

Kulturni praznik - tehcnica naše /za/ vesti

Ob 8. februarju

Zakaj se nam misel vsakokrat, ko pišamo uvodne besede za slovenski kulturni praznik, najprej pomudi pri Prešernu? Prav gotovo zato, ker sta duh in misel velikega pesnika naš najsvetlejši svetilnik in najvidnejši kažipot za naše ravnanja. Ta velikan naše kulture in simbol slovenske narodne samobitnosti nas je z vsem svojim delom zadolžil za vse večne čase.

Predvsem dolg do Prešerna od nas zahteva, da že enkrat postavimo na tehcnico vesti naš odnos do lastne kulturne preteklosti in sedanjosti, saj bomo kulturi le tako mogli zagotoviti tisto mesto v družbi in med dejavnostmi, ki si ga je prislužila skozi stoletja, ne nazadnje pa med narodnoosvobodilnim bojem kot soborka na partizanskih položajih in vedrila v pričakujoči dan zmage in osvoboditve zadržih obrazov.

Nesteto primerov kaže, da naš odnos do kulture še vedno ni tak, da bi imeli mirno vest pred Prešernom naročilom. Še vse preveč je brezbrčnosti in neodgovornosti, kar se pogosto manifestira v pojavih, ko je kultura zavestno odrinjena od mize kot nekaj odvečnega in nepotrebnega, v knjigovodskih knjigah pa okvalificirana kot strošek, ki kvari bilanco. Tako pa pojmujejo kulturo tam, kjer bi je bili najbolj potrebni, kjer manjka minimalne kulturnosti celo v medsebojni odnosih.

Na srečo je takih pojavov čedalje manj in čedalje več pridobitev, ki omogočajo boljše razrast kulturnih dejavnosti. Pravkar končano srednjeročno obdobje potrjuje to ugotovitev. Na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in na kočevsko-ribniškem območju so vknjižili največji kulturni napredek v zadnjih dvajsetih letih, kar še posebej velja za nekatere občine. Manj rožnati, toda še vedno znošni časi se obetajo v novi petletki. Splošno varčevanje in bitka za stabilizacijo sta okrnila možnosti za še večji kulturni razcvet.

Od denarja pa vendarle ni vse odvisno. Kulturnosti, ki nam vsem manjka, si ne moremo kupiti, pač pa si jo lahko pridobimo. Receptov za to ni, do kulturnosti se mora do kopati vsak sam, a zavestno. Biti pa mora dovolj močan, da se bo osvobodil porabniškega hlastanja, tekme za povečevanje blaginje, in dovolil vstop stvarim, ki mu sicer ne bodo kopicile mošnjčka, ga bodo pa duhovno in humano plemenitile. Saj si prave človeške srce brez omike gotovo ne moremo misliti.

Naj bi bil kulturni praznik tudi dan premislekov, kako se osvoboditi iz ujetnosti v porabništvo, kako "zdrobiti spone", ki nas priklepajo na naše male, tako ozkosrčne svetove. To pa bi lahko imeli tudi za Prešernovo naročilo.

IVAN ZORAN

PAR-NE PAR POTONIL V DRAGEM BENCINU - V splošnem pričakovanju so v torek dopoldan delegati zveznega zbora na priporočilo ZIS z dvigom rok dali znak za odpravo sodo-lihege sistema prepovedi voženj. Omenjeni zakon, ki je veljal skoraj dve leti, nas je vsaj delno silil v varčevanje z gorivom, največ pa je naredil „paket“ novih cen. Trinajst odstotkov zmanjšano porabo bi lahko mirne duše pripisali predvsem podražitvi. Seveda varčevanja z gorivom ne bo konec, saj bo posl. maju prišel nov paket varčevanja ali lepše, nov strogi zakon o omejitvah hitrosti in temeljih varnosti cestnega prometa. Da podražitev naredi svoje, kaže tudi gneča (na sliki) na povsem „normalen“ dan na novomeški avtobusni postaji. Ker sto ljudi ne more v en avtobus, bodo morali odgovorni za avtobusni promet čimprej razmišljati o dodatnih avtobusih in novih progah. (Foto: Pavlin)

V Črnomlju že četrti teden filma

Na njem bo prikazanih
sedem j u goslovanskih
filmov

Pod pokroviteljstvom delovne organizacije Belt bo v Črnomlju od 9. do 15. februarja že 4. teden jugoslovanskega filma. Spored bo potekal v kulturnem domu s predstavami ob 17. in 20. uri, v avli doma pa si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi razstavo del Miroslave Ritonja. Prireditelji, Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost, Koncertna poslovalnica Bele krajine in občinska kulturna skupnost, so v programu uvrstili sedem jugoslovanskih filmskih stvaritev novejših proizvodnje. 9. februarja bo na sporedu „Petrijin venec“ v režiji Srdjana Karanovića, 10. februarja film „Kdo tam poje“ (Slobodan Šijan), 11. februarja „Poseben postopek (Goran Paskaljević), 12. februarja „Prišel je čas, da ljubezen spoznaš“ (Zoran Čalić), 13. februarja „Trofeja“ (Karolj Viček), 14. februarja „Delo za določen čas“ (Milan Jelić) in 15. februarja „Splav meduze“ (Karpo Godina).

Vlak napredka še ni odpeljal

Z več sodelovanja hitreje do napredka spominskega območja Žumberak - Gorjanci

Za razvoj žumberško-gorjanskega območja smo v dveh letih premalo naredili, so ugotavljali udeleženci petkovega sestanka v Krškem. Sklical ga je izvršni odbor Skupnosti spominskega območja in povabil razen predsednikov občinskih skupščin z obeh strani Gorjancev tudi predstavnike izvršnih svetov in komisij za manj razvite iz SR Slovenije in Hrvaške.

Pot za oživljanje tega predela pa je vendarle odprta. Skupnost je dosegla politično soglasje obeh republiških konferenc SZDL, zato bo zdaj preko delegatskega sistema poskušala čimprej spraviti predloge v srednjeročne programe interesnih skupnosti. Predsedstvo skupščine skupnosti bo nadaljevalo akcijo, da bi območje Žumberka in Gorjancev čimprej dobilo enak zakonski položaj, kot ga ima spominski park Trebče-Kumrovc.

Predsedstvo se bo razen tega obrnilo na komisijo oziroma odbor za skladnejši razvoj v SRS in SRH s prošnjo, da seznanita nosilce planov SIS s politiko obeh republik do tega območja in jih spodbudita k reševanju najbolj perečih problemov.

Občine so za srednjeročno obdobje že posredovale svoje predloge za boljše prometno povezavo območja, za širjenje ptt mreže, za odpiranje novih delovnih mest, za boljše preskrbo z vodo, za stanovanjsko gradnjo in turistične objek-

te. Zdjaj so jih dolžne vnesti v petletne načrte, jih uskladiti med seboj in jih posredovati republiškim SIS ter komisijama za manj razvita območja.

Iz razprave povzemamo, da so zlasti občine na slovenski strani do zdaj precej napravile in zaustavile beg ljudi iz hribovitih predelov. Približale so jim industrijske obrate, kmetije pa usmerile v živinorejo. Tako je na primer povprečna razdalja do delovnega mesta v krški občini največ 10 do 15 km. Občina Brežice načrtuje ob vznožju Gorjancev širjenje Kovinoplasta na Jesenicah, tovarno betonskih elementov in tovarno strojne opreme v Krški vasi.

Vse občine od Novega mesta do Črnomlja in Metlike pa bodo sprejele v svoje programe modernizacijo cest, izgradnjo vodovodov, pospeševanje kmetijstva in turizma. Doslej so marsikaj gradile nepovezano in tako se je zdaj ta, zdaj ona cesta končala na meji „Cesta Gospodična-Gabrje, ki je lani povežala obe strani, pomeni korak

Sporazumevanje dobro poteka

Sevnica: več sporazumov je že stoddostno sprejetih

Pregled pristopanja delavcev in tozdov k samoupravnim sporazumom za financiranje dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti za družbene dejavnosti v občini in republiki kaže v sevniki občini zelo ugodno sliko. Značilno pa je tudi, da se do konca januarja, ko je potekel podajšani rok sprejemanja, ni bistveno spremenilo razpoloženje do SIS materialne proizvodnje. Še najbolje je skozi prišla skupnost za železniški promet, po pristopljenih tozdih znaša odstotek 51,7, pri delavcih pa 47,3 odstot.

100 odstotno so sprejeti sporazumi republike in občinske izobrazne-

valne skupnosti, republiške telesno kulturne skupnosti, občinske skupnosti socialnega skrbstva in zaposlovanja. Večino ostalih samoupravnih sporazumov družbenih dejavnosti je sprejetih nad 90 odst., razen občinske raziskovalne skupnosti (72,5 odst. tozdov in le 50,3 odst. delavcev). Hkrati je v sevniki občini tekla akcija za podpisovanje sporazuma o štipendiranju. Ta akcija še ni zaključena, doslej je ta samoupravni sporazum podpisalo 84,3 odstotka tozdov in 79,8 odst. delavcev.

KRŠKO: PRIPRAVE NA KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV

V ponedeljek, 9. februarja, se bodo v Krškem zbrali predsedniki osnovnih organizacij zveze sindikatov v krški občini. Pogovorili se bodo o izvedbi letnih sej osnovnih organizacij zveze sindikatov in o izdelavi programa dela le teh ter o pripravah na III. kongres samoupravljalcev.

TEKMOVANJE „MLADI V KMETIJSTVU“ NA BIZELJSKEM

Na občinskem tekmovanju pod naslovom „Mladi v kmetijstvu“, ki je bilo v soboto zvečer na Bizeljskem je sodelovalo sedem ekip, šest iz brežiškega in ena iz bizeljskega kmetijskega območja. Zmagala je ekipa artiškega okoliša, drugo mesto je osvojila ekipa s kapelsko-dobovskega območja in 3. ekipa Cateža in Krške vasi. V zmagovalni ekipi sta bila dijaka srednje kmetijske šole v Novem mestu Darko Lapuh iz Artiča in Zvonko Černelič iz Dečnih sel ter kmetijski tehnik Ivan Predanič iz Zgornjega Obreža.

Tekmovanje je pripravil aktiv zadržnikov Slovina ob pomoči občinske konference mladih v kmetijstvu v Brežicah.

JOŽICA TEPPEY

JUBILEJ „PLANINE“

V nedežo, 8. februarja, na dan slovenskega kulturnega praznika, bo pevski zbor kulturnega društva „Planina“ iz Cerkeja ob Krki proslavil desetletnico delovanja.

ZIMSKI SPREHOD PO DNU KRKE - Za Draga Lesa in Rudija Skupeka, člana Kluba za podvodne aktivnosti Novo mesto, je bilo nedeljsko namakanje na Otočcu le redni mesečni trening in osvežitev. Ob zunanji temperaturi minus 7 stopinj sta pri čolnarni skočila v Krko, ki je tedaj imela le nekaj več kot 3 stopinje nad ničlo. Čeprav sta nosila neoprenske obleke, ne mislite, da objema ledene Krke nista čutila. Kljub vsemu sta se skoraj dvajset minut „sprehajala“ po dnu. Zanimivo je tudi zapisati, da je bila Krka v tem času še kar prozorna in čista. Iz dna sta prinesla tudi več drobnih predmetov, kot spomin na januarsko namakanje. (Foto: Janez Pavlin)

Spomin na pesnika ni obledel

Ta teden se začinja bogat spored prireditev v počastitev Prešernovega dne

Ta in prihodnji teden bosta potekla v znamenju kulture in

umetnosti. V vseh dolenskih, belokranjskih in posavskih občinah ter na kočevsko-ribniškem območju so napovedane številne prireditve, s katerimi bodo v mestih in nekaterih podeželskih središčih počastili 8. februar, praznik slovenske kulture - Prešernov dan.

NOVO MESTO: KONCERTI, RAZSTAVE, RECITALI - Praznični spored se bo začel drevi v Domu Majde Silc, kjer bodo tam bivajoči srednješolci na literarnem večeru brali dela šesterice novomeških besednih ustvarjalcev. V Domu kulture bo jutri ob 19.30 nastopil Koroški akademski oktet in na celovečernem koncertu zapel dvajset pesmi znanih skladateljev. Posebno zanimanje je za soliste in prvake novosadske opere, ki bodo v Novem mestu gostovali v ponedeljek, 9. februarja. Z opemimi arrijami in odlomki iz operet bodo ob klavirski spremljavi dirigenta Imreja Toplaka nastopili: Vera Kováč - Vitkay, Zlatomira Nikolova, Vojislav Kučulović in Svetozar Drakulić. Popoldne bodo peli za osnovnošolce, ob 19.30 pa se bo začela prireditev za odrasle in bo veljala za

koncertni abonma. Obiskovalci si bodo med drugim lahko ogledali razstavo Prešernovih objav in prevodov njegovih del v druge jezike, ki jo v sodelovanju s Študijsko knjižnico Mirana Jarca pripravljajo v tovarni zdravil Krka.

KRŠKO: PRVA PODELITEV PREŠERNOVIH PLAKET - Osrednja slovesnost bo v nedežo ob 16. uri v Kostanjevici, kjer bo slavnostni zaključek 25. dolenskega kulturnega festivala, hkrati pa bodo najznačilnejšim ljubiteljskim kulturnim delavcem prvič podelili Prešernove plakete. Slavnostni govornik na proslavi bo dr. Anton Slodnjak. Zvečer bo v Kostanjevici gostovalo mariborsko gledališče s Partljičevim delom „Za koga naj še molim“. V krškem Delavskem domu bo od 18. uri srečanje z mladimi literati in glasbeniki iz krške občine.

TREBNJE: NOVA „SAMORASTNIŠKA BESEDA“ IN RECITAL V GALERIJ - Jutri ob 18. uri bo osrednja slovesnost ob letošnjem kulturnem prazniku v trebanjski občini v zgornjih prostorih Galerije likovnih samorastnikov, kjer bo na ogled nova postavitev

(Nadaljevanje na 4. strani)

IZTEKA SE ČAS KOLIN - Ob veliki skrbi in delu, da ne rečemo tudi ljubezni do živali, je mogoče tudi na majhni krpi zemlje zrediti veliko svinjo. Tilkka Šumej iz Prešne loke v sevniki občini je tako skrbna rejka in tu je tudi njeno plačilo: nad 300 kg težka mrcina, ki so ji to soboto skrajšali (za svinjo dolgo) življenje. Imela je 170 cm obsega in komajda so jo stlačili v „trugo“ za šopanje ali tudi mavžanje kot pravijo v tamkajšnjih krajih. (Foto: A. Železnik)

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Novinarji Dolenjskega lista bomo 11. februarja obiskali

RAČJE SELO

Ljudi iz te krajevne skupnosti vabimo, da v čim večjem številu pridejo ob 18. uri v gasilski dom, kjer se bomo pogovarjali o uspehih pa tudi težavah, ki zavirajo razvoj KS.

V New Delhiju se ta teden začela ministrska konferenca nevrščenih – za zateček sicer na ravni veleposlanikov, ki bodo pripravili nujne podrobnosti za šefe diplomacij. Ti se bodo v indijskem glavnem mestu zbrali prihodnji teden.

Konferenca nevrščenih prihaja v pravem času, kajti v svetu se je nabralo več kot preveč nevarnih žarišč. Tu je kajpak predvsem „večno“

Skorajšnji zbor nevrščenih prihaja pravi čas

aktualen problem razvoja in odnosov med razvitimi ter nerazvitimi, borba za nov mednarodni gospodarski red. Kljub neštetim poskusom in pobudam dežel v razvoju ostaja problem iz leta v leto enako težaven. Razviti niso voljni spremeniti sedaj veljavnih gospodarskih razmer, ki so globoko krivične za revne in prinašajo velikanske prednosti bogatim. V osnovi je mogoče govoriti o naslednji krivici: revni proizvajajo surovine, ki jih morajo poceni prodajati razvitim, ki te surovine predelajo in jih v obliki različnih izdelkov drago prodajajo deželam v razvoju. To je kajpak hudo poenostavljena skica stanja, ki ji je treba dodati še naraščajoče dolgove, zaostajanje v razvoju na vseh področjih in še kaj.

Iz tega so izvzete samo tiste države v razvoju, ki imajo nafto. Pri tem velja dodati, da so „naftaši“ po začetnem zmagovalstvu in podpori dežel v razvoju (ki so v tem videli začetek neke poti, na katero bodo lahko pozneje s svojimi surovinami stopili tudi sami), zadnje čase deležni vse bolj glasnih očitkov. Z vedno višjimi cenami nafte so namreč začeli še dodatno (ob višjih cenah izdelkov iz razvitih držav in požrešni inflaciji) bremeniti nerazvite. Dežele – proizvajalke nafte so sicer že pred leti obljubile, da bodo del svojega novega

bogastva prešle v posebne sklade za pomoč in razvoj nerazvitim, toda to se ni uresničilo.

In vendar bodo v New Delhiju v ospredju tako imenovani „čisti“ politični problemi, značilni za sedanje slabo stanje mednarodnih odnosov.

Starim nerešenim zadregam, na primer usodi palestincev, ki še vedno ne morejo uresničiti svojih zakonitih pravic na Bližnjem vzhodu, so se pridružile še nove – denimo vojna med Irakom in Iranom, v ozadju pa ostajajo tudi vietnamska zasedba Kampučije, prisotnost sovjetskih enot v Afganistanu in druge.

Vse to nevrščenim niso uspeli razrešiti, dasi jim nihče ne more očitati, da se niso trudili, da niso poskušali. Najprej z večino 104 glasov in kasneje, jeseni, s še večjo (111 glasov). Prav tako je ostal sedež v Združenih narodih zastopnikom vlade demokratične republike Kampučije in si ga niso uspeli priboriti predstavniki sedanjega kampučijskega režima, ki je prišel na oblast s pomočjo vietnamskih tankov.

Poskušali so tudi na drugih področjih in na nekaterih uspeli, na nekaterih pa ne. Toda lani je bilo nasploh slabo leto, kar zadeva popuščanje napetosti in odnose v svetu, pa so zato svoj delež neuspehov kajpak morali imeti tudi nevrščenim. New Delhi bo trd oreh, saj ni mogoče zanikati, da v vrstah nevrščenih ne bi bilo nasprotij in celo odkritih sovražnosti. Zato bodo nekatere razprave ostre in ozračje ne bo vselej najmilejše. Toda nevrščenim lahko obstanejo kot svetovna politika in vest človeštva, kakor je to ponazoril jugoslovanski predsednik Tito, samo tedaj, če bodo ostali na izvirnih načelih svojega gibanja. To pomeni dosledno uveljavljanje politike nevmešavanja, ozemeljske celovitosti, pravice do lastne poti razvoja brez pritiskov.

JANEZ ČUČEK

PREPOVEDANA JAVNA BESEDA – Južnoafriška rasistična vlada je prepovedala izdajanje dveh časopisov, namenjenih temnopoltim prebivalcem. To sta The Post in The Sunday Post, časopisa, v katerih so se temnopolti novinarji in uredniki borili za svoje pravice. Ta odločitev južnoafriške vlade je povzročila val protestov v Afriki, a tudi v razumno misleči svetovni javnosti. Na sliki: urednik s prepovedanimi časopisoma, katerih usoda je za zdaj neznan. (Telefoto: UPI)

Skrajni čas je, da se zdramimo

Veliki načrti o pridelovanju hrane ne bodo uresničeni, če ne bomo v prihodnje koreniteje odpravljali starih, vsem znanih kmetijskih problemov

Zaman je govoriti o velikih zveznih in republiških načrtih o pridelovanju hrane in izvozu, če ne bomo poskrbeli za boljše obdelavo kmetijske zemlje kot v preteklih letih. Pomanjkljiva oskrba kaže, da poraba hrane raste hitreje kot pridelava. Vendar ne zato, ker bi poraba bila pretirana, temveč ker kmetijstvo slabo izkorišča naravne možnosti.

Vzroke poznamo: vse več ostarelih kmetov brez mladih delovnih rok na posestvih; vse več mlajših kmetov zaposlenih zunaj kmetijstva; zraven pa še neurejen trg in pomanjkljiva organiziranost kmetov. Pri odpravljanju teh ovir pa smo premalo gibčni.

Pri oskrbi za ostarele kmete pozabljamo, da je poleg take starostne pokojnine, ki naj bi jim zadoščala za preživaljanje, treba poskrbeti tudi za obdelavo njihovih posestev. Z zviševanjem pokojnine so namreč manj odvisni od dohodkov s posestva in nuja, da bi ga dobro obdelovali, popušča.

Podobno je pri delavcih-kmetih. Ali ne občutijo več nuje ali ne utegnejo svojega posestva obdelovati tako kot včasih, ko so bili odvisni le od njega.

Pri tem bi se morali vprašati, kako izpolnjujemo geslo „Zemljo tistemu, ki jo obdeluje!“

Kmalu po vojni so jo zgubili tisti, ki so z njo izkoriščali ljudi brez zemlje. Toda, ali jo zdaj imajo res le tisti, ki jo obdelujejo? obdelujejo dobro, sedanjemu razvoju ustrezno?

Premisliti bo treba o predlogu, ki smo ga slišali na pogovoru o kmetijstvu. Prinesel naj bi spremembo v naše odnose do obdelovalne zemlje. Glasil se je: vse lastnike zemlje, ki je ne obdelujejo ustrezno, je treba vprašati, kaj nameravajo z njo. Odločijo naj se za boljše obdelovanje ali jo dajo v obdelovanje drugim.

Nekateri se bodo ob tem nasmehnili, češ kdo jo bo pa obdeloval. Nekje so neobdelane ali zelo površno obdelane že skoraj cele katastrske občine,

TELEGRAMI

LIMA – Perujska vlada je poslala Ekvadorju še zadnje sporočilo, v katerem zahteva ustavitve akcij na spornem obmejnem ozemlju, na katerem že štiri dni potekajo perujsko-ekvadorski špopadi. Sporno mejo so določili februarja 1942 v Rio, in sicer s podpisom protokola o miru, protokola, ki pa se mu je Ekvador pred dnevi odpovedal.

NAIROBI – Brezobzirni napad 30 južnoafriških komandosov v petek ob dveh ponoči na predmestje mozambiške prestolnice Maputa, med katerim je bilo po zadnjih podatkih 13 ljudi ubitih, 8 pa ranjenih, je izzval ogorčene reakcije v vsej afriški sosesčini. Zimbabvejski premier Robert Mugabe je ta vdor označil za sestavni del južnoafriške strategije o destabilizaciji sosednjih neodvisnih afriških držav in se zavzel za skupno krepitev obrambe z Mozambikom.

BAGDAD – Iran je ugodno ocenil rezultate konference v Taifu in v njenih sklepih vidi nujen pogoj za nadaljnjo politično, gospodarsko in drugo delovanje islamskih držav. Kot je znano, je konferenca pozvala Irak in Iran, naj sprejmeta posredovanja islamskega odbora dobre volje, in pozvala obe državi, da ustavita sovražnosti.

52 AMERICANOV, KI SU PREBILI v iranskem ujetništvu 444 dni, je znova doma, toda časopisih, na radiju in televiziji se še vedno vrstijo zgodbe o dolgih dnevih njihovega ujetništva. Na dan prihajajo nekateri podrobnosti, med drugim tudi to, da so jih Iranci (zlasti v začetnem obdobju ujetništva) celo preteпали in v njih nasploh slabo ravnali. Iran je te pripovedi takoj uradno zanikal, toda to ne moti ameriških novinarjev, da ne bi podrobno opisovali pripovedi nekaterih talcev. Ti zatrjujejo, da so jih preteпали med zasliševanji zlasti zato, da bi iz njih izlekli podatke o skrivnih šifrah, kombinaciji, s katero je mogoče odpreti glavni skladišče (jekleno blagajno, v kateri so bile zaprte največje uradne skrivnosti veleposlaništv v Teheranu) in zaradi upornega vedenja. Nekateri so pretepujeni shujšali, od pet do štirideset kilogramov, sicer pa so telesno zdravi, čeprav pravijo zdravniki, da bodo še dolgo časa čutili psihične posledice svojega ujetništva. Talci so zlasti težko prenašali popolno negotovost svoje usode (niso vedeli, kaj jih čaka: ali jih bodo obsodili ali izpustili) in pa pomankanje slehernih novic o dogodkih v Iranu in v svetu. Za odločitev, da jih bodo naposled izpustili, so zvedeli šele tri dni prej, in sicer tako, da niso dobili običajnega zajtka (čaj, kruh in marmelado). Ko so vprašali, kje je zajtka, so jim povedali, da morajo biti tešči, ker jim bodo preiskali kri. Kmalu zatem so prišli alžirski zdravniki (to je bila posebna zahteva iranskih oblasti, ki so se hotele zavarovati pred kasnejšimi obtožbami, da talci niso imeli ustrezne zdravniške nege med ujetništvom) in jih pregledali. In kako so prenašali ujetništvo? Nekateri bolje kot drugi, vsakdo pa si je pomagalkot je vedel in znal. Eden izmed talcev je na primer vsak dan tekkel na mestu poldrugo uro... Krajšanje dolgega časa...

PA SE ENA IZ ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE: nekdanji predsednik Jimmy Carter se počasi privaja, da se vrnemo in fotografija ništa vsak dan v časopisih kot je to bilo nekdanj. Sedaj doživlja tako „čas“ samo še, če stori kaj zelo nenavadnega. Pred tremi dnevi se je na primer med svojim običajnim rekreacijskim tekom spotaknil in padel. Ta trenutke je fotografiral nek spretni fotoreporter in slika je prišla na strani časopisov... Ampak vse porekije bo...

JOŽE PETEK

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Mednarodni monetarni fond je soglasno sprejel predlog, po katerem bo Jugoslavija v prihodnjih treh letih lahko izkoristila kredit v skupni vrednosti približno 2,2 milijarde dolarjev ob običajnih ugodnih obrestih.

Ta sredstva pomenijo plačilno-bilančno podporo Jugoslaviji za izvedbo stabilizacijskega programa, ki so ga strokovnjaki fonda pred tem proučili in pozitivno ocenili. Med razpravo so posebej poudarili, da Jugoslavija že vrsto let dobro sodeluje s to mednarodno finančno ustanovo. Poudarili so tudi, da je politika stabilizacije za prihodnje obdobje učinkovito vključena v petletni program razvoja jugoslovanskega gospodarstva.

Kredit Jugoslaviji

Upoštevaajoč realnost in resnost tega programa, kakor tudi dosedanje uspešno sodelovanje, je kredit v višini 2,2 milijarde dolarjev po obsegu največja vsota, ki jo je mednarodni monetarni sklad do zdaj odobril neki državi v razvoju.

NARAŠČAJOČ POMEN TURIZMA

S spletom raznih neugodnih okoliščin (potres v Črni gori, nestabilna gibanja v svetu) lanski turistični načrt ni bil v celoti dosežen, vendar pa je splošen vtis ugoden. Lani smo zabeležili 37 milijonov domačih turistov.

Uradno smo registrirali tudi 1,2 milijarde dolarjev dohodka, s čimer je bil dosežen rekord. Tudi leti 1976 in 1978 nista bili slabi, tako da lahko celotno srednjeročno obdobje dobi solidno oceno, čeprav je tuji turistični promet naraščal nekoliko počasneje, kot smo načrtovali. V tem času smo zgradili tudi 43.000 ležišč v hotelih in 128.000 drugih turističnih objektih.

Na kratko rečeno, naš turizem je dobro napredoval, če upoštevamo številne težave,

vendar pa to ne pomeni, da ne bi mogel še hitreje. Zato so delno kriva sredstva, ki jih je zmanjkalo, da bi zgradili vse, kar smo načrtovali. Ob tem je treba povedati, da smo zaostali tudi pri razvoju prometa, infrastrukture, trgovin in drugih dejavnosti, brez katerih turizma ni.

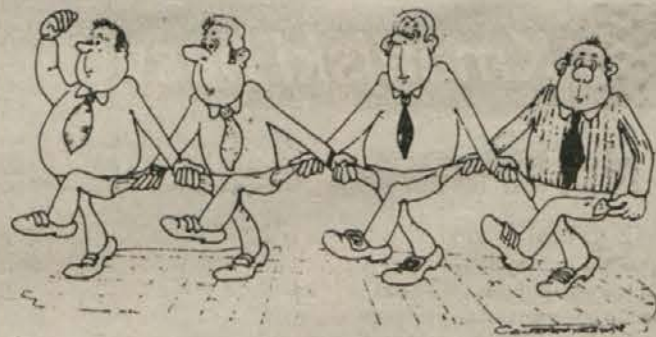
Turizem je spet pokazal, kako pomemben je za devizno bilanco in stabilizacijo. Tudi v prihodnjih petih letih mu pripisujemo pomembno mesto. Sredi tega desetletja naj bi se število nočitev tujih gostov povzpelo na 52 milijonov, devizni prihodek pa naj bi se večal po povprečni letni stopnji 8 odstotkov. Močno naj bi tudi povečali število ležišč v hotelih, kampih in drugih objektih. Precop bo treba povečati tudi ponudbo v celinskem delu države. Veliko pozornost pa bo treba nameniti dohodkovnemu povezovanju turizma s kmetijstvom, živilsko in drugo industrijo ter prometom.

35-LETNICA PRVE NAŠE USTAVE

Ustava iz leta 1946 je izjemen datum v razvoju naše državnosti. Spomini na to ustavo, sprejeto 31. januarja pred 35 leti, v času revolucije na podlagi dokumentov AVNOJ, se neizbežni tudi v trenutku, ko Titova pobuda o kolektivnem delu, odločanju in odgovornosti dobiva ustavno obeležje. Zanimiva je podrobnost prve ustave nove Jugoslavije, predvsem s stališča današnjih odnosov. Med drugim je ta ustava dolžnost vodje države zaupala kolektivnemu organu – prezidiju – ki je zastopal mlado državo pod Titom in opravljal sprejete odgovorne naloge. Ustavo FLRJ je sprejela ustavodajna skupščina, pred tem pa so se o njej izjasnili vsi jugoslovanski narodi in narodnosti. Največ odgovornosti za oblikovanje takratne ustave sta imela Edvard Kardelj in Moša Pijade. MILAN MEDEN

Iz zadnjega Pavlihe

KOLO SVOBODNIH UMETNIKOV

SREDNJEROČNI PROGRAM SIS

OBISKANA SMUČIŠČA — Na Dolenjskem je pač tako: če je prava zima, je snega povsod dovolj, če pa je zima povprečna, ga za dobro in dalj časa trajajočo smuko ni ne za domačo hišo ne na tistih nekaj urejenih smučiščih. Minule počitnice je bilo še posebej živo v Črmošnjicah. (Foto: Bartelj)

SPOMNILI SO SE DELAVKE — Karmen Strajnar, žena pokojnega glasbenika, je bila ob svojem osemdesetem rojstnem dnevu nemalo presenečena, saj jo je v Domu starejših občanov, kot upokojeno delavko, obiskala delegacija Krke, generalni direktor mr. Boris Andrijač pa ji je izročil torto. (Foto: Pavlin)

TRISTO LJUDI ZA STO STOLOV — Dvorano na Dvoru bi bilo potrebno zadnje nedeljo po ribniško razširiti, da bi vanjo lahko prišli vsi, ki so si želeli ogledati Soteščane z njihovo veseloigro „Poslednji mož“. Da so ljudje v dolini Krke že pri podobnih prireditvah, pove podatek, da je bila dvorana zasedena že uro pred predstavo, prodajalec kart pa je pred slabim zrakom pobegnil skozi okno. Da pa bi bila gneča še večja, je v zadnjem dejanju nastopil še „električni mrk“, tako da so se igralci in gledalci morali znajti ob romantični razsvetljavi sveče. (J. Pavlin)

KOPITARNA: IZVOZ 98-ODSTOTNO

V izvoz se priza devno vključuje tudi najstarejša sevniška tovarna Kopitarna. Ob koncu leta jim je za las ušla izpolnitev letnega plana izvoza, dosegli so ga 98-odstotno. Velik je bil decembrski porast, saj so presegli načrt za ta mesec kar za 52 odst. Za vnaprejšnje leto so načrte za sodelovanje s firmo Scholl. Letni plan realizacije so lani presegli za 21 odst.

Sejmišča

NOVO MESTO: Majhno število kupčij je še nadalje zimsko značilnost novomeškega sejmišča. V ponedeljek je bilo naprodaj le 239 pujskov in 9 nad tri mesece starih prašičev, prodanih pa skupaj 144. V prodaji je bilo tudi 21 glav govedu, 7 od teh so rejci odpeljali neprodane domov. Pujski so stali 1.500 do 2.200 din, starejši prašiči pa 2.300 do 3.900 din. Voli so veljali 49 do 55 din, krave 42 do 46 din in mlada živina 45 do 52 din kilogram žive teže.

BREŽICE: Sobotni sejem je bil malo bolje založen, saj je bilo naprodaj 425 pujskov in 18 nad tri mesece starih prašičev. Prvih je bilo prodanih 346 po 90 din, drugih pa 12 po 60 do 65 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Nafta stane, bakterije ne

Z mehanizacijo kmetijskih opravil in uporabo umetnih gnojil postaja kmetijstvo vse večji porabnik energije. Na razdrobljenih in razkropljenih majhnih parcelah, ki so značilne za naše zasebno kmetijstvo, je poraba goriva za strojno obdelovanje še večja kot sicer in bodo stroški prisilili, če drugo ne, da bo treba v prihodnje bolj varčevati in smotrnejše uporabljati kmetijske stroje.

Zaradi dražje nafte bodo še dražja tudi umetna gnojila. Da industrija pridobi kilogram čistega dušika iz zraka in ga potem proda kmetovalcu v obliki dušičnega gnojila, potrebuje podrg kilogram nafte. Kot je splošno znano — in premalo upoštevano — ga bakterije na koreninah metuljnic, denimo črne detelje ali lucerne, pridelujejo zastoj. Na enem hektarju detelje priobijajo te koristne drobnozivke iz zraka do 300 kg čistega dušika, zato pa po detelji druge kmetijske kulture tako dobro uspevajo.

Tudi krmiljenje z močnimi krmili povečuje porabo energije v kmetijstvu. S skokovito rastjo cene nafte je postalo vprašljivo krmiljenje živine na primer s pesnimi rezanci ali mlecnim prahom. Sušenje na nafto enostavno preveč stane. Sušilnice, v katerih kurijo kurilno olje, ne morejo več tako poceni posušiti zrnja koruze in drugih krmnih rastlin.

Očitno se bo treba spet začeti ozirati na čase, ki so bili red „revolucije“ v kmetijstvu. Domača organska gnojila dobivajo spet večjo ceno, doma pridelana krma je donosnejša od kupljene, paša cenješa od krmiljenja v silivu. Za lažja kmetijska opravila postaja konj primernejši od traktorja. In kar je najbolj v nebu vpijoče: treba se bo resneje lotiti zlozbe kmetijske zemlje, ki je zdaj tako zamudna in draga, da ne more zajeti zaželenega obsega.

To so le nekatere možnosti za zmanjšanje porabe energije, ki zdaj prispeva izdaten delež k sorazmerno visokim cenam kmetijskih pridelkov pri nas, ki pa vseeno ne omogočajo kmetu, da bi imel v povprečju plačano svoje delo tako kot delavec.

Inž. M. L.

Se ceste izogibajo Dolenjske?

Suša v žepih zmanjšala število načrtovanih novogradenj in rekonstrukcij cest — V naslednjih 5 letih bosta nekaj pridobila le Novo mesto in Metlika

Zaradi pomanjkanja denarja bomo v Sloveniji v naslednjih petih letih zgradili manj novih cest, nekatere predvidene avtomobilske ceste pa se bodo zožile na tako imenovane polovične avtoceste. Zaradi tega je v posameznih slovenskih regijah veliko dvomov in slabe volje, čeprav odgovorni trdijo, da se drugače skorajda ni dalo storiti.

Možni zneski za gradnjo in vzdrževanje cest so se namreč zniževali od prvotnih 35 milijard na kasnejših 31, naposled pa smo obstali pri razmeroma skromnih 22,4 milijarde dinarjev. Kaj in koliko bodo dobili Dolenjska, Posavje, Bela krajina, Kočevska in ribniško območje? S 700 milijoni dinarjev je od že začelih gradenj največja postavka skoraj 13 kilometrov Zasavske ceste, še več denarja (720 milijonov) pa je predvidenih za drugi pas magistrale na odseku Šmarje-Sap-Višnja gora. Vse drugo, kar so v naslednjih petih letih namenili za cestno omrežje širše Dolenjske, so rekonstrukcije. Tako je za skoraj 6 kilometrov ceste Straža—Novo mesto namenjenih 60 milijonov (gre za cesto II/333), 30 milijonov manj bo dobil odsek te ceste v Novem mestu, na zadnjem mestu pa je med načrtovanimi rekonstrukcijami omenjen tudi kilometer ceste 1/4 v Metliki, na katerega naj bi položili za 20

milijonov asfalta. To je vse.

Bore malo, če računamo, da Zasavje ni Posavje, in da je dolenjska magistrala predvsem evropska in ne le dolenjska prometnica. Tudi preostala Slovenija v naslednjem obdobju ne bo dobila dosti novih kilometrov cest, večji pomen naj bi dobilo dobro vzdrževanje obstoječih cest. Od predvidenih 22,4 milijarde dinarjev naj bi za enostavno reprodukcijo namenili 11,6 milijarde. Tako ne bi šlo za redno vzdrževanje cest in objektov 3,97 milijarde, za modernizacijo 2,22 za upravljanje slabih 800 milijonov, za odplačilo posojil in kreditov pa že kar 4,24 milijarde. Prevladalo je stališče, da v prihodnje ne bi smeli več preveč segati po posojilih, opreti bi se morali na lastne moči. Tako naj bi prispevek za ceste od prodanih goriv dal 9,2 milijarde, združena sredstva tozdog (od dela čistega dohodka za razširjeno reprodukcijo) 5 milijard, pristojbine na domača motorna vozila naj bi navrgla 2,8 milijarde, na tuja 200 milijonov, cestnina z avtocest pa 1,2 milijarde. Domača posojila naj bi bila 1,2, tuja pa 2,9 milijarde dinarjev.

Če bi se iz omenjenih virov nabralo več denarja, bi ga porabili za gradnjo novih cest in rekonstrukcije. „Dolenjski“ delež bi bili dvopasovnica Hrastje—Mačkovec na magistrali in obvoznica v Novem mestu, Stara pesem.

Zeliščne kopeli

Letos na 20 ha zdravilna zelišča — Proti koncu leta tudi zeliščne kopeli?

Poročali smo že o delu za postavitev obrata za pridelovanje, odkup in predelavo zdravilnih zelišč ter zeliščne kopeli, ki deluje v krajevni skupnosti Kostel v kočevski občini, pobudnik za njegovo ustanovitev pa je znani zeliščar Ivan Maršič iz Skofljice.

Po izjavi predsednika KS Kostel in člana tega odbora Franca Volfa bodo letos na območju KS zasadi 15 do 20 ha površin z različnimi zdravilnimi zelišči. To bo prvi večji praktični uspeh prizadevanj na področju zeliščarstva na tem območju, ki trajajo že okoli tri leta.

Obstajajo pa tudi povsem stvarne možnosti, da bi že letos uredili še sušilnico za zdravilna zelišča in obrt za njihovo pakiranje oz. predelavo pa tudi več sob za goste in dve zeliščni kopeli oz. sauni.

V nekdanji stanovanjski stavbi ZKGP namejavajo urediti sobe za

goste, pisarno, kopalnico in prostor za predelavo zelišč, v bližnjem skednju pa sušilnico zelišč. Načrt za preureditev je izdelan, zdaj pa je treba zagotoviti še denar za preureditev stavbe in nakup opreme in strojev. Po sedanjem predlogu naj bi se že v marcu sestali predstavniki odbora, KS in Samoupravne stanovanske skupnosti Kočevje, ki bi tudi sodelovala pri prenovi stavbe poleg krajevne skupnosti (ki bi dala del materiala in organizirala prostovoljno delo občanov), medtem ko bi opremo in preostala manjkajoča sredstva zagotovil zeliščar Ivan Maršič, ki tudi vodi ta obrat, v ustanavljanju.

V KS Kostel je med občani precejšnje zanimanje za delo tega obrata in zeliščne kopeli. Občani so ne le pripravljeni pridelovati zdravilna zelišča, ampak tudi oddajati sobe turistom. Pričakujejo pa, da bodo dobili posojila, predvsem tako imenovani „turistični kredit“.

J. PRIMC

Neenake možnosti

Če izvzamemo pripombe, da se člani poravnalnih svetov še včasih „lovijo“ pri delu in da nimajo zadostne strokovne podpore, je skupna in največja težava vseh podeželskih poravnalnih svetov v tem, da nimajo prostorov, kjer bi lahko delali s strankami, in tudi ne pogojev za pisanje zahtevnih zapisnikov. Prvič velikokrat ni ljudi, ki bi znali in zmogli pisati tak zapisnik, drugič pa nimajo na čem pisati. V Novem mestu so glede tega veliko na boljšem. Poravnalni sveti lahko poslujejo v uradu Skupnosti krajevnih skupnosti na rotovžu, imajo na voljo pisalni stroj in po potrebi še administrativno pomoč. Vrh vsega pa imajo mestni poravnalni sveti še poslovnik o delu, ki je tudi v veliko oporo.

Kot kaže dosedanja praksa, pa je uspešnost dela poravnalnih svetov zelo odvisna tudi od izbire pravih krajanov za članstvo. Ker gre za delo na silno občutljivem področju, se rado zgodi, da kakšna izmed strank, če ne na glas, pa potihno zabrusi: „Kaj bo takle meni pamet solil, ko pa sam ...“

Končno pa je na področju dela poravnalnih svetov še povsem neobdelano in odprto vprašanje delovnih institucij v delovnih organizacijah. Tudi o tem bi veljalo razmisliti, posebno v tistih delovnih organizacijah, kjer je več ljudi in najbrž spori med posamezniki niso izjema. Vse to bi bilo možno urediti za domačo ograjo, brez odvetnikov in sodišč ter brez stroškov.

R. B.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Pred zborom vinogradnikov v Trebnjem

Kljub kislemu pridelku so letošnje priprave za teden dolenjskega cvička že v teku. Sestal se je pripravljeno odbor in se dogovoril, kako bo potekala tradicionalna prireditev tedna dolenjskega cvička. Pomembno vlogo pri tej prireditvi naj bi imeli tudi ožji vinogradniški okoliši iz cele Dolenjske. Potrebno je opraviti zbere vinogradnikov in predhodno pokušnjo cvička, ki bi konkuriral in prišel v poštev na osrednji pokušnji v Novem mestu.

Tudi odbor ožjega vinorodnega okoliša Trebnje se je že lotil dela. Zbor vinogradnikov bo 8. februarja ob 8. uri v šoli Dol. Nemška vas. Lokalna degustacija pa bo 15. februarja v Trebnjem v gostilni Pavlin.

Trebnjski OVO je bil v preteklem letu dokaj delaven. Člani so sodelovali pri prireditvi tedna dolenjskega cvička, ki je bila v Trebnjem, udeležili so se več predavanj, ki so jih pripravili strokovnjaki o vinogradniški tematiki. Udeležili so se tudi izleta poučne ekskurzije v Belo krajino in Sveto Jano. Odbor pa je za člane preskrbel sladkor za dosladkanje letošnjega pridelka.

V preteklem letu se je število članstva povečalo za 20 novih članov. Obnovljenih je bilo več kot 10 hektarov vinogradov in zasajenih z žametno črmino, modro frankinjo, kraljevino, rizlingom in silvancom. Obnovo bomo nadaljevali tudi v letošnjem letu.

Trebnjski OVO je sorazmerno velik. Obsega Temeniško dolino, dobriško kotlino (z vinskima goricama Šmaver in Liseč), Čatež—Primskovo do Gabrovске gore. Kazalo bi v Dobriču in na Čatežu ustanoviti samostojne ožje vinogradniške okoliše, ki bi pokrivali območje gorice. Na območju Čateža so že začeli obnovo vinogradov, pa tudi v Šmavru ne zaostajajo. Ugotovljeno je, da bi žlahtna vinska trta uspevala tudi na tem področju, saj je to že pred petdesetimi leti dokazal pokojni Pugej. Nekateri ljudje so bili mnenja in so še danes, da v Šmavru uspeva le samorodnica. Ivan Strajnar iz Dečje vasi in še nekateri drugi pa so ponovno zaorali ledino v Šmavru in začeli obnavljati vinograde. Trte lepo uspevajo in je tretji letnik modre frankinje, rizlinga, žametne črmine, kraljevine itd. že lepo rodil. To naj bo spodbuda ostalim

tamkajšnjim vinogradnikom, da čimprej začnejo obnavljati vinograde. Področje Dobriča sicer ni najbolj primerno za pridelavo cvička, zaradi nizke lege je vprašanje, če bo žametna črmina v slabih letinah dozorela. Zato v teh krajih priporočamo, naj sadijo modro frankinjo, portugalko, game, skratka trte zgodnjih sort. Vino ranih sort pa nima pravih lastnosti dolenjskega cvička. Zato je nujno, da za vino, v katerem prevladuje modra frankinja, najdemo primerno ime, že rabljeni naziv „dolenjska črmina“.

Ker ti pojmi še niso razčiščeni, predlagam, naj degustacijske komisije pri oceni vina dosledne ločijo cviček od črmine, tako po barvi in okusu.

PAVLE MIKLIČ

VINOGRADNIŠKI KOLEDAR 1981

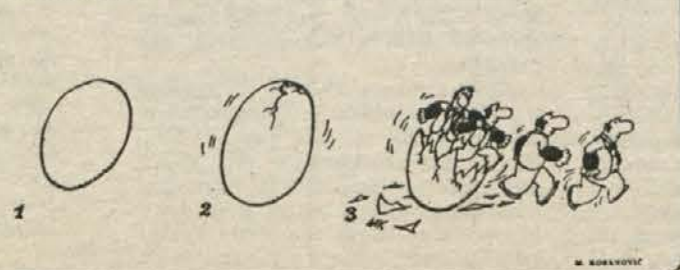
Vinogradniški koledar sta za svoje člane oskrbeli Društvi vinogradnikov Bele krajine in Dolenjske. Člani društva, ki imajo plačano članarino za leto 1981, kakor tudi v letu 1981 na novo sprejeti člani prejmejo koledar brezplačno.

V koledarju je poučen članek o pripravi škropiva ter škropilni koledar z navedbo boleznih in priporočene zaščitnega sredstva. Koledarju sledijo članki o obeh društvi vinogradnikov. Na koncu je splošni koledarski del s prostorom za zapiske. Škoda je le, da je škropilni koledar predhodno tiskan in ga bodo starejši vinogradniki težko brali.

TEDEN DOLENJSKEGA CVIČKA 1981

V sredo, 21. januarja, je bil določen prireditveni odbor tedna dolenjskega cvička 1981 v okviru Društva vinogradnikov Dolenjske. Predsednik prireditvenega odbora je član izvršnega sveta novomeške občinske skupščine Milan Jakopin. Za podpredsednika je imenovan član UO Društva vinogradnikov Dolenjske Alfonz Čučnik. Za posamezne dejavnosti prireditve so odgovorni: — za ocenjevanje in degustacijo cvička Tit Doberšek, za spredov vinogradnikov in kletarjev Martin Cwelbar, za kulturni del programa inž. Niko Rihar, za razstavo predmetov domače obrti Jože Črtalič, za gostinsko dejavnost prireditve Slavko Plavec, za propagando in tisk Avgust Avbar in Niko Pavlič, za gospodarsko dejavnost in finance Jože Lampret, Jože Unetič, Jani Leskvar, Franc Šmajdek in Franc Avsec.

BIROKRACIJA

Spomin na... Konec gradenj na dobri zemlji

(Nadaljevanje s 1. strani)

stalne zbirke, hkrati pa bodo predstavili novo številko revije „Samorastniška beseda“ z literarno-glasbenim recitalom. Gre za številko, ki bi morala iziti lani, pa iz tehničnih razlogov ni mogla. Umrlemu slikarju Viktorju Magyaru posvečena „Samorastniška beseda“ je tokrat izšla v 1.500 izvodih, naprodaj pa bo v Trebnjem (v galeriji in knjigarni), v Novem mestu (knjigarna) in Krškem (knjžnica).

CRNOMELJ: PRIREDITVE V VEČ KRAJIH - Prireditve za kulturni praznik bodo v krajevnih skupnostih. V Črnomlju bo proslava jutri zvečer v kulturnem domu, v programu pa bodo sodelovali ženski pevski zbor Mirana Jarca in recitatorji centra srednjih šol. V soboto bodo proslave v Butorju (skupen nastop domačega mešanega pevskega zbora in črnomaljske folklorne skupine), v Adlešičih (domači ženski zbor in folklorna skupina), Semiču (koncert črnomaljske pihalne godbe). V Dragatušu bo prireditve 21. februarja, ko bodo odprli prenovljeni kulturni dom, program pa bo pripravilo domače KUD Oton Zupancič.

METLIKA: KONCERT MESTNE GODBE - Osrednja proslava v metliški občini bo v soboto ob 19. uri v kulturnem domu Edvarda Kardača v Metliki. Na celovečernem koncertu se bo z novim sporedom predstavila metliška mestna godba, sodelovali pa bodo tudi recitatorji.

RIBNICA: „LJUBEZEN IN PRIJATELJSTVO“ - Glavna prireditve za kulturni praznik bo jutri zvečer v ribniškem Domu JLA. To bo glasbeno-recitacijski večer z naslovom „Ljubezen in prijateljstvo“, ki ga pripravljajo mladi. Sodelovali bodo nonet Vitna, zabavnoglasbeni ansambel in recitatorji.

SEVNICA: RAZSTAVA, KONCERTI - V tej občini bo več prireditev. V jedilnici Lisce bodo danes ob 17. uri odprli razstavo likovnih del šolarjev iz vse občine. Osrednja proslava naj bi bila v Sevnici jutri s sodelovanjem odra mladih. V soboto bo v dvorani gasilskega doma koncert pihalne godbe iz Štor. 10. februarja bodo lahko sevniki obiskovalci pristihlni skupnemu koncertu gojencev hrastniške glasbene šole in njenega sevnškega oddelka. Značilno je, da bodo spore izvajali pretežno ljubitelji.

BREZICE: TEDEN AMATER-SKE KULTURE - Od 7. do 15. februarja se bodo v Globokem, Dobovi, na Bizejskem in v Brežicah zvrstile prireditve v okviru tako imenovanega tedna amaterske kulture. Sodelovali bodo pevski zbori, folklorne in plesne skupine, pihalni orkestri, gledališke skupine, bobnarji, tamburaši, vaški godci, recitatorji in zabavni ansambli, ki delujejo v tej posavski občini. Skupaj bo nastopilo kakih 650 ljubiteljev.

V občinah zavlačujejo s sprejemanjem prostorskih načrtov, da bi še gradili, kjer se jim zdi - Nesamoupravno obnašanje v gospodarstvu - Nasprotovanje združevanju zemljišč

Predsedstvo RK SZDL Slovenije je aprila lani sprejelo sklepe, da je obdelovanje vseh zemljišč, zboljševanje zemljišč in pogojev obdelovanja z združevanjem, predvsem pa čuvanje najboljše kmetijske zemlje pred pozidavo in smotno gospodarjenje s celotnim prostorom nasploh osnova naše kmetijske in zemljiške politike, ki naj bi bila začrtana v naših srednjeročnih načrtih in načrtih za daljše obdobje, saj ima vsaka odločitev o posegu v prostor dolgoročne posledice. Te sklepe pa uresničujemo izredno počasi in nedosledno, so v razgovoru z novinarji poudarili predstavniki Socialistične zveze.

Vse pogostejši spori ob nepremišljenem pozidavi v njo kmetijske zemlje in njenem krčenju za mnoge druge namene pa vendarle kažejo, da nam le ni vseeno, kaj bo z zemljo. Še vedno pa pri gospodarjenju z zemljo prevladujejo enostranski pristopi, kar potrjuje tudi odlaganje s sprejemanjem prostorskih načrtov v občinah. To delo marsikje namerno zavlačujejo, da jim še ne bi bilo treba natančno določiti, za kaj bo porabljena kmetijska zemlja na različnih področjih.

• Tudi na Dolenjskem situacija ni drugačna. Razvoj v Novem mestu, Šentjerneju, Straži itd. se načrtuje na najboljših kmetijskih zemljiščih, kmetijska zemljiška skupnost pa pozidave ne more zadržati, čeprav izdaja soglasja za spremembo namembnosti zemljišča. Pri tem je znano, da bi si vsaka občina morala prizadevati, da hrano za svoje prebivalce pridelata doma, kar brez obdelave zemlje seveda ne bo šlo. Jasno je tudi, da z melioracijami ni možno nadomestiti pozidane najboljše zemlje, kar pa je za družbo tudi skrajno nerentabilno.

Spore o uporabi kmetijskih zemljišč skušajo marsikje predstaviti kot nesporazume med posameznimi tajniki kmetijsko zemljiških skupnosti in investitorji, češ da gre pri preprečevanju gradnje za uresničevanje ozkih interesov. Za to je krivo tudi premlajno angažiranje družbe nepolitičnih organizacij v občinah, kjer se kmetijsko zemljiška politika konkretno uresničuje. Preveč splošne pa so bile do sedaj tudi razprave v okviru Socialistične zveze, zato naj bi z zaostrovanjem osebnih odgovornosti in obravnavo spornih primerov pripomogli k hitrejšemu uresničevanju sklepov predsedstva o kmetijsko zemljiški politiki.

Zavest, da bo treba z zemljo gospodariti drugače, prepočasno dobiva mesto v različnih dokumentih, poleg tega pa se še v praksi obnašamo drugače, kot to opredelimo v njih. Tako kljub opredeljenim industrijskim conam še gradimo vsepovsod, tudi na zemljiščih, ki uresitev katerih smo v preteklosti

Vrtojbenkem polju, so pa tudi poskusi gradnje na najrodovitejših poljih, sadovnjakih in travnikih druge po Sloveniji, pri čemer prevladujejo kratkoročne ugodnejše računice, kjer kmetijstvo celo v primerjavi z majhnimi industrijskimi obrati vedno „potegne kratko“.

Pri uresničevanju kmetijskozemljiške politike gre tudi za boljše izrabo razpoložljive obdelovalne zemlje, za kar je nujno hitrejšo združevanje površin, ki pa mu posamezniki ali manjše skupine marsikje še precej nasprotujejo, kot da gre tu za vprašanje lastništva.

Z. LINDIČ - DRAGAS

Z ZBIRANJEM PAPIRJA VARUJEMO GOZDOVE - Zbiranje sekundarnih surovin postaja vse bolj aktualna naloga. Z akcijo zbiranja papirja je Rdeči križ pričel leta 1974 in tako prihranil več kot 3000 ha gozdnih površin. Na nedavnem posvetu RK v Novem mestu so menili, da bo v bodoče potrebno natančneje določiti, kdo v občini bo organizator zbiranja papirja, kdo steklenic in podobnega, da bodo akcije bolj organizirane in še uspešnejše. (Foto: J. P.)

Največja brigada humanosti

V pripravi na problemsko konferenco SZDL o aktivnosti Rdečega križa

„Značilnost delovanja organizacije Rdečega križa je v tem, da je množična in zato odzivna na potrebe časa in razmere v okoljih, kjer deluje. Poznavanje družbenih tokov in vraščehost aktivnosti RK v vsakdanje življenje in delo občanov ter delovnih ljudi se kaže v tem, da postajajo te aktivnosti vse bolj odraz avtentičnih interesov članstva in občanov, zato članstvo stalno raste.“ je minuli petek uvodoma predstavila široko dejavnost Rdečega križa sekretarka republiškega odbora Rdečega križa Slovenije Ivica Žnidarič na sestanku medobčinskega sveta RK za Dolenjsko.

Medobčinski svet RK za Dolenjsko se je v Sloveniji med prvimi sestel, da se pripravi na problemsko konferenco o družbenih dejavnostih in društvi in analizira dejavnost RKS na področju vzgoje in izobraževanja in drugih aktivnosti za potrebe zdravstva, socialnega varstva, SLO, DS itd.

V organizacijo RKS je včlanjenih 661.967 občanov in delovnih ljudi. Članstvo je delegatsko organizirano v 1088 krajevnih organizacijah RK, ki se združujejo v 60 občinskih organizacij. Program dela največje

„brigade humanosti“ je zelo bogat in vsebuje vzgojno-izobraževalne programe, andragoško-pedagoško in publicistično delo, opremlja ekipe in odrede za prvo pomoč, krepi humane odnose med ljudmi, organizira prostovoljno krvodajalstvo, vzdržuje in opravlja poizvedovalno službo, organizira brigade RK, razvija založniško dejavnost, skrbi za letovanje otrok in za mednarodno sodelovanje.

Posveta se je udeležil tudi predsednik medobčinskega sveta SZDL Lojze Rataj, ki je ugotavljal,

DELEGACIJA RK ZSMS V BREŽICAH

Vodstvo mladine brežiške občine je, 28. januarja, obiskala tričlanska delegacija RK ZSMS. Pogovoru z gosti so prisotnovali tudi predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij, ki še ne posevčajo dovolj pozornosti tistim vprašanjem, ki tarejo mlade, npr. štipendiranje, izobraževanje ob delu, stanovanjski politiki. Poudarili so, da mora biti sodelovanje med družbenopolitičnimi organizacijami še tvornejše, izboljšati pa je treba tudi delo osnovnih organizacij mladih. Zatem so se gostje seznanili z delom mladih v Agrarijem tozdu Agroblagovni promet, kjer se mladina premalo vključuje v razprave o lastnih težavah, popoldne pa je bila seja predsedstva OK ZSMS, na kateri so govorili o dejavnosti brežiške mladine po programsko-volilni konferenci, ki je bila lanskega oktobra. Vidne rezultate sta že dosegla center za MDA in za obveščanje in propagando, tudi konferenca mladih v kmetijstvu ne živitarji, druge konference in centri pa bodo morali bolj odločno pripraviti za delo.

IRENA IVANŠEK

ZAJC KANDIDAT

Na zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje so se strinjali s predlogom, naj bo Ludvik Zajc kandidat za novega sekretarja Medobčinskega sveta ZK Ljubljana. Sedanji sekretar Franc Svetelj bo nam reč razrešen te dolžnosti, ker je predviden za novo delovno dolžnost. Ludvik Zajc, ki je rojen leta 1925 in je profesor slovenskega jezika, je doslej opravljal razne odgovorne dolžnosti v več občinah.

Ivan Kostevc

V vrstah borcev je spet zazijala praznina. Izčerpan od dolge, naporene, z bojem in trpljenjem zaznamovane življenjske poti, je v 91. letu umrl Ivan Kostevc, bореc NOV in udeleženec oktobrskе revolucije iz Paulove vasi pri Pišecah, odlikovan z redom republike s srebrnim vencem in odredom za sluzage za narod.

Zrasel je v 16-članski družini in že zgodaj okusil tegobe dnuarskega življenja. Leta 1911 je oblekel vojaško suknjo in ko bi se po treh letih moral vrniti domov, mu je to preprečila prva svetovna vojna. Poslali so ga na fronto. V Karpatih so ga ujeli Rusi. Ujetništvo je preživljal med drugim tudi v Sibiriji. Življenja ni opazoval od strani, ampak se je v čelji po svobodi prostovoljno odločil za boj. Pridružil se je boljševikom in se boril za zmago oktobrskе revolucije.

V rodno Paulovo vas se je vrnil po devetih letih odsotnosti. Kruh si je služil najprej pri železnici v Zagrebu. Vleklo ga je domov in odtelej je delal kot lovski čuvaj in pozneje kot gozdar pri baronu Mosconu v Pišecah.

Z nemško zasedbo dežele se je zanj in za njegovo družino začelo obdobje hudih preizkušenj, v katerih ni klonil. Priključil se je narodnoosvobodilnemu gibanju. Pri njem doma so se shajali prvi aktivisti OF. Nemci so ga dvakrat aretirali, 1943 samega in leto dni pozneje s sinovi. 1944 je pobegnil iz taborišča v Strnišču in se napolil naravnost k partizanom Kozjanskega odreda. Še isto leto je postal član KPJ. Nemci so zaman razpisali nanj 20.000 mark nagrade. Nihče ga ni izdal. Tisti čas pa ga je hudo prizadela izguba dveh sinov. Enega so ustrelili kot talca, drugega pa je padel kot partizan.

Po osvoboditvi je Ivan Kostevc do upokojitve delal kot gozdar in v voljo opravljal vse družbenopolitične dolžnosti, ki so mu jih zaupali. Bil je tudi ustanovitelj lovske družine v Pišecah in več let starosta posavskih lovcев.

ŠPORTNI DAN TABORNIKOV

Športne dneve prirejamo tudi taborniki. Šentjernejski smo se 21. januarja odpravili v Brezovški gozd. Izvedli smo sankarske tekme, pripravili več iger na snegu, najzanimivejši pa je bil lov na lisico.

M. CEKUTA

Jože Vidic

Po sledovih vojnega zločinca Franca Frakeljn

O zahrbtni vlogi teh redovnikov partizanov še niso ničesar vedeli. Dr. Cigan je odklonil vsako sodelovanje z OF z izgovorom, da se ne želi ukvarjati s politikom. Partizani so se zadovoljili z nevtiralnostjo redovnikov in odšli. Ivan Jeyc pa ima dokaze, da je dr. Cigan s pištolo v roki opravil preiskavo in zaslišanje nekega domačina z Rudnika.

Dr. Metod Mikuž v tretji knjigi Pregleda zgodovine NOB v Sloveniji glede TOS navaja naslednji zanimivi dokument:

„TOS je imela - po Glavačevem pripovedovanju - dva glavna sovravnika, KP in framsonsko ložo. Zato mora imeti znanstveno taktiko (možganski trust v ozadju) in denar. Problem znanstvene taktike je bil že rešen, niso pa imeli še denarja. Organizacijsko je bil TOS razdeljen v tri udarne skupine: 1. V terensko organizacijo, ki je štela okrog sto ljudi in je bila razdeljena na 7 okrožij. Vsako okrožje je imelo obveščevalnega oficirja, dva do pet pripobčnikov, posebnega uradnika v okrožni centrali in 10 do 20 obveščevalcev, iz katerih so rekrutirali kurirje in stalne zasledovalne patrulje. 2. Specialisti, iz katerih je TOS izbirala svoje poveljstvo, nadarjene minerje za OF, za ilegalno in razne frakcije. Ti so cvet špijonaže, zato stanejo tudi največ časa, taktike in denarja, ker ne morejo biti zaposleni z ničemer drugim.“ TOS je že imela minerja za OF, ilegalno, gestapo in nekatere frakcije...

TOS je bila v rokah Mladcev. To organizacijo je v okviru Katoliške akcije 1932.

„Ta pri izvajanju njegovih zločinskih dejanj.“

TOS ne smemo zamenjati z domobransko obveščevalno službo pri štabu domobranske vojske, ki jo je vodil bivši jugoslovanski službo pri štabu domobranske vojske, ki jo je vodil bivši jugoslovanski oficir Berto Ilovar, niti z DOS (plavogardiščno obveščevalno službo) ali vohunsko službo Hacinove policije. Medtem ko je bila TOS razdeljena na sedem okrožij, je Hacin Ljubljano razdelil na 20 sektorjev. Za vsak sektor je določil štiri do pet agentov, ki so s pomočjo posebnih zaupnikov vohunili in zbirali podatke med prebivalstvom Hacin je z vzevnim gestapovskim svetnikom dr. Pavlom Duscho organiziral politično policijo, njene podružnice pa je zunaj Ljubljane ustanovil tudi v Kočevju, Velikih Laščah, Ribnici, Grosupljem, na Vrhniki, v Horjulu, Logatcu, na Rakeku, Dobrovi in v Cerknici. Delovanje teh podružnic je naslonil na delo domobranskih postojank in na ovađiško delo župnikov, kaplanov, župnikov in drugih podoželskih veljakov iz stare Jugoslavije.

V knjigi Ljubljana v ilegalni - IV. je Ivo Svetina zapisal: „Prikrita in zagrizena protinacionalna žarišča so bila v škofiji z bolj ali manj vsem kapitljem, žarišča pa so bila tudi vsa župnišča, samostani in semenišče v Ljubljani...“

S tem pa še niso izčrpani vsi mehanizmi domobranske obveščevalne službe. Dr. Metod Mikuž v svoji tretji knjigi Pregleda zgodovine NOB v Sloveniji navaja tudi naslednje:

„Sredi februarja 1944 se je posrečilo Rupniku ustanoviti lastno špijonažo in propagandno službo na zunaj v zelo nedolžni obliki „narodnih referentov“ pri okrajnih glavarstvih in občinah. Dne 14. februarja je odločil, naj v vsaki dosegljivi občini postavijo potrebno število sposobnih obveščevalcev. Narodni referent pri okrajnem glavarstvu je predlagal okrajnemu glavarju najsposobnejšega in najbolj vestnega proti-

komunističnega borca v občini za „občinskega zbiratelja vesti in propagande.“ Ta si je poiskal za vsako vas zaupnika, ki ga je po potrebi zapregel. Mesto, v katerem je bilo okrajno glavarstvo, so po potrebi razdelili na rajone. Občinski in mestni zbiratelj sta skrbela za zadostno število obveščevalcev povsod, kjer so se zbirali ljudje (tovarna, kolodvor, zlasti kolodvorska skladišča, šole, gostilne itd.). Obveščevalna služba je zbirala vse podatke, ki so bili važni za protikomunistični boj. Posebno je ugotavljala partizanske kurirje in kurirke, odkrivala komunistične celice, odkrivala pripadnike NOB itd. Sestavljala je kartoteko nezanesljivih v vasi. Vsi obveščevalci so bili tajni in so pri podpisovanju uporabljali psevdonime ali šifre...“

Tajna pisarna za domobranske ovađuhe je bila na Miklošičevi cesti, dr. Albin Šmajd je imel skrito pisarno v kleti pri lazarištni na Taboru, Ehrlichovi, Casarjevi in Žebotovi stražarji so se ugnježili v Lichtenurnu na Poljanski cesti, kjer so imeli svojo mučilnico.

Marija Možna mi je pripovedovala, ka ko je bilo, ko je bila v Lisičjem gradu pri spovedi:

„Je greh, ker sem zelo huda na šmarskega župnika Ravnika?“ je vprašala spovednika.

„Zakaj pa ste jezni nanj?“

„Ni hotel pokopati mojega moža.“

„Je umrl?“

„Ne, ubili so ga.“

„Kdo?“

„Črna roka. Njegov grob smo odkrili šele čez šest mesecev blizu Škofljice na Barju.“

„Je bil komunist?“

„Ne.“

„Je delal za partizane?“

„Lačnin smo že dajali jesti, saj morajo živeti.“

„Vidite, to je greh. Črna roka je božje orožje, je šiba božja.“

In približno v tem smislu se je spoved nadaljevala.

Domobranska črna roka je morila samo tiste, ki jih je zaznamovala TOS. Zaupniki TOS Jakob Modic, Martin Oblak, Franc Požar in Franc Frakelj so sestavili spisek žena in deklet iz Vrbljen in Tomišlje, ki sodelujejo s partizani ali jim kako drugače pomagajo. „Možganski trust“ na Lisičjem jih sklene umo.iti. Pri tem jim vsestransko pomaga poveljni domobranske postojanke na Lisičjem Janez Benko, saj kot domačina pozna vse obtoženke. Kot računski stroj izračunajo vse možnosti. Na primer, kaj reči sorodnikom, ko bodo spraševali za aretirankami, kam so jih odpeljali in kje so. V Nemčijo smo jih poslali, se bo glasil odgovor. Nadalje, kaj bo, če se bodo partizani maščevali nad sorodniki domobranskih družin v Vrbljenah in Tomišlju?

Možganski trust hitro ukrepa na „znanstveni“ podlagi: teden dni pred aretacijo žensk izselijo vse domobranske družine iz partizanom dostopnih vasi in jih naselijo v prazne hiše na Barju, v neposredni bližini Ljubljane. Partizanskim družinam pokradejo še konje, govedo, hrano, krmo, orodje in seme ter tako opremijo preseljene sorodnike. V Vrbljenah se partizani ne bodo mogli nad nikomer maščevati.

Sledi ukaz: Vrbljene in Tomišlje spadata v cono dejavnosti barjanske domobranske postojanke, zato naj jih Frakelj aretiru. To je bilo v obdobju, ko so se po navodilih tajne obveščevalne službe začele po vseh domobranskih postojankah snovati tajne likvidatorske skupine, ki so si kasneje nadele ime črna roka. Drugi domobranski člani teh tajnih skupin niso smeli biti znanjenji (zato bi bil Oblak na Barju skoraj ustrelil domobranca, ki je skrivaj pristuškoval Frakeljnemu govoru desetim ženskam).

V Kočevju čedalje več potepuških psov

Bo steklina ogrozila mesto? — Videli lisico

Zaradi čedalje večjega števila psov, ki se brez nadzorstva podnevi in ponoči potikajo po mestu, med iskanjem hrane prevračajo kante za smeti in motijo ljudi s cviljenjem in lajanjem, postaja Kočevje precej nevarno, saj tudi mesto ob Rinži lahko ukača steklina, ki se širi po Sloveniji. Pri gozdarskem domu so že večkrat opazili lisico in nikjer ne piše, da ni bila stekla.

Včasih so potepuške pse in mačke odločno preganjali, lovili so jih in tako zmanjševali nevarnost stekline. Kaj podobnega tudi dandanes ne bi bilo odveč. Najprej bi kazalo izdati odlok o tem, da morajo imeti lastniki pse privezane. Ob stanju, kakršno je zdaj, bi imel sodnik za prekrške veliko dela. Ker pa vsi psi pač nimajo lastnika, bi morale pristojne službe ostro ukrepati in prave potepuške pse odstraniti.

I. R.
Kočevje

NA PLOČNIKU ZBIL PEŠAKINJO

26-letni Božidar Urek iz Krškega, Soferska 3, se je v nedeljo ob 17.35 peljal z osebnim avtom od Drmovega proti Krškem. Vozil je vinjen in tudi prehitro, zato ga je v križišču pri mostu čez Savo v Krškem med zavijanjem proti Vidmu zaneslo v levo, ko pa je zavijal nazaj na desno, je zapeljal preko robnika na pločnik in tam zadel 14-letno Dolfo Terpinec. Ta je ob nesreči dobila hude poškodbe in so jo prepeljali v novomeško bolnišnico. Nekaj škode je bilo tudi na pločevini; ocenili so jo na 5.000 din.

POZIV

VSEM LASTNIKOM STANOVANJ

Občinska komisija za popis prebivalstva in stanovanj skupščine občine Novo mesto, poziva vse lastnike stanovanj, za počitek in rekreacijo v počitniških hišah (počitniške hiše, vile, zidanice, kočije in podobno), da takoj oz. najkasneje do 15. 2. 1981 sporočijo naslov stalnega prebivališča navedenih stanovanj s podatkom o naselju (kraj), katastrski občini in parcelni številki, kjer stanovanje stoji, krajevno v uradu na območju katerega je objekt ali pa neposredno na naslov: Občinska komisija za popis prebivalstva Novo mesto, Novi trg 6. Podatke o stanovanjih so lastniki dolžni dati komisiji na podlagi 3. člena Zakona o popisu prebivalstva gospodinjstev v Sloveniji (Ur. list SRS šte. 25/80).

Komisija za popis prebivalstva, skupščine občine Novo mesto
82/6-81

KURIVOPRODAJA

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TRGOVSKEGA PODJETJA „KURIVOPRODAJA“ LJUBLJANA, ČOPOVA UL. 14

objavlja
prosta dela in naloge

SKLADIŠNEGA DELAVCA za poslovalnico Novo mesto

Pogoji:
končana osnovna šola, starost 18 do 40 let.
Prosta dela in naloge bodo zasedena za nedoločen čas in je zanje predvideno 60-dnevno poskusno delo.
Osební dohodek je določen po SS o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in znaša 5.200.— din.
Pismene vloge pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Trgovsko podjetje „Kurivprodaja“ Ljubljana, Čopova ul. 14.
Kandidate bomo o izidu objave obvestili v 30 dneh po sklepu pristojnega organa.

84/6-81

VABILO

Obdobi Gojanskega bataljona sklicuje za petek, 20. februarja, ob 10. uri v domu JLA v Novem mestu zbor skupnosti Gojanskega bataljona. Člani skupnosti so vsi nekdanji borci te partizanske enote. Na zboru bodo obravnavali pravilnik o organiziranosti skupnosti in izvolili potrebne organe. Vabljeni so vsi borci Gojanskega bataljona in aktivisti, da se v čim večjem številu udeležijo zbora.

Neosnovano nas blatijo

Pri kočevskem tozdu Varnosti zaposleni upokojenci obsojajo neresnične izjave o njihovem delu

Upokojenci, ki pogodbeno delamo pri kočevskem tozdu Varnosti, smo zelo zadovoljni, počutimo se, ko da bi bili redno zaposleni. Sproti nas obveščajo o dogajanjih v tozdu, med delom nas pogosto obišče tudi direktor, z njim se pogovorimo o novostih in težavah pri delu. Redna je nadzorniška služba, deležni smo navodil za opravljanje del in nalog, nad medsebojnimi odnosi se ne moremo pritoževati. Upokojenci, ki varujemo prežekus znanja o pravilnem opravljanju dela, lani smo se nekateri udeležili tudi seminarja za varnostnike.

In kaj se dogaja? Posameznikom gre v nos naše delo, širijo neresnične (tudi pismene) izjave, češ da smo

prikrajšani pri izplačilu zasluga, da delamo po več ur, kot bi smeli. S takimi izjavami bi najbrž radi dosegli, da bi kočevski tozdu Varnosti z nami prekinili pogodbe, skratka, njihovi nameni niso najlepši, kvarijo tudi ugled tozda.

Resnica je pa takale. Pogodbe, ki jih imamo upokojenci za opravljanje del in nalog varnostnika, so v skladu z vsemi zakonskimi predpisi, dela zvečne tedaj, ko kdo od redno zaposlenih varnostnikov zbolji pa med letnimi in izrednimi dopusti itd. Kot določa pogodba, na teden ne delamo več kot 20 ur; prihaja pa tudi do izjemnih okoliščin, da upokojenca med delom ne zamenja pravočasno redno zaposleni varnostnik. Jasno je, da upokojenec v takem primeru opravi več delovnih ur, saj ne sme prekiniti dela, dokler ne dobi zamenjave.

Pri kočevskem tozdu Varnosti pogodbeno zaposleni upokojenci obsojamo omenjena natolevanja, sestavljalce nepodpisanih pismen pa svetujemo, naj raje (seveda z dokazi) brskajo po ozadju zasluga tistih upokojencev, ki imajo nad deset tisoč dinarjev pokojnine, še enkrat toliko denarja pa zaslužijo s honorarnim delom. Nas, ki komaj shajamo s tremi in kakšnim tisočakom več, pa naj neosnovano ne blatijo.

IVAN RAZPOTNIK
Kočevje
Cankarjeva 3

Delovna skupnost
osnovne šole
Vas Fara

Ledinčani hočejo cesto

Razvijati kmečki turizem — Več predavanj za vinogradnike — Kako zadržati mlade na kmetijah

Zajčja gora, Ledina in Zlečče so trije zasecki z okoli 380 prebivalci. Večinoma so delavci, ki si poiščejo kos kruha v tovarnah v Sevnici. Nekaj je tudi vzornih kmetov, ki sodelujejo s sevnikiškim kombinatom kot kooperanti, pa najsi gre za vzrejo govedi ali pridelovanja mleka. Želja vseh nas je, da bi čimprej prišli do asfaltna ceste ali pa da bi vsaj razširili cesto, ki je bolj podobna kolovozu. Pred vojno in kratak čas po njej je območje Ledine, kamor spadajo vsi zgoraj omenjeni zasecki, imelo svojo šolo. Danes morajo otroci tudi 5 kilometrov pešati v sevnikiško šolo, kar je precej naporno. Vasečani želimo, da bi organizirali avtobusne prevoze otrok in odraslih. Pripravljeni smo prispevati v denarju in delu.

Ker je precej vinogradnikov, si želimo tudi predavanja o vinogradništvu in kletarjenju. Ne smemo prezreti, da je Zajčja gora lep kraj, kjer se dobi dobra kapljica in tudi kaj za pod zob in

so dani vsaj osnovni pogoji za kmečki turizem. Čudim se raznim organizacijam in društvom, ki celo v tujini iščejo turistične kraje, domačih pa ne poznajo. Z Ledine je lep razgled po Dolenjski vse do Kostanjevice in obronkov Gorjancev, hrvaškega Sijemena in do partizanskega Bohorja ter Lisce.

Vaški odbor SZDL Ledina sicer dobro sodeluje s sevnikiško krajevno skupnostjo, kjer so objavili še večjo pomoč. Lani smo dobili le 2,5 stara milijona, sami pa smo v akcijah naredili za trikrat več. Pohvaliti kaže mladince, ki so bili tudi zelo aktivni. Menim, da je treba te hribovite vasi vsestransko podpreti, saj je bila Ledina med NOB opora borcev in aktivistov. Že od maja 1943 so bili tod razni sestanki OF. Predvsem pa bomo s hitrejšim napredkom zadržali mlade rodove v teh zasečkih.

IVAN MASTNAK

Samo izmena na „mrtvi straži“?

Ob očitkih na račun našega združenja, ki je napredovalo, a ne dovolj

Ni nobenega dvoma, da je slovensko združenje v minulih osmih letih doseglo viden napredek. Dovolj bo, če navedem samo, da so Zadrudno zvezo Slovenije leta 1972 kot prvo v Jugoslaviji ponovno ustanovili; da se je število članov KZ od okrog 42.000 v letu 1973, povečalo na 52.000 v letu 1979, da so se vloge hranilno-kreditnih služb v okviru združenja v 9 letih od začetnih 73 milijonov dinarjev povečale na 1 milijardo 766 milijonov.

Prav tako pa je kazalo, da so v organiziranosti združenja dobri dve leti sem opazni očitki, da združna organizacija v teh letih ni znala poskrbeti za večje število dobrih kadrov, zlasti iz vrst kmetov, nadalje, da so združe premalo poslovne, da kmetje v združah še vedno nimajo odločujoče besede, da je Zadrudna zveza postala le „mrtva straža“ združenstva ipd.

Ob vsem tem je pravzaprav zelo težko na kratko povedati, kaj zavira izboljšanje razmer v združenstvu. Ni dvoma, da je spričo Zakona o združevanju kmetov za sedanje stanje krivih več „subjektivnih“ kot „objektivnih“ dejavnikov. Med vse sodijo ne le vmešavanje in ukazovanje od zunaj, temveč tudi pre-

majhna in ne dovolj odločna združna in samoupravljavska zavest kmetov. Te pomanjkljivosti mirno lahko pripišemo združenju, a tudi družbenopolitičnim organizacijam (oziroma posameznikom v njih), ki so bodisi premalo storile za krepitev te in takšne zavesti ali pa jo s svojo preveliko vneto po vmešavanju celo zavirajo.

Kako kmet kot proizvajalec v kmetijski zdruzi lahko ima ali ne more imeti odločujoče besede, lepo pokaže sestav članov v organih združe, kjer kmetje še zdaleč niso zastopani sorazmerno številčnosti kmetov-članov združe.

Kako bo lahko odločujoča beseda kmetov na primer v novem upravnem odboru Zadrudne zveze Slovenije s komaj dvema glasovoma večine proti „delavcem“, ki so v večini vodilni uslužbenci združe? In kakšno je v tem organu zastopstvo kmetov glede na število kmetov-članov združe in število delavcev v zdruzi?

Zastalosti v združni organiziranosti so nemalokrat krivde tudi „subjektivne“ in neutemejeje ne kritike združnih organizacij, npr. takrat, ko sta Zadrudna zveza Slovenije in Živnorojska poslovna skupnost Slovenije pred dvema letoma pravočasno opozarjali na grozečo mesno krizo, pa zastoni!

Kako je mogoče govoriti o boljši poslovnosti kmetijskih združe, ko pa jim na eni strani cene določa zvezna administracija, na drugi pa veliki odkupovalci ali predelovalci?

pisma in odmevi

VESELO MED ZDOMCI V FRANKFURTU

Slovensko kulturo in prosvetno društvo iz Frankfurta priredi v soboto, 14. februarja, v Hans Riederwald na Maks Hirsch Str. veliko pustno prireditev. Začela se bo ob 14. uri s sprevedom maškar in plesom za šolsko in predšolsko mladino. Od 20. ure naprej bo za zabavo odraslih poskrbel ansambel Soršak. Program bo smešen, krofi na mizah, skratka, zabava do jutra zagotovljena!

O IGRAH IN VODENJU SESTA NKA

Namesto zimovanja na Gorjancih smo imeli taborništvo noveške občine med letošnjimi zimskimi počitnicami le kraji tečaj za vodnike. Šentjernejske tabornike je prof. Marjan Dobovšek seznanil s igrami in drugimi oblikami razvedritve, s katerimi lahko popestrimo sestanke voda. Tov. Vrščajeva pa nam je govorila o tem, kako najbolje pripraviti sestanke voda, da bi prišli do izraza predvsem tovariški odnosi. Tečajniki smo bili s predavanji zelo zadovoljni, napotki nam bodo koristili pri taborniški dejavnosti.

MATEJA CEKUTA
Odrad Samotnega hrasta

KONCERT NA RAKI

Koncert iz naših krajev je ljubljanski radio 25. januarja pripravil na Raki. Glasbene točke so izvajali Gorenjski kvintet s pevcema Sonjo Gabršček in Francom Korenom, ansambel Mihe Dovžana s pevko Jelko Cvetežar in brestaniški moški pevski zbor Svoboda. Voditelj oddaje Brane Ivanc je pred mikrofon najprej povabil Toneta Gabriča, predsednika KS Raka, ki je prikazal zgodovino in poveljni razvoj tega kraja in okolice. Za dobro razpoloženje prisotnih je poskrbel domačin Stane Ančimer, ki je zbiljal sale na račun prebivalcev Rake. Posnetek te prireditve bo po radiu moč slišati 8. marca.

G. R.

VOJA KI IMAJO MEDMESTNI TELEFON

Med številne stvari, ki v novomeški vojašnici „Milan Majcen“ omogočajo vojakom prijetno bivanje, lahko štejemo tudi možnost medmestnega telefonskega pogovora. Zaenkrat je na voljo ena tovrstna telefonska govorilnica; poštarji obljubljajo še drugo, vojak pa so zelo zadovoljni, saj se lahko pogovarjajo s svojci iz še tako oddaljenega kraja v Jugoslaviji. Prej so morali za nekajminutni pogovor prihajati na novomeško pošto.

MILAN STJEPANOVIC

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem kandidatov za učence splošnih srednjih vojaških šol in gojence srednjih vojaških šol rodov in služb v letu 1981

KATERE SO SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE?

— Letalska splošna srednja šola „Maršal Tito“ v Mostarju;
— Splošna srednja vojaška šola „Franc Rozman—Stane“ v Ljubljani (vpis samo iz območja SR Slovenije).

V navedeni šoli je možen vpis v 1., 2. in 3. razred.

— Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu, smeri:
— pehotna,
— artilerija
— artilerijsko-raketne enote protizračne obrambe,
— oklepne enote,
— inženirstvo,
— zveze,
— atomska, biološka in kemična obramba.

— Tehniška srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu, smeri:
— strojniška,
— elektrotehniška,
— raketna,
— kemijskotehniška,
— prometna.

— Letalskotehniška srednja vojaška šola v Rajlovcu, smeri:
— strojniška,
— elektrotehniška,
— elektronotehniška,
— telekomunikacijska.

— Mornariškotehniška srednja vojaška šola v Splitu,
— Intendantna srednja vojaška šola v Sarajevu,
— Sanitarna srednja vojaška šola v Novem Sadu, smeri:
— medicinska
— farmacevtska (smer sprejema samo v 3. razred).

V navedene šole je možen vpis v 1. in 3. razred.

KAKŠNI SO POGOJI ZA SPREJEM?

Na natečaj se lahko prijavijo fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

a) splošni pogoji:

— da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila pristojna vojaška zdravniška komisija;
— da niso bili sodno kaznovani in da proti njim ne teče kazenski postopek;
— da imajo priporočilo o moralno-političnih lastnostih za šolanje in službovanje v oboroženih silah;
— da imajo soglasje staršev — skrbnikov.

b) posebni pogoji:

1. kandidati za 1. razred:

— da so rojeni leta 1965 ali kasneje;
— učenci, ki obiskujejo 8. razred osemletke, so morali 7. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so osemletko že končali, so morali v 8. razredu doseči najmanj dober uspeh;
— učenci, ki so v 7. oziroma 8. razredu imeli dober uspeh, morajo v tem razredu imeti najmanj dobro oceno iz matematike, fizike in kemije;

2. kandidati za 2. razred:

— da so rojeni leta 1964 ali kasneje;
— učenci, ki obiskujejo 1. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 8. razred osemletke končati z najmanj dobrim uspehom;
— učenci, ki imajo v 8. razredu osemletke dober uspeh, morajo iz matematike, fizike in kemije imeti oceno najmanj dobro;

3. kandidati za 3. razred:

— da so rojeni leta 1963 ali kasneje;
— učenci, ki obiskujejo 2. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 1. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so 2. razred končali, morajo v tem razredu imeti najmanj dober uspeh;
— učenci, ki imajo v 1. in 2. razredu dober uspeh, morajo v tem razredu iz matematike, fizike in kemije imeti najmanj oceno dcbr.

KAKO SE PRIJAVITE?

Kandidati, ki se žele javiti na ta razpis, naj se zglasijo pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo v občini, kjer imajo stalno bivališče. Tam bodo dobili vsa pojasnila.

ŠOLANJE, PRAVICE IN OBVEZNOSTI UČENCEV IN GOJENCEV

Šolanje se v splošnih srednjih vojaških šolah in srednjih vojaških šolah rodov in služb začne 1. septembra 1981 in traja štiri, tri oziroma dve leti.

Učenci in gojenci stanujejo med šolanjem v internatu in imajo na stroške Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravico do: stanovanja, hrane, oblačil in obutve, šolskega pribora, učbenikov, zdravstvenega varstva, denarnega nadomestila za prevoz do doma in nazaj ob polletnih in letnih šolskih počitnicah ter do mesečnih denarnih prejemkov.

Učenci letalske splošne srednje vojaške šole „Maršal Tito“ so med šolanjem poleg obvladovanja rednega programa dolžni letati z jadralnimi in motornimi letali z dvojnimi komandami po programu jadranja—letanja, po končani šoli pa nadaljujejo šolanje na letalski vojaški akademiji.

Učenci splošne srednje vojaške šole „Franc Rozman—Stane“ v Ljubljani nadaljujejo po končani šoli šolanje na vojaški akademiji kopenske vojske.

Gojenci srednjih vojaških šol rodov in služb so po končanem šolanju sprejeti v aktivno vojaško službo s činom vodnika ustreznega rodu ali službe.

Učenci oziroma gojenci so dolžni po končanem šolanju ostati v službi v Jugoslovanski ljudski armadi toliko časa, kolikor določa Zakon o službovanju v oboroženih silah.

Medsebojne obveznosti kandidatov, sprejetih na šolanje, in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, bodo urejene s pogodbo. S to bodo, poleg drugega, določeni stroški šolanja (stroški za hrano, stanovanje v internatu in mesečni denarni prejemki) za primer, če učenec oziroma gojenec po svoji krivdi ne bi izpolnil obveznosti.

Natečaj velja do konca aprila 1981. O rešitvi prošnji bodo komisije za izbiro učencev in gojencev obvestile kandidate do konca maja 1981.

KJE DOBITE INFORMACIJE?

Vsa obvestila v zvezi z natečajem lahko kandidati dobijo pri:
— Splošni srednji vojaški šoli „Franc Rozman—Stane“ v Ljubljani, tel.: 061-345-686,
— Upravi vojaškega okrožja Ljubljana,
— oddelku za ljudsko obrambo,
— skupnosti za zaposlovanje.

RAZPISUJE JAVNO PRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV

- FIAT 132 — VOZEN LETNIK 1978
- IMV KOMBİ TURIST — VOZEN LETNIK 1975
- PRIKLOPNA PRIKOLICA (5 TON) ZEMUN — VOZNA
- STRUŽNICA TES — 1/1000 LETNIK 1962
- STRUŽNICA TES — 2/1500 LETNIK 1959
- STRUŽNICA TES — 2/1500 LETNIK 1961
- DVIGALO ZA HLODOVINO HIAP
- SKOBELJNI STROJ
- VIBRO STISKALNICA (STROJNA IZDELAVA KVADROV)
- VIBRO STISKALNICA (STROJNA IZDELAVA KVADROV)
- 3 KALUPI ZA IZDELAVO KVADROV DIM. 20 cm, 25 cm, 30 cm
- BETONSKI MEŠALEC 200 I — OKVARJEN
- BETONSKI MEŠALEC 250 I — OKVARJEN
- DIESEL MOTOR
- ŠARŽERNI TRANSPORTER

Licitacija bo v sredo, 11. 2. 1981, ob 10. uri v upravni zgradbi doma. Ogled razpisane je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

Polog za varščino je 10-odstoten.

PIONIR

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“
NOVO MESTO — TOZD PROJEKTIVNI BIRO
RAZGLAŠA NA PODLAGI SKLEPA DELAVSKEGA SVETA TOZD PROJEKTIVNI BIRO PROSTE DELOVNE NALOGE IN OPRAVILA

DIREKTORJA TOZD PROJEKTIVNI BIRO

Za opravljanje delovnih nalog in opravil direktorja TOZD Projektivni biro je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- končana visoka šola FAGG, elektro, strojne, ekonomske ali pravne smeri,
- najmanj 7 let delovnih izkušenj na ustreznih delovnih mestih,
- ustrezne moralne, družbene in politične vrline.

Kandidat bo sprejet za štiri leta.

Kandidati morajo prijavi priložiti opis dosedanjega dela in ustrezna dokazila, da izpolnjujejo razpisne pogoje, ter koncept razvoja in vodenja TOZD PB, v 15 dneh po objavi v zapečateni ovojnici z oznako „Za razpisno komisijo“ in poslati na naslov: SGP „PIONIR“, Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Kandidate bomo o izidu razglašali obvestili v 30 dneh po zaključku razglašala.

74/6—81

varnost

DO „VARNOST“, O. SUB. O., TOZD VAROVANJE PREMOŽENJA KOČEVJE, O. SUB. O.,

ponovno VABI K SODELOVANJU

ZA OPRAVLJANJE NALOG IN OPRAVIL VEČ VARNOSTNIKOV ZA TOZD VAROVANJE PREMOŽENJA KOČEVJE — OBMOČJE OBČINE KOČEVJE

Pogoji:

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- osnovna šola ali najmanj 6 končanih razredov
- primarne moralno-politične lastnosti
- uspešno opravljen preizkus znanja (Uradni list SRS št. 27/76)

Poskusno delo traja 90 dni. Osebni dohodek je določen po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke in nadomestila osebnih dohodkov. Rok prijave je 15 dni po dnevu objave. Pismene ponudbe sprejema komisija za delovna razmerja TOZD Varovanje premoženja, Kočevje, Kidričeva 8. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izidu izbire v 30 dneh.

Komisija za delovna razmerja

72/6—81

SLOVENIJALES — LIK KOČEVJE

TOZD INKOP n. sub. o.

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME — KOČEVJE

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
„INKOP“, KOČEVJE, n. sub. o.

objavlja proste naloge:

1. RAZNA KLJUČAVNIČARSKA DELA IN DELA NA OBDELOVALNIH STROJIH.

Za zasedbo le-teh vabimo k sodelovanju:

- 7 KV ključavničarjev ali delavcev z drugimi poklici kovinskih strok,
- 7 priučenih delavcev ali delavcev, ki se želijo priučiti v kovinarski stroki.

Zaradi osvajanja novega programa se bo delo pri večini objavljenih nalog občasno opravljalo (montaža) tudi v inozemstvu.

2. PROSTE NALOGE OBRATNEGA ELEKTRIKARJA.

Za zasedbo je potrebna ustreznost KV usposobljenost. V začetku 1982 leta bo za tega delavca na voljo dvosobno družinsko stanovanje.

3. PROSTE NALOGE STROŠKOVNEGA ANALITIKA.

Za zasebo je potrebna izobrazba ekonomskega tehnika ali druga ustreznost izobrazba in delovne izkušnje z enakega ali sorodnega področja dela.

Delo se bo združilo za vse navedene naloge za nedoločen čas in poln delovni čas. Za dela pod 1 in 2 velja dvoizmensko delo.

Poskusna doba do 3 mesece. Stanovanja ni. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi.

71/6—81

mercator
preskrba
krško

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DELOVNE ORGANIZACIJE MERCATOR—PRESKRBA KRŠKO

objavlja
prosta dela in naloge:

1. POSLOVODJE ODELKA S ČEVLI V NAKUPOVALNEM CENTRU KRŠKO.

POGOJI:

poslovodna šola ali VK delavec v trgovini z najmanj 3 leti delovnih izkušenj na takih ali podobnih delih. Poizkusno delo 60 delovnih dni.

2. NATAKARJA V PRODAJALNI ŠT. 40 GOSTILNA KRŠKO.

POGOJI: KV natakar. Poskusno delo 30 delovnih dni.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po poteku prijavnega roka.

78/6—81

SALONIT
ANHOVO

SALONIT ANHOVO
TOZD OPEKARNA BREŽICE
ZAČASNI KOLEKTIVNI ORGAN

objavlja prosta dela in naloge

1. DOZATORJA SUROVIN

Pogoji: — končana osnovna šola, izpit B kategorije — 1 leto delovnih izkušenj

2. SKLADIŠČNIH DELAVCEV — 4 delavci

Pogoji: — nedokončana osemletka — 1 mesec delovnih izkušenj

Za navedena dela in naloge se združuje delo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi. O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v roku 30 dni po poteku razpisa.

79/6—81

Šmarčani premagujejo majhnost

Šmarje je tako tesno zraščeno z bližnjo Sevnico, da je domala odveč govoriti o dveh krajih. Nove hiše, posebno naselje Ribniki, se je že visoko zagrizlo v prisojno stran Zajčje gore, saj na manjši ravnici ob Sevnici že desetletja zmanjkuje prostora. Novi železobetonski most čez Savo pred leti je Šmarje vrgel v prometni vrvež obeh rečnih bregov.

Navsezadnje se je tod pričela kovati industrijska tradicija mesta. Kopitarna se bliža stoletnici, Jugotanim je zrasel nekaj let po prvi svetovni vojni. Vrsta drugih kolektivov, Lisca, Stilles, Jutranjka (ta domuje sedaj na drugi strani Save), da naštejemo le nekaj imen iz ostale Sevnice, se je razvilo samorastniško šele po revoluciji.

Izbor Šmarja za gostovanje našega uredništva v gosteh, tokrat v sestavi novinarjev Pavla Perca in Alfred Zeleznika, v ničemer ni bila naključna. Šmarčani so se zadnja leta izkazali v številnih akcijah. Sevniška krajevna skupnost je pred nedavnim prejela priznanje zvezne konference SZDL, ki ga le-ta podeljuje najboljšim krajevnim skupnostim v državi.

Sevniška krajevna skupnost, katere del je Šmarje, šteje 6.554 prebivalcev. V mestnem delu jih živi 4.595. Devetero vaških in šestero uličnih odborov zajema še izredno hribovit svet, od žigarskega vrha, Lončarjevega dola, do Ledine na drugem koncu.

Na uredništvo v gosteh v gostilni „Na križišču“ v Šmarju 27. januarja so prišli na pogovor med krajevnimi predstavniki družbenopolitičnega življenja kraja in občine. Očitno kljub siceršnji obilici sestankov se vedno manjka prilike za sproščen pogovor. Zato lahko v tem zapisu posredujemo tudi odgovore na nekatera vprašanja, ki tako ali drugače mučijo krajanje.

DINAR JE V KRAJEVNI SKUPNOSTI VREDEN VEČ

S svojo krajevno skupnostjo so krajani navsezadnje tudi svoje sreče kovači. Ko je predsednik sveta sevniške krajevnje skupnosti Oton Šket navedel nekatere številke, so udeleženci pogovora strnili miže. Pri krajevni skupnosti za

minulo petletno obdobje ne skrivajo zadovoljstva nad 30 km asfaltiranih cest in 8 km novega vodovodnega omrežja z vsemi potrebnimi objekti. Pred dobrimi petimi leti so načrte ovrednotili na 15 milijonov dinarjev. Marsikomu se je vsota zdela vrtoglava. Sedaj se je izkazalo, da so načrte v vseh pogledih preseglji za najmanj dvakrat.

Lani so dobili od komunalne skupnosti za tovrstno dejavnost okrog 2,5 milijona dinarjev, za redno dejavnost 450 tisočakov, k čemur je primaknil občinski proračun, pretežno od davkov, še 300 tisočakov. Letošnji prihodek krajevnje skupnosti naj bi se vrtil že okrog 11 milijonov dinarjev. S tem dotokom torej še rednih stroškov ne bi krili. Pred sedmimi leti so se zato lotili lastnih dejavnosti. Pred štirimi leti so sprožili akcijo za združevanje denarja med krajevnimi skupnostmi sevniške občine, ki ga izdvaja združeno delo. Kupili so greder in valjar, lani je krajevna skupnost iz lastnih sredstev dokupila še drugi greder in nakladalnik. Organizirali so gramoznico in peskokop. Iz krajevne skupnosti je izrasel rudnik nekovin Blanca. Vse skupaj je torej bolj podobno pravemu podjetju. Vseeno vse teče ob komaj omembe vredni reziji.

Predsednik sveta KS opravlja svojo dolžnost nepoklicno od 16. oktobra 1972. Poklicno ima KS le tajnika, strojnika, računovodska pravila bremenijo sevniško KS le za tretinsko zaposlitev.

Akcije krajanov potekajo po čistem poslovnem načinu. Pri cestah se jim je obnesel ključ: 100 ur prostovoljnega dela, brezplačen odstop zemljišča in 6.000 dinarjev prispevka. Pri gradnji telefona, tu so se posebno izkazali Šmarčani, so denarni prispevek dvignili na 7.000 dinarjev, prijeli pa je bilo treba tudi za kramp in lopato. Stane Šesko, predsednik skupščine KS, sicer pa vodja te gradnje, ne more prehlvaliti krajanov pri tej akciji. Po razvejenosti telefonskega omre-

žja se upajo kosati z mnogimi bolj razvitimi kraji. Njihov uspeh je sedaj spodbuda okoliskim krajem, saj bo po celotnem načrtu priključenih na telefon novih 300 števil.

ŠMARSKA ULICA NI KOS PROMETU

Omenili smo že, da je z novim savskim mostom Šmarje postalo pravcato okno v svet. Stane Šesko, Maks Senica in drugi so zato na prvem mestu postavili vprašanje o tem, kako manj nevarno urediti promet v Šmarju. Oton Šket je opisal zasnovano projektne dokumentacije, po kateri naj bi porušili sedanji oporni zid v ovinku, novega pa naj bi zamaknili za šest metrov tako, da bi bil zatem prostor tudi za pločnik. Sedanji most čez Sevnico naj bi podrli. Gradnja novega bo terjala nekaj rušitev. Korenita rešitev bo težavna, to še tembolj, ker je cesta republiška le do ovinka, most bi torej morali zgraditi sami. Tone Šesko meni, da bi lahko sedanjo gnečo zaradi delavskih avtobusov okrog 14. ure omilili tako, da bi avtobusi zapeljali s cestišča. Umik bi jim verjetno v začetku morali utreti miličniki. Tovornjakom, ki radi zasedajo ta prostor, bi morali omogočiti parkiranje drugje.

PREMALO SKRBI ZA OKOLJE

Sevniška kotlina je znana po svoji blagi mikro klimi. Kakšen pa je posebno zrak danes? Ljubo Motore, sam navdušen planinec, se je zavzel za celovito skrb. „Drugače gledajo delavci na okolje, hrup in druge škodljive vplive med osemurnim delavnikom in preostalimi 16. urami, ko so doma. Doma se zate marsikdo jezi nad svojim tovarišem, ki dela za njim morda celo na istem stroju. Vsi organi v tovarnah in širše bi se morali zavzeti, da bi nekaj naredili tudi za okolje.“ Franc Drobne je potožil nad Jugotanimom. „Prah iz te tovarne nam uničuje vse povrtine. Dobe sedno ni več mogoče spat pri odprtem oknu, ne le zaradi omenjenega prahu, temveč tudi smradu,“ je pribil. Omenil je

siceršno skrb krajanov za bolj urejeno okolje. Pred dvema letoma so v šmarskem uličnem odboru izvedli ocenjevanje izgleda vrtov in hiš. Drobne meni, da bi morali zunanji podobi kraja posvečati še več pozornosti. Prepičan je, da imamo doslej od turizma premalo. O onesnaževanju je govoril tudi Slavko Štrukelj, predsednik občinske konference ZK. „Mnogo je odvisno od delavcev samih. Tu na hribu pravzaprav že od daleč čutim, kdo je kateri čas tam doli v Jugotanimu v izmeni,“ je ponazoril svoje izkušnje. „Navsezadnje bi vsi radi premaknili občino z neslavnega 54. mesta. Kemična industrija daje dohodek, nekaj tudi na račun okolja.“

VEČNAMENSKA DVORANA BAZEN, MLADI IN SE KAJ

Pred časom je v sevniški in boštanjski krajevni skupnosti propadel referendum za gradnjo večnamenske dvorane in bazena. Martin Kuhar je pogrel to vprašanje s preprostim primerom, kam poslati otroke med prostim časom. Pogovor o tem je navrgel pravcato analizo, zakaj takrat niso uspeli. Janez Debelak, predsednik krajevnje konference SZDL, je poudaril, kako je takrat referendumski program pravzaprav doživel lepo podporo v vaških odborih, premajhno pa posebej v blovskem Naselju heroja Maroka. „SZDL se trudi najti interese, ki bi združevali tudi te krajanje. Akcija kljub temu živi dalje. Ne manjka dosti, pa bo zbranih 30 milijonov dinarjev. Združeno delo namreč namenja denar po dopolnilnih stopnjah za to po interesnih skupnostih. Lotiti se moramo takega projekta, ki bo uresničljiv, takšnega, kakršnega bomo kasneje lahko tudi vzdrževali.“ Maks Popelar, sekretar občinske konference SZDL, je glede dvorane in bazena opozoril na več kot tisoč otrok v sevniški šoli in na ostalo mladino. Poudaril je, kako se krajevna skupnost kljub uspehom v komunalni ne bi

smela zadovoljiti s stanjem v kulturi, predvsem pa, kako je z mladino. Slednje je navrglo zanimivo razpravo. Janez Debelak je naštel vrsto društev, ki bi v svojih vrstah radi videli več mladih. Ratomir Kljakovič je ob pritrjevanju ostalih povedal, kako ni dobro, da bi bili zgolj starši zagovorniki potreb mladih. Mladina ima svoje mesto v naši samoupravni družbeni ureditvi. Več udeležencev pogovora je glasno ugotavljalo, kako se vse, žal, tolikokrat začne in neha z vprašanjem, kdo je mentor. Tone Šesko je povedal, kako imajo mladi prostor v gasilskem domu. „Ko je odšel učitelj Rudi Filej, je šlo z Odrom mladih navzdol,“ je dejal. Miha Perc je navedel, kako sloni gasilski moški pevski zbor na prizadevnem, a žal ostarelem pevovodji. Podobno je pri godbi. Ostali učitelji ne bi smeli napak razumeti tudi tokrat izrečene kritike: premalo jih je čutiti izza šolskih vrat.

Milena Derenda je kot mati razočarana nad kakovostjo šolskih malic. „Če s tem denarjem ne shajajo, naj povedo. Menda se sedaj ne morejo več izgovarjati nad kuhinjo, saj imajo novo.“ Najbolj pa je jezna na sevniško Komunalo. „Često pred hišo so znižali, vodovod je zmrznil zaradi preplitvih cevi,“ je tožila nad to nestrokovnostjo. Komunalci so bili uvršče ni v seznam pomanjkljivosti Mihe Perca. Vsa doseđanja opozorila, da bi zaprli mali del kanalizacije v Florjanski ulici, so bila doslej zaman. Bo pomlad, kot je bilo rečeno, to že davno plačano storitev le naklonila? „Stari del mesta je nasploh zapostavljen,“ je nadaljeval Perc. „Ljudje ne vedo, kako smejo posodobljati hiše, saj je ta del mesta spomeniško zanimiv. Ni prav, da sveti javna razsvetljava le na delu mesta. Škoda je, da trgovini v mestu ne uspe zadržati več denarja občanov. Več bomo morali storiti za pridelovanje hrane doma.“ Opozoril je tudi, kako sedanji avtobusi ne morejo nadomestiti starega lesenega mostu.

Krivični bi bili do udeleženc

cev pogovora, če ne bi zapisali tudi o skrbi za ostale kraje krajevnje skupnosti. Upokojenec Ivan Mastnak je omenil kozjanski del sevniške krajevnje skupnosti. „Cesta Šmarje – Ledina je krajša pot do Lisce, nanjo je neposredno vezanih 380 ljudi. Tem ljudem lahko prinesejo napredek edino boljše ceste.“ Da bi rekel katero v prid svoji cesti, je prišel tudi predsednik vaškega odbora z Žigarskega vrha Jože Radej. „Resnično, cesta je naša največja želja. Pomoč bomo potrebovali zlasti za nasutje.“

Upokojenec Karel Alič si ni mogel kaj, da ne bi pohvalil osebja novega doma upokojencev in vseh posameznikov, ki so si prizadevali, da je bila ta akcija uresničena v vsem Posavju. „Lepo je tu, otroci so rekli, da je kot v hotelu A kategorije!“

IN ŠMARSKI JUTRI?

Kljub temu da so v Šmarju toliko postorili za vodovode, asfaltiranje ulic in telefona, nismo slišali besede zoper nadaljnje solidarnostne akcije. Ena takih velikih bo v tej petletki gradnja novega vodovoda prav izpod Lisce. V krajevni konferenci SZDL in KS razmišljajo o samoprispevku. Preskrba vse Sevnice z zdravno pitno vodo je ogrožena ves čas s črpališči v mestnem jedru. Z zamenjavo cevodov so nekako odpravili največje izgube. Nadejajo se, da bodo z nekaterimi deli začeli že letos. Računajo na pomoč JLA. Razmišljamo sodelovanje mladinskih brigad in udarniških skupin ostalih občanov.

Nekateri poznavalci, ki so videli program sevniške civilne zaščite, pravijo, da zasluži vso pohvalo. Njen štab, prizadevni posamezniki so kot nekatere druge akcije lahko za zgled, kaj je mogoče narediti s prizadevnim delom.

Kot je menil nekdo, bi se naposled lahko znebili kompleksa majhnosti in tudi nerazvitosti. Očitno v Šmarju niso imeli le sreče, da so na čelo uspešnih akcij postavili prave ljudi. Zdravemu jedru so se ob zagonu pridružili dotedanji omahljivci.

Maks Popelar

Maks Senica

Martin Kuhar

Ljubo Motore

Marjana Kožuh

Jože Radej

Miha Perc

Tone Šesko

Ratomir Kljakovič

Slavko Štrukelj

Milena Derenda

Oton Šket

Stane Šesko

Ivan Mastnak

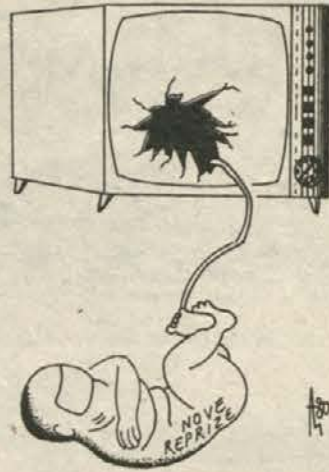
Franc Drobne

Janez Debelak

TELEVIZIJSKI SPORED

6. II. petek

1
8.45 TV V ŠOLI: Koledar, TV vrtec, Ruščina, Športna rekreacija in zdravje, Nega bolnika
10.00 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
17.15 POROČILA
17.20 OLIMPIADA SMEHA
17.45 ANSAMBEL MIHE DOVŽANA
18.15 OBZORNIK
18.25 KAJ SO ČUSTVA

Ljubljanski televiziji so pripravili štiri izobraževalne oddaje o čustvih. Današnja bo govorila o raznolikosti čustvenih stanj in izrazov, ki jih doživlja človek. Znanstveniki skušajo čustva razdeliti v posamezne skupine, da bi jih tako lažje proučevali in poiskali načine za odpravljanje čustvenih težav in motenj, ki pogosto rahljajo človekovo zdravje. Besedilo oddaje bo bral

igralec Marko Simčič, ki se bo potrudil, da bi z igralško spretnostjo ponazoril, kako izgleda in kako se obnaša človek v različnih čustvenih stanjih.
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 PREŠERNOVA PROSLAVA,

7. II. sobota

1
8.05 POROČILA
8.10 VRTEČ NA OBISKU: ŠVIGA, SVAGA
8.25 SEBASTIJANOVA BABICA
8.40 S. Makarovič: LEVA ROKA, DESNA ROKA
8.50 TOVARIŠIJA
9.20 PISANI SVET: DOPOLDNE TRAFIKA, POPOLDNE KMETIJA
10.00 DR. IVAN RIBAR, dokumentarna oddaja
10.45 OD REFLEKSA DO LOGIKE

dozoreli v materinem telesu, po rojstvu postopoma začnejo opravljati svoje naloge, od refleksov, ki jih zaznamo pri novorojenčku, in temu pomagajo, da se ohrani pri življenju, do logike kot najvišje oblike človekove dejavnosti pa je zelo dolga pot.

11.15 B. Ibanez: TRSJE IN BLATO
12.15 LJUDJE IN ZEMLJA
13.15 POROČILA
15.35 CAPKACI CAPLJAJO, ameriški mladinski film
17.10 POROČILA
17.15 PARTIZAN: CRVENA ZVE ZDA, prenos košarkarske tekme
18.45 NAŠ KRAJ
19.00 ZLATA PTICA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 PRVA SOBOTA, glasbena oddaja

21.05 EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, posnetek in prenos tekmovalca ženske iz Innsbrucka (med odmorom ŠPORTNA SOBOTA)
23.00 POROČILA

8. II. nedelja

1
8.35 POROČILA
8.40 PETROV DOJENČEK
Peter ima komaj 16 let, njegovo dekle pa je le leto dni starejša. Sad njune ljubezni je zdrav dojenček, ki poruši vse odnose med mladima in spravi na rob obupa fantove starše. Dekle se za otroka sploh ne zanima, Peter pa tudi nima pojma, kako se ravna z dojenčki. O različnih zapletitijah okoli tega bo govorila švedska nadaljevalnica.
9.30 J. Horvat: MAČEK POD ČELADO
10.35 TV KAZ IPOT
10.55 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka iz Osla
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN
13.40 SLALOM ZA MOŠKE,

15.05 IGRE NA SNEGU, posnetek z Igmama
16.05 ŠPORTNA POROČILA
16.15 JEŽICA: PARTIZAN, prenos košarkarske tekme za ženske
17.45 DRUŽINSKI DNEVNIK, slovenski film
Film z gornjim naslovom je Jože Gale posnel 1961, preobremenjenega družinskega očeta pa igra Stane Sever. Delo je komedija, glavni junaki so starši in njuna sinova, ki sta prepričana sebi in ulici ter tako

katerih cilj je vzgojiti take posevke, ki jih žuželke ne bi hotele jesti. Uporabljajo tudi naravne sovražnike žuželk, vsak novi dosežek na tem področju pa omogoča večje možnosti kmetovalcev v boju zoper škodljivce.
18.35 OBZORNIK
18.45 ZDRAVO, MLADI
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Janko Polić Kamov-Krsto Mihaljevič: ECCE HOMO, zagrebška televizijska drama
20.40 KULTURNE DIAGONALE
21.20 V ZNAMENJU
21.35 BESEDE IN GLASBA

prenos iz ljubljanskega Cankarjevega doma
21.00 A. Marodič: FRAKELJ GRE NA ZDAVLJENJE
Tokratna zgodba iz nanizanke o dogajanjih v krajevni skupnosti bo prikazala pjančka Frakelja, ki zaradi ljubiteljske do dobre koplje postane sramota krajevne skupnosti. Da bi rešili ugled kraja, si mnogi prizadevajo Frakelja spraviti na zdravljenje. Pjančka igra Zlatko Šugman.
21.45 V ZANMENJU
22.00 EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, posnetek tekmovalca plesnih parov iz Innsbrucka

2
16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Naši pesniki - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Naše zgodbe - 19.30 Dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Zagrebška panorama - 21.10 Narodna glasba - 21.40 Predstavljamo vam - 23.40 Festova kronika

23.05 NAJETI MORILEC, ameriški film
Po dokaj mračnem romanu Grahama Greena je Frank Tuttle že 1942 posnel film o poklicnem morilcu, ki ga zasljušajo, on pa sklenc, da se bo maščeval. Zgodba je vznemirljiva za pozni večerni čas. Če po napetem gledanju ne morete zaspati, raje ne glejte tega dela, ki je tako rekoč kinotečni primerek. Glavne vloge igrajo Veronia Lake, Alan Ladd, Robert Preston in Laird Gregar.

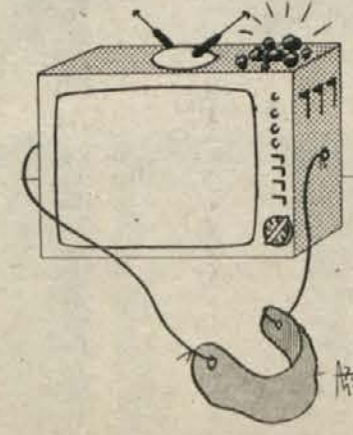

2
16.25 Glasba narodov - 16.55 Iz sredo - 17.25 J. Horvat: Maček pod čelado - 18.35 Življenje na zemlji - 19.30 Dnevnik - 20.00 Marmorni človek (poljski film)

vselej pripravljena na vragolije. Ob Severju igrajo še Vladoša Simčič, Anka Cigoj, Jurij Souček, Stane Potokar, Dušan Čirič, Lev Kreft in drugi.
19.00 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 M. Smoje: VELIKO MESTO
21.05 PORTRET DELAVKE, dokumentarna oddaja
21.35 V ZNAMENJU
21.55 ŠPORTNI PREGLED

2
15.00 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju (prenos revije najboljših iz Innsbrucka) - 18.00 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.00 Glasba ob osmih - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Effie Briest (nemški film) - 23.05 Festova kronika

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pravljica - 18.15 Znana, neznana Jugoslavija - 18.45 Telesport - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 20.50 Zagrebška panorama - 21.15 Družina Polanica - 21.25 7+7 (zabavnoglasbena oddaja) - 23.35 Festova kronika

10. II. torek

1
9.55 VELESALOM ZA ŽENSKO, prenos 1. teka iz Maribora
12.55 VELESALOM ZA ŽENSKO, prenos 2. teka iz Maribora
14.55 ŠOLSKA TV: Dežela priloznosti, Prostor, perspektiva, vizija
15.55 VELESALOM ZA ŽENSKO, posnetek iz Maribora
17.10 POROČILA
17.15 LOLEK IN BOLEK, poljska risanka
17.25 VEČER KOLUMBIJSKE FOLKLORE
Ballet de Columbia sestavlja nad 50 poklicnih plesalcev, pevec in glasbenikov. Njihovi plesi so mešanica izvirnih črnih plesov, ki so ritmično prepričljivi, pa lični odtenki indijanskih plesov ter raznolikosti gibov, ki je značilna za

11. II. sredo

1
9.55 VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka iz Opdala
11.00 SLALOM ZA ŽENSKO, prenos 2. teka iz Maribora
12.55 VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka iz Opdala
14.00 SLALOM ZA ŽENSKO, prenos 2. teka iz Maribora
15.25 VELESALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Opdala
16.40 SLALOM ZA ŽENSKO, posnetek iz Maribora
17.40 POROČILA

12. II. četrtek

1
9.00 TV V ŠOLI
10.00 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED
16.35 ŠOLSKA TV: Dežela priloznosti, Prostor, perspektiva, vizija
Solaji, ki so v torek zamudili ogledati si njim namenjeno oddajo, lahko to storijo danes, ne bo jim žal, prispevka sta zanimiva in poučna. Prvi govori o tem, kako so živali pomagale rastlinam, potem ko so prišle na kopno, in kako sta

plese Kanarskih otokov in Andaluzije. Izvajanje kolumbijskega folklornega ansambla bodo televiziji predstavili v treh oddajah, ki bodo pravcata paša za oči tudi zaradi živopisnih kostumov in mask.
18.00 MALI SVET
18.30 OBZORNIK
18.40 ČAS, KI ŽIVI: ZIMSKI POHOD NA STOL
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 SKUPNO, oddaja vseh jugoslovanskih televizijcev.
21.05 Prevost: ZGODBA O VITEZU DES GRIEXU IN O MANON LESCAUT

Pred letom dni ali kaj so ljubljanski televiziji predvajali dva dela filma, ki je nastal po literarni predlogi Abbeja Prevosta. Zgodba o vitezu in lahkoživki se jim je očito tako priljubila, da so poskrbeli še za odkup nadaljevanke. Ta ima šest delov; po znamenitem literarnem delu je scenarij spisal prav tako

17.45 V. T. Arhar: LETNI ČASI
18.00 VELIKE RAZSTAVE
18.30 OBZORNIK
18.45 GALERIJA OPERNIH ZNACAJEV: MUHASTE NEVESTE
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: MAMA, ŽIV SEM

Dogajanje vzhodno nemškega filma, ki ga je 1976 posnel Konrad Wolf, je postavljeno v predzadnje leto zadnje svetovne vojne, in sicer se odvija v ruskem taborišču za nemške ujetnike. Stije med njimi (mizar, poštar, študent teologije in gimnazijec) so pred tem, da jih osvobodijo zato, ker so pripravljani

razvojno povezani ti dve življenjski veji. Nato pa bo beseda tekla o različnih načinih slikarske predstavitve prostora, in to v različnih umetnostnih obdobjih.
17.35 POROČILA
17.40 TOVARIŠIJA
18.10 MOZAIK KRATKEGA FILMA: DOBRODOŠLI V INDIJI
18.35 OBZORNIK
18.45 PO ŠLEDEH NAPREDKA
19.15 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ENERGETIKA: SOMRAK NAFTE

dokaj znamenit francoski dramatik Jean Anouilh, režiserske posle je opravil Jean Delamoy, igrajo pa Fanny Cottencou, Franck David, Andre Reybaz, Maurice Vaudek, Jacques Balutin in drugi.
22.05 V ZNAMENJU
22.20 ANSAMBEL KLASIČNEGA BALETA
Baletno skupino z gornjim naslovom je 1972 v Moskvi osnoval plesalec in koreograf Jurij Ždanov. Umetniki postajajo čedalje bolj znani in priznani tudi izven sovjetskih meja, televizijskim gledalcem bodo tokrat prikazali več odlomkov in baletnih del.

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Palčki nimajo pojma - 18.15 Knjižni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Zagrebška panorama - 21.20 Čas podvigov - 21.50 Festivalska kronika

obleči ruske vojaške uniforme. Je to izdajstvo ali spreobrnitev? Na to bo odgovoril film, v katerem igrajo Peter Prager, Uwe Zerbe, Eberhard Kircheng, Detlef Gies in drugi.
21.40 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.45 SODOBNIKI: IVAN KOS
22.15 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Cibona: Partizan (prenos košarkarske tekme) - 19.00 Rezerviran čas - 19.30 Dnevnik - 20.00 Televizijska drama - 21.35 Zagrebška panorama - 21.55 Izvirni: Hrvaško Zagorje - 22.25 Festova kronika

Za hodenemški idokumentarni film bo na zanimiv način prikazal ne le zgodovino nafte, pač pa bo podal tudi izčrpne podatke o zaloga nafte in zemeljskega plina v svetu.
21.05 625
21.45 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Jelenko - 18.15 Znanost - 18.45 Življenje na valvarju: Vsak začetek je težak - 19.30 Dnevnik - 20.00 3-2-1... gremo! - 23.00 Poročila - 23.05 Festova kronika

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 6. II.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Glasbena pravljica. 8.43 Naši umetniki mladim poslušalcem. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 12.30 Kmetijski nasveti (Jože Šilc: Nadomestitev neposejanih ozim in z drugimi primeri poljščinami). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Suita valčekov iz R. Straussa opere Kavalir z rožo. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 15.35 Zabavna glasba. 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi. 18.30 S knjižnega trga. 19.45 Minute z Alpskim kvintetom. 20.00 Uganite, pa vam zaigramo! 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Petkov glasbeni mozaik. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 7. II.

8.08 Pionirski tednik. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Amaterski zbori pred mikrofonom. 10.30 Sobotna matineja. 11.05 Zapoimo pesem. 11.20 Po republikah in pokrajinah. 11.40 Zapoje z nami. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (Franc Javornik: Spomladansko zatiranje čebelje bolezn varoze). 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Glasbena panorama. 15.30 Zabavna glasba. 17.00 Zunanjepolitični magazin. 18.00 Škatlica z godbo. 18.30 Mladi mladim. 19.35 Mladi mostovi. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Portreti jugoslovanskih ustvarjalcev in poustvarjalcev zabavne glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 8. II.

7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Veseli tobogan. 9.05 Še pomnite, tovariši! 10.05 Koncert iz naših krajev. 11.00 Pogovor s poslušalci.

11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.20 Za kmetijske proizvajalce. 13.50 Pihalne godbe. 14.05 Humoreska tega tedna (Mark Twain: Med nami lažnivci). 14.25 S popevkami po Jugoslaviji. 15.10 Pri nas doma. 15.30 Nedeljska reportaža. 15.55 Listi iz notesa. 16.20 Gremo v kino. 17.05 Popularne operne melodije. 17.50 Radijska igra (Evald Flisar: Ukradena hiša). 18.43 Na zgornji polici. 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Glasbena tribuna mladih. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov. 0.05-4.30 Nočni program.

PONEDELJEK, 9. II.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.25 Ringaraja. 8.40 Pesmica za mlade risarje in pozdravi. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Veliki radijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (Franc Ločniškar: Živoreja med energetsko krizo). 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Na ljudsko temo. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute s Kamniškim kvintetom. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Iz naše diskoteke. 21.05 Glasba velikano. 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 10. II.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Iz glasbenih šol. 8.05 Z radiom na poti. 11.05 Operne arije in monolog. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti (Milica Oblak: Zimska rez jagodičja). 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Sotočje. 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Kampača. 20.00 Slovenska zemlja in pesmi in besedi. 20.30 S solisti in ansambli JRT. 21.05 Radijska igra (H. Stewart - G.

Jones: Beg v Ledford). 22.30 Tipke in godala. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 S popevkami po Jugoslaviji. 0.05-4.30 Nočni program.

SREDA, 11. II.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Pisan svet pravlic in zgodb. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (Jože Osterc: Zrepa prevresnic za meso in krav dojilj postaja potreba). 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo... 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času. 18.15 Naš gost. 18.30 Odskočna deska. 19.45 Minute z ansambлом Maksu Kumra. 20.00 Koncert za besedo (Pesnik). 20.25 S skladateljem Josipom Slavenskim. 21.05 Odlomki iz H. F. Haendla opere Acis in Galateja. 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 12. II.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Mladina poje. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Znane melodije. 12.30 Kmetijski nasveti (Tone Tajnšek: Uporaba jarih in presevanih sort pšenice namesto neposejanih ozim). 12.40 Od vasi do vasi. 14.04 Enajsta šola. 14.20 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Jezikovni pogovori. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela. 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 18.35 L. van Beethoven Sonata za klavir št. 109 v E-duru. 19.45 Minute z ansambлом Slavka Žnidaršiča. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.05 Literarni večer (Grška in rimska dramatika). 21.45 Lepe melodije. 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Paleta popevk iz jugoslovanskih studiev. 0.05-4.30 Nočni program.

V Šentjerneju desetič

Jubilejno, 10. srečanje oktetov bo posvečeno tudi 40-letnici vstaje in 40-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte

Čez nekaj mesecev bo minilo deset let, kar so v Šentjerneju nastopili na skupni pevski prireditvi Oktet bratov Pirnatov, Oktet Sava Kranj, Dolenjski oktet in Šentjernejski oktet. To je bil uvod v veliko vseslovensko manifestacijo pevskih osmercev, ki je hitro postala tradicionalna in katera vrh je bil dosežen z vsakoletnim srečanjem pod skupno taktirko na šentjernejskem hipodromu.

Marjan Močivnik

Srečanje oktetov, ki se je pred leti organiziralo v posebno društvo in torej deluje kot pravna oseba, bo letos že desetič. Predsednik društva Marjan Močivnik je povedal, da so se priprave na letošnje nastope začele že ob koncu minulega leta, vsekakor dovolj zgodaj, da bo jubilej srečanja dostojno praznovan. Še več, deseto srečanje bo posvečeno tudi 40-letnici vstaje slovenskega naroda in 40-letnici ustanovitve OF, zato bodo na sporedu pretežno pesmi z revolucionarno vsebino.

Srečanje, ki bo kajpak sestavljeno iz dveh delov, bo doživelo nekaj organizacijskih in programskih sprememb. Programski svet je

namreč določil, da se bodo letos sodelujoči okteti na osrednji prireditvi, ki bo ali na prizorišču poleg hipodroma ali v novi, lani odprti kulturni dvorani pri šoli, predstavili samo kot združeni pevski zbor, ki ga bo dirigiral Tone Juvan, umetniški vodja Okteta bratov Pirnat. Združeni okteti bodo ob spremljavi pihalnega orkestra zapeli deset pesmi. Vmes bodo posamično nastopili le okteti, ki so peli na srečanju, sicer bodo posamični nastopi vseh oktetov zvečer pred osrednjo prireditvijo, in sicer na koncertih v raznih krajih Dolenjske. Tudi letošnje srečanje, ki mu bo spet pokroviteljica novomeška IMV, bo teklo pred televizijskimi kamerami, posnetke pa bodo poslušalci lahko spremljali več tednov na malih zaslonih.

„Glede na program srečanja in zahtevan spored pesmi, ki jih bomo slišali na skupnem nastopu, smo sklenili oktetom že te dni poslati vabila za sodelovanje. Upam, da bomo kmalu videli, kolikšna bo udeležba, računamo pa, da ne manjša kot na dosedanjih srečanjih. Mislim tudi, da so pogoji za sodelovanje za oktete ugodni, tako da bo pravzaprav malo razlogov, da se okteti ne bi odločili priti na Dolenjsko.“ Marjan Močivnik je še pristavil, da so jubilejno srečanje oktetov uskladjali z drugimi kulturnimi manifestacijami, ki bodo v drugi polovici junija, kar se zlasti velja za tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični.

I. Z.

UBRANI GLASOVI – Za novo sezono je mentor okteta Boštjanjski fantje prof. Egon Kunej iz Celja pripravil nov repertoar. Izbral je vrsto težjih skladb iz renesančne pevске zakladnice. (Foto: Zeleznik)

Boštanjki fantje pilijo glasove

Načrtno delo okteta Boštjanjski fantje – Študij novega sporeda renesančnih pesmi

Oktet Boštjanjski fantje vse trdnje stopa med vrhunske tovrstne sestave. Prešerna pesem vaških fantov je z leti postala polnejša, pod strokovno roko neutrudnega prof. Egona Kuneja iz Celja pa tudi umetniško dognana.

Občinstvo jih rado poslušala, kjerkoli že pojejo. Predlanskega decembra posneta televizijska oddaja v domačem okolju je obredla vrsto jugoslovanskih televizijskih studiov. Ljubljanska televizija jo je pokazala dvakrat, zavrteli so jo v Kopru, Zagrebu in Beogradu. Kronika predsednika okteta Franca Pernovška je polna številnih nastopov, lani se jih je npr. zvrstilo kar 25. Marsikakšen drug podoben kolektiv bi svoje delo obešal na večji zvon. Od teh skromnih pevcev pa je težko izbrskati kaj podatkov.

ZDRUŽITEV DRUŠTEV

V Brežicah sta do zdaj delovali dve kulturni društvi: KD Svoboda bratov Milavcev in KD Stanko Cernelc. Na občnem zboru Svobode bratov Milavcev v ponedeljek, 9. februarja, se bosta družiti združili. V okviru novega društva bodo razvijali pevsko, glasbeno in gledališko dejavnost, ker želijo pritegniti kar največ mladine, pa bodo ustanovili še plesno in lutkarsko sekcijo. Člani društva bodo poslej imeli prostore v brežiškem kulturnem domu, kjer je bila do danes dnega knjižnica.

Še nadalje posvečajo vso pozornost strokovnemu delu. Dovzetni so za strokovno kritiko. Slednja je vse bolj v presežnikih. Na posavski pevski reviji lani jim je prof. Jungec iz Maribora pripisal edino odlično oceno. Skoraj niso mogli verjeti, dokler je niso sami videli. Pohvalil je absolutno čisto vokalnost, zahteven spored, solistu pa je dal oceno zelo dobro. Boštjanjskim pevcem je v lepem spominu tudi lanski seminar pevovodij pod okriljem Zveze

kulturnih organizacij Slovenije v Krškem, posebej delo s prof. Mirkom Sloserjem. Slednji jih je imel tam kar za nekakšno demonstracijsko skupino.

Uspeh ne prihaja sam po sebi. Oktet deluje sedemnajsto leto. Fantje vedo, da edino s trdim delom lahko napredujejo. Zategadelj imajo sami vaje najmanj dvakrat na teden, tretja vaja je pod vodstvom neutrudnega mentorja prof. Egona Kuneja iz Celja. Njegova zavzetost še podžiga njihovo voljo. Tudi letos nadaljujejo s šolanjem posameznih glasov pri prof. Justinu Kovačičevu v Celju. Tja se vsak teden vozijo Bogdan Pfeifer, Jože Novak in Alojz Fon.

A. ZELEZNIK

BRANKO MIKLAVC V DOLENJSKI GALERIJ

Jutri ob 18. uri bo v Dolenjski galeriji nastopil priznani gledališki umetnik Branko Miklavc, član Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane. Novomeškemu občinstvu se bo predstavil z lastnim delom „Moja neizpeta pesem, moja nenaslikana slika“. Njegov esej o umetnosti bodo spremljali diapozitivi del velikih likovnih umetnikov. V drugem delu večera bo Branko Miklavc recital Prešernove sonete.

Barvni ples z glasbo

V Dolenjski galeriji razstavlja Andraž Šalamun

Za Novo mesto nenavadno veliko obiskovalcev se je udele-

žilo petkove otvoritve del akademskega slikarja Andraža Šalamuna v Dolenjski galeriji, kjer je z recitalom pete poezije nastopil tudi Tomaž Pengov. Težko bi rekli, kaj je bolj pritegnilo občinstvo v novomeški umetnostni hram – veličanska neovokvirjena platna, pobrizgana z živimi barvami (Šalamunovo slikarstvo je po sodbi kritikov en sam ritual, barvni ples), ali nemara petje Pengova, ki se je spremljal s kitaro. Sodeč po tem, da so v galeriji ta večer prevladovali mladi obrazi, je nemara prav pevčeva zasluga, da je bilo na otvoritvi toliko obiskovalcev. Razstava slik, ki so na ogled v obeh dvoranah galerije, bo na ogled do 18. februarja.

»Dolenjski list« v vsako družino

Najplodnejši medaljer

Stovičkove stvaritve tokrat v Zagrebu in Slovenj Gradcu

V počastitev 25. obletnice smrti akademskega kiparja in medaljerja Ive Kerdiča so odprli predpreteklo sredo v Strossmayerjevi galeriji v Zagrebu eno največjih povojnih razstav medaljerstva na Hrvaškem. Na tej razstavi, ki bo odprta mesec dni, razstavlja 76 avtorjev 760 del. Med vidnejšimi hrvaškimi umetniki, kot so Ivo Kerdič, Antun Augustinčić, Želimir Janež, Frano Kršinić, Frano Mengelo Dinčić, Vanja Radauš, Kosta Argeli Radovani in drugi, razstavlja 18 medalj in plaket tudi naš domačin akademski kipar in medaljer Vladimir Stoviček, ki sodeluje s hrvaškimi medaljerji že nekaj desetletij.

Iz Zagreba, kjer bo v bodoče vsake tri leta razstava medaljerstva na Hrvaškem, bodo letošnje razstavo presneli v Vzhodni Berlin kot eno izmed akcij kulturnega sodelovanja med Akademijo znanosti in umetnosti v Zagrebu in Akademijo znanosti v Vzhodnem Berlinu.

V prostorih Umetnostnega paviljona v Slovenj Gradcu so pred kratkim odprli samostojno Stovičkovo razstavo medalj in plaket narodnih herojev ter kulturnih in znanstvenih delavcev. V kulturnem programu so sodelovali ženski pevski zbor Jelka iz Slovenj Gradca, dekliški pevski zbor iz Podgorja in duet flavt iz Glasbene šole Slovenj Gradec.

Za razstavo, ki si jo je pred tem ogledalo v Velenju skoraj rekordno število obiskovalcev, je tudi v Slovenj Gradcu veliko zanimanja. Še posebno je privlačna za nekdanje borbe NOV in aktiviste, ki prepoznajo na plaketah in medaljah še živeče in pa že mrtve junake naše revolucije.

SLAVKO SMERDEL

Zakaj mora biti le kultura tako stiskaška

Združevanje denarja za skupni program republiške kulturne skupnosti je vsako leto bolj „nenasitno“, zato ostaja občinski kulturni skupnosti v Novem mestu čedalje manj za preživetje dejavnosti, ki deluje – „Minulih pet let je dalo neprimerno več, kot lahko zdaj pričakujemo od novega srednjeročnega obdobja,“ meni Roman Čelesnik

Kulturna petletka 1976 – 1980 se je iztekla, veljavne črte pod njo pa še niso potegnili, akoravno je minil že prvi mesec novega srednjeročnega obdobja. Slišati je, da bo obračun položen za leto hkrati z zaključnim računom za leto 1980, ki ga mora kajpada napraviti tudi kultura. Tedaj naj bi se malo bolj in kritično razgledali po minulemu času in ugotovili, kaj je dal in česa ne.

Poznavalcu ocene za privatno, pa tudi za službeno rabo ni težko oblikovati in v njej poudariti, kar se mu zdi bistveno. Roman Čelesnik, tajnik novomeške kulturne skupnosti, je dogajanja od leta 1976 označil takole:

„Prvi dve leti minulega obdobja nista bili taki, kot smo si želeli. Glavni razlog je v tem, ker je naša kulturna skupnost veliko denarja združevala za skupni program republiške kulturne skupnosti, manj pa ga je namenjala za domače potrebe, še posebej za uresničevanje programov poklicnih kulturnih ustanov, seveda pa je bil prikrajšan tudi amaterizem. Leta 1978 smo na sestanku predstavnikov SIS ugotovili, da tako stanje ni vzdržljivo. Sledilo je povečanje prispevne stopnje za kulturo do višine, ki je omogočala izpolnitev programiranih nalog v obdobju 1976 – 1980. To je bilo prelomno leto, saj se je bistveno izboljšal odnos do ljubiteljske kulture, varstva kulturnih spomenikov in tudi do poklicnih ustanov, čeprav je treba pripomniti, da še vedno ni bilo toliko denarja, da bi bili programi za ta področja uresničeni stoo odstotno. Še vedno je morala novomeška kulturna skupnost več kot 50 odstotkov po prispevni stopnji zbrana denarja odvzeti v Ljubljano.“

Ob tem pa se vendarle ne da zanikati uspeh, ki je bil dosežen navzlic ne najbolj ugodnemu stanju. Do svojih kulturnih prostorov so prišle mnoge krajevne skupnosti: Dolenjske Toplice, Škocjan, Gaber-

je, Straža in Šentjerneju. Šentjernejski so dobili večnamenske prostore ob svoji osnovni šoli, za pomembno pridobitev pa štejejo zlasti novo kino dvorano. „Pripomniti moram,“ je dodal Čelesnik, „da novi prostori sicer zelo dobro služijo namenu, da pa republiška kulturna skupnost še vedno ni izpolnila svojih obveznosti do te gradnje. To poudarjam, ker je

Roman Čelesnik

Šentjerneju prišel do te pridobitve le s tretjino vseh stroškov, ki bi jih družba sicer imela, če bi v tem kraju gradili nov kulturni dom, za katerega je bil program že sprejet.“ Po družbenem dogovoru so delovne organizacije v novomeški občini v minulemu obdobju združevale namenska sredstva za večje kulturne naložbe. S tem denarjem in z gnotno pomočjo kulturne skupnosti Slovenije je bil v Novem mestu zgrajen nov oddelek NOB in ljudske revolucije Dolenjskega muzeja. Prav gotovo je najpomembnejšo pridobitev v zadnjih petih letih.

„Preblik čez preteklo obdobje pokaže, da je novomeška kulturna skupnost uspešno delovala zlasti na področju naložb, pomembne premike pa je bilo opaziti pri razrasti in vgrajevanju ljubiteljske kulture v vsakdan delovnih ljudi in občanov. Ne gre prezreti tudi nekaterih dosežkov, ki so jih ustvarjali

dosegli prav v omenjenem obdobju,“ je poudaril Čelesnik.

Na izkušnjah minulega se učimo in načrtujemo pot za naprej. Pričakujemo običajno več, kot se potem uresniči. Tudi Roman Čelesnik je to poudaril. Na vprašanje, kaj je moč dejansko pričakovati na kulturnem področju do leta 1985, pa je odvrnil: „Nisem prevelik optimist, za to pa imam kar dovolj razlogov. Denarja, ki smo ga do zdaj združevali za naložbe po posebni stopnji, bo čedalje manj, za kulturno dejavnost se namenja le sredstva, zbrana po redni stopnji. Slednje smo mogli za leto 1981 le malenkostno povečati. Iz tega sledi, da bo moč v poklicnih kulturnih ustanovah poleg izvajanja minimalnih programov zagotoviti le še sredstva za PIS za kulturo in raziskovalno skupnost.“

Številke so vselej najbolj zgovorne, zato naj nastopijo tudi tokrat in pokažejo čudno stanje, ki vlada na škodo Novega mesta v odnosu do republiške kulturne skupnosti. „Za skupni program republiške kulturne skupnosti smo lani združevali v Novem mestu 16.531.000 dinarjev, letos pa naj bi – tak je predlog – glede na naše možnosti združili največ 18.042.000 dinarjev ali 9 odstotkov več,“ je povedal Čelesnik. „Republiška kulturna skupnost ima za izračun združenih sredstev svoj samoupravni sporazum, po katerem naj bi po enotni in za vso Slovenijo veljavni stopnji dobila od Novega mesta kar 20.518.243 dinarjev. Ker je tako imenovani BOD občine Novo mesto, ki ga upoštevajo v Ljubljani, nižji od BOD, ki služi za izhodišče v sami novomeški občini, bi morala naša kulturna skupnost ob upoštevanju stopnje 0,56 odst. združiti nič manj kot 21.212.800 dinarjev ali kar 3.150.000 dinarjev več, kot bi jih mogla glede na prej omenjene možnosti. Če bo torej novomeška kulturna skupnost morala znesek 21.212.800 dinarjev tudi plačati, bo za razliko prikrajšana

kultura v občini. Komu bi na ta račun lahko kaj vzeli, pa je za zdaj vprašanje, na katerega si nihče ne upa niti poskusiti odgovoriti.

Dodati pa moramo tole. Ko bodo delegati skupščine novomeške kulturne skupnosti razpravljali o programih poklicnih ustanov in same kulturne skupnosti kot celote, bodo morali upoštevati resnične možnosti za pokritje v letu 1981 in skrbeti pretehtati posledice povečanega združevanja sredstev za skupni republiški program.“

Naj obveljajo take ali drugačne številke, res je to, da se kulturna skupnost ne bo mogla izogniti uresničitvi nekaterih nalog, ki jih je v novi petletki proglasila za prednostne. Čelesnik je podčrtal: „Iz sredstev, predvidenih za večje investicije (gre za ostanek iz minulih let) bomo vsekakor morali zagotoviti ureditev Jakčevega doma. Zavedamo pa se, da bo ta denar zadostoval letos le za projektno dokumentacijo. V naslednjih štirih letih bo nujno opraviti prerazdelitev stopnje oziroma sredstev, ki jih združuje SIS s področja družbenih dejavnosti, in tako urediti vr finančiranja. Ureditev Jakčevega doma je za novomeško občino izrednega pomena, zato mora dobiti podporo ne le v vseh tozidih, ampak tudi v organizacijah združenega dela s področja kulture.“

I. ZORAN

V GRADIŠČU TUDI TOKRAT Z NAŠIMI

V Gradišču v Slovenskih goricah bo 7. in 8. februarja deveto republiško srečanje pesnikov in pisateljev začeltnikov. Z našega območja se ga bosta udeležila tudi naša Nada Cernič, študentka iz Sevnice, in Jože Saje, dijak iz Šentjerneja. Udeleženci letošnjega srečanja bodo sodelovali na literarnem večeru, ki bo v Lenartu. Zaključni nastop s podelitvijo priznanj pa bo v nedeljo popoldne v samem Gradišču.

S Kompasom na smučanje

AVORIAZ – MORZINE: odhodi 7. in 14. 3.
LA TOUSSUIRE: odhodi 7., 14. in 21. 3.
CHAMONIX: odhodi 14. 3. in 25. 4.
COURCHEVEL: odhod 14. 3.
VAL SENALES: odhod 26. 4.
PAMPEAGO – Val di Fiemme: odhodi 14., 21. in 28. 3.
MARMOLADA: odhod 25. 4.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
VSE POSLOVALNICE KOMPASA

 KOMPAS JUGOSLAVIJA

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

PROSTE TURISTIČNE ZMOGLJIVOSTI

V vseh smučarskih središčih so najne rezervacije. V ostalih turističnih krajih pa so rezervacije priporočljive. Na slovenski obali je od 9. februarja do 1. aprila zaradi vzdrževalnih del zaprt hotel Bernardin. V hotelih Riviera in Slovenija nudijo za večdnevno bivanje posebne popuste. V hotelu Palace nudijo zimski terapevtski program in puste za domačegoste.

V hotelih v Lipici imajo dovolj prostih ležišč. Poleg penzionskih storitev nudijo še ogled kobilarne in dresure konj, vožnjo s kočijo, jahanje v spremstvu vodiča, jahanje ponijev ter tečaje jahanja.

PRIREDITVE, RAZSTAVE, MUZEJI

CELJE – Zveza inženirjev in tehnikov celjskega območja priredi v soboto, 7. februarja, v Narodnem domu tradicionalni ples.

ČRNI VRH NAD IDRILJO – 8. februarja bodo v počastitev 40-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte in vstaje naših narodov in narodnosti priredili 7. TRNOVSKI MARATON, največjo množično prireditev v smučarskih tekih v Sloveniji.

NOVO MESTO – V Dolenjski galeriji je razstava del akademskega slikarja Andraža Šalamuna do 18. februarja.

NOVI TURISTIČNI PROSPEKTI

Turistična agencija Globtour iz Ljubljane je izdala prospekta ZIMA 81 IN MINI POČITNICE, ki velja do 31. marca 1981, ter Globtourov spomladanski sejmski program 1981. Prospekta nazorno prikazuje ta teriranje posameznih ponudb, vrste prevoza in cene ter sta na voljo v vseh poslovalnicah Globtura. Grafično ju je opremil DITC tozd Dolenjski list, natisnil pa DITC tozd Tiskarna Novo mesto.

Turistično-hoteljska organizacija POSTOJNSKA JAMA je izdala novi cenik 1981, ki ga odlikuje pregledna turistična ponudba vsega postojnskega območja s cenami vstopnic za ogled jame, cenika hotelov, cam-

pingov, motelov, restavracij, zasebnih turističnih sob in kmečkega turizma. V prospektu so na voljo tudi cene menujev z jedilnimi listi, kar je brez dvoma pohvalna novost v slovenski turistični ponudbi. Prospekt lahko naročite pri Turistbiroju v Postojni, telefon (067) 21-077, in pri Kompas Postojna, telefon (067) 21-220.

Splošno združenje turističnega gospodarstva Jugoslavije je izdalo Veliki in Mali cenik Jugoslavije za leto 1981. Domačim gostom ne bo v korist, ker so vse cene v ameriških dolarjih, čeprav je cenik tiskan tudi v srbohrvatskem jeziku. Kaže, da imajo naši turistični delavci dinar samo za „rezervno valuto“, s katero lahko Jugoslovan kupi le najnujnejše, ali pa so jugoslovanske turiste že vnaprej odpisali in jih poslali v roke konkurenčnim turističnim državam, kjer ima dinar še veljavo.

EVROPO SI LAHKO PRIVOŠČITE

Najpomembnejša naloga Evropske turistične komisije (ETC), katere članica je tudi Jugoslavija, je skupno delo na področju marketinga. Tako je ETC v preteklih treh desetletjih najprej za ameriški trg, nato pa še za japonskega in kanadskega, razvila metode in kampanje za vsa področja marketinga.

ETC bo v letošnjem letu poudarjala zlasti nespremenjeno cenovitost evropskih turističnih držav. Z geslom „Evropo si lahko privoščite“ bodo opozarjali na programe, ki so jih pripravile nacionalne turistične organizacije skupaj s turistično industrijo.

Predsednik ETC Guenter Spazier pa je že ob svoji izvolitvi, lani junija, nakazal kot eno najpomembnejših nalog propagandno navzočnost zlasti na ameriškem trgu, da bi zmanjšali vse večjo privlačnost karibskih dežel na ameriškega turista in, da bi preprečili nadaljnje zmanjševanje dotoka števila ameriških turistov v Evropo.

JANKO SAJE

OBVESTILO

VLAGANJE PROŠENJ ZA POSEK LESA

Vse lastnike gozdov obveščamo, da je še čas za vlaganje prošenj za posek lesa za domačo porabo.

Prošnje je treba poslati ali oddati do 30. aprila 1981 na sedežih temeljnih organizacij kooperantov v Novem mestu, Črnomlju in Trebnjem ali na revirnih vodstvih v Žužemberku, Straži, Zagradcu Šentjernej, Metliki in Semiču.

Po tem roku bomo prošnje sprejemali samo v izrednih primerih.

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO
80/6-81

GASILSKO DRUŠTVO KOČEVJE

razpisuje prosto delo in naloge:

gasilca – serviserja

Pogoji za sprejem:

1. končana poklicna šola in kvalifikacija za poklic avtomehanske stroke
2. vozniški izpit B in C kategorije
3. poklicna šola za gasilca
4. opravljen tečaj za serviserja gasilskih aparatov v tovarni PASTOR

Na razpolago je družinsko stanovanje. Izobrazbo pod točko 3 in 4 bo kandidat lahko pridobil tudi po sklenitvi delovnega razmerja.

Pismene prijave pošljite na naslov: Gasilsko društvo Kočevje, Roška c. 6, v 15 dneh po objavi razpisa.

Razpisna komisija bo kandidate obvestila o izboru v 8 dneh po izteku razpisnega roka.

76/6-81

BI RADI VEDELI
ŠE KAJ VEČ
O SVOJIH DOMAČIH KRAJIH?
naročite se na

»Dolenjski list«

NAROČILNICA

Podpisani(a)
Kraj, ulica
Poštna številka

(lastnoročni podpis)

Naslov izpolnite s tiskanimi črkami in podpisano naročilnico izrežite ter prilepite na dopisnico ali pa pošljite v ovojnici na naslov:
DOLENJSKI LIST p. p. 33, 68001 NOVO MESTO

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA NOVO MESTO

razpisuje
prosto delovno mesto

VODJE RAČUNOVODSTVA IN SPLOŠNE SLUŽBE,

in sicer za nedoločen čas.
POGOJI:
višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri.
Prijave sprejemamo do 20. februarja 1981.

83/6-81

DOLENJSKA LEKARNA NOVO MESTO

V delovno razmerje za določen čas sprejmemo za dela

SNAŽILKE 1 DELAVCA

s poskusno dobo 1 meseca za enoto lekarna Novo mesto. Osebnih dohodki po pravilniku. Prijave pošljite na Dolenjsko lekarno Novo mesto.

81/6-81

ODBOR ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA PRI KROJAŠKEM PODJETJU „KROJAČ“ NOVO MESTO, GLAVNI TRG 17

razpisuje prosta dela in naloge

KV IN PK DELAVCEV KROJAŠKE IN ŠIVILJSKE STROKE SNAŽILKE

Kandidati naj pošljejo prijave ali se osebno zgledajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Krojaško podjetje „KROJAČ“, Novo mesto – Glavni trg 17

77/6-81

AVTO – MOTO DRUŠTVO NOVO MESTO

razpisuje

Javno licitacijo

za prodajo dveh osebnih avtomobilov

ZASTAVA – 750

Licitacija bo 9. 2. 1981. ob 15. uri na Ljubljanski cesti 8/b.

Interesenti morajo položiti pred licitacijo 10 % varščino.

85/6-81

TOZD GOZDARSTVO ČRNO MELJ

išče

KUHARICO – KUHARJA

za delovišče Planina. Delo se opravlja 30 dni na mesec. Soba zagotovljena. Od okoli 12.000,- din.

Ponudbe pošljite na TOZD Gozdarstvo Črnomelj.

75/6-81

V SPOMIN

5. februarja mineva pet let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JOŽE ZEVNIK

Sela 1

Žalujoči: žena, sin, snaha, vnuki Darko in Mirica

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je po hudi boleznici zapustila naša draga mama

MARIJA GORIŠEK

Vel. Vodenice 3 pri Kostanjevici

Zahvaljujemo se vsem sosedom in vaščanom za pomoč in izraze sožalja, sorodnikom in prijateljem za lepo cvetje, dr. Furlanu za dolgoletno zdravljenje, Galeriji Božidarja Jakca za podarjeni venec in župniku za tako lepo opravljeni obred. Vsem se enkrat hvala.

Žalujoči vsi njeni

V SPOMIN

2. februarja je minilo 1 leto, odkar nas je za vedno zapustil naš ljubi mož in ata

IGNAC DEŽMAN

iz Otočca ob Krki

V našem domu je ostala praznina, v naših srcih bolečina. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žalujoča žena Pepca in hčerka Jožica z možem

Berite

»Dolenjski list«

 emona globtour
NOVO MESTO

 KRKA

SEJEMSKI PROGRAM POMLAD 1981

MUENCHEN: ISPO, 14. mednarodni sejem športnih artiklov

letalo, 3 dni, odhod 26. februarja 1981

VERONA: mednarodni kmetijski sejem

avtobus, 1, 2 in 3 dni, odhodi med 7. in 13. marcem 1981

MUENCHEN: IHM, 33. mednarodni obrtniški sejem

letalo, 3 dni, odhod 17. marca 1981

avtobus, 4 dni, odhod 19. marca 1981

BASEL: DIDACTA

avtobus, 4 dni, odhod 25. marca 1981

DUESSELDORF: Mednarodni sejem EUROSHOP

letalo, 4 dni, odhod 6. aprila 1981

ZIMA 1981 IN MINI POČITNICE

Portorož, Poreč, Vrsar, Rab, Hvar, Čateške Toplice, Radenci, Dolenjske Toplice, Bled, Kranjska gora, Gozd-Martuljek, Jezersko, Bovec, Kalič.

PO DOGOVORU IN NAROČILU ORGANIZIRAMO IZLETE ZA ČLANE SINDIKALNIH ORGANIZACIJ IN RAZLIČNIH DRUŠTEV.

POTREBUJETE RENT A CAR? Avtomobil si boste zagotovili, če ga boste pravočasno rezervirali:
INFORMACIJE IN PRIJAVE:
VSE POSLOVALNICE GLOBTOURA

70/6-81

Doslej najhujši poraz

14. kolo II. zvezne košarkarske lige: Borovo—Novo mesto 107:75 (60:34) – V soboto težak popravni s Puljanko

Čeprav je bilo sobotni poraz novomeških košarkarjev v 14. kolu II. zvezne lige v Borovu

Novo mesto: prehodni pokal v Karlovac

Novomeščani so bili v soboto gostitelji zani mivega odbojkarškega turnirja, na katerem sta poleg domače vrste Pionirja nastopili še ekipi drugoligaša Novoga Zagreba in Karlovca, člana I. B. odbojkarške lige. Vsekakor izredno močan turnir, ki bi naj med drugim dal tudi odgovor na to, kaj lahko Novomeščani pričakujejo od nastopov v višjem tekmovalnem razredu (to je menda že jasno!). Naj takoj zapišemo, da je prehodni pokal osvojila ekipa Karlovca, da so bili Zagrebčani drugi in Novomeščani zadnji. Po dosedanjih dosežkih v ligaških nastopih in tudi sobotnih tekmah vsekakor pričakujemo razplet, čeprav je bilo ob igrišču slišati mnenja, da bo ekipa Pionirja ugnala vsaj Zagrebčane (kar tudi ne bi bilo nobenega presenečenja). Videti pa je bilo, da je novomeška vrsta še neugrana, da razen treningov nima za seboj še nobenega težkega srečanja. K temu je potrebno dodati, da je bila ekipa tudi brez trenerja Jankovića, ki je bil zaradi bolezni na zdravljenju. Tako so pionirjevci le včasih pokazali svoje sposobnosti, pokazali pa so tudi že znano slabost, da z na papirju močnejšimi nasprotniki igrajo vse preveč s strahom in spoštovanjem. Kajti kar nismo se mogli znebiti vtisa, da bi lahko Novomeščani tudi z igro, kakšno so pokazali v soboto, z nekaj več odločnosti nasprotnika presenetili.

POKAL V KARLOVAC

Disk že preko 50 metrov

Razveseljive vesti s treninga naših najboljših metalcev v Novi Gorici – Tudi Cujnik starta na državni rekord v metu kopja

Te dni so se v Novi Gorici končale priprave naših najboljših atletov – metalcev, ki jih je vodil novomeški strokovnjak in trener Marjan Kolarič. Kot člana državne reprezentance sta se jih udeležila Boris Okleščen in Darko Cujnik, na stroške kluba pa so bili v Novi Gorici še Dušan Okleščen, Igor Primc in Karel Gačnik. Po besedah trenerja Marjana Kolariča se metalci na novo sezono

Vse jasnejši atletski jutri v Ribnici

Prvi zametki bodočega atletskega kluba v Ribnici

A tletska sekcija pri TVD Partizan Ribnica šteje vsega štiri mesece, vendar lahko že danes rečemo, da je povsem upravičena pričakovanja.

Po besedah trenerja Živka Širkovskega se sedaj največ ukvarjajo z dvema disciplinama: skokom v višino in šprintom. Seveda pa bo za kvalitetejše delo potrebno, da se sekcija preorganizira v klub, brez katerega si nadaljnega razvoja atletike v Ribnici ne moremo zamisliti.

V bližnji prihodnosti bomo vsekakor morali stopiti v stike s sosedi v Kočevju, saj ti že imajo vse pogoje za delo in bi nam lahko s svojimi do sedanjimi izkušnjami mnogo koristili," pravi Širkovski. M. G.—C.

pričakovati, pa je le malokdo ob tem pomislil na pravi polom, saj so tokrat domačini odpravili Novomeščane kar z 32 koši razlike. Poraza navzlic temu ne gre jemati tragično, še posebej ne, ker je vodstvo novomeškega kluba tokrat preizkusilo v ligaškem boju tudi nekaj mlajših igralcev.

Potek sobotne tekme in tudi rezultati 107:75 (60:34) kažeta, da so imeli domačini vse srečanje poduro v svojih rokah in se tako na najboljši način oddolžili Novomeščanom za poraz v prvem delu prvenstva. Za goste so tokrat nastopili tudi mlajši in neizkušeni igralci Kek, Bajc in Golobič, ki pa niso v celoti izpolnili pričakovanj; še največ je pokazal mladi Bajc. Vedeti je namreč treba, da so tudi Borovčani po visokem vodstvu poslali na parket mlajše igralce, ki pa so prednost domače vrste še povečali. Sicer pa si pogledimo strelce za novomeško vrsto: P. Seničar 4, Kek 2, Munih 22, Bajc 8, Golobič 2, Zupčevič 16, Plantan 21.

Tokratno 14. kolo pa je ponovno potrdilo staro pravilo o izenačenosti ekip, tako da se sedaj, ko je prvenstvo že do dobra zakoračilo v drugo polovico, bori za obstanek v ligi osem ali morda celo devet ekip od dvanajstih. Med njimi so tudi Novomeščani, ki so s sobotnim porazom na 7. mestu s 14 točkami, kolikor jih imajo tudi šeste Domžale in peto Zaprudje. Vodi še naprej Novi Zagreb, ki je sedaj sam na vrhu, saj je Jug izgubil z vrsto Puljanke, moštvo, ki ga bomo že v soboto gledali v novomeški športni dvorani. Možnosti Novomeščanov? Težko je govoriti o tem. Dve tečki bi bili vsekakor izredno dragoceni, vprašanje pa je seveda, kako so igralci preboleli hudi sobotni poraz v Borovu. V tako izenačenem in ogorčenem boju za dno in vrh je lahko vsak spodrslij usoden.

ODBOJKA: SLOVENSKO PRVENSTVO V NOvem MESTU

Kar 21 odbojkarških ekip, med njimi tudi vse iz zveznih lig, se je prijavilo na letošnje zimsko odbojkarško prvenstvo Slovenije, ki bo v soboto in nedeljo, 7. in 8. februarja v Novem mestu. Prvi dan bodo tekme v športni dvorani ter telovadnicah na Grmu in v Bršljinu, finalni boji najboljših pa bodo v nedeljo v športni dvorani s pričetkom ob 9. uri. Vabljeni!

MNOŽIČNO IN KVALITETNO – V soboto se je v novomeški športni dvorani pričel turnir v malem nogometu, na katerem sodeluje kar 32 ekip. Naš posnetek je iz srečanja moštev Partizana in Šankrokerjev (!). Tekmovanje se bo nadaljevalo v nedeljo. (Foto: Budja)

Dva dni malega nogometa

Revija malega nogometa (in tudi popačenk) v novomeški športni dvorani – Nadaljevanje v nedeljo

V soboto in nedeljo je bilo v novomeški športni dvorani nenavadno živahno. Turnir v malem nogometu, ki ga je ob 60-letnici novomeškega nogometa pripravil NK Elan, je poleg velikega števila ekip, kar 32, privabil tudi precej gledalcev. Nič čudnega, saj je zimsko športno mrtvilo (izjema so košarkarski nastopi) poglavitna značilnost športnega dogajanja na Dolenjskem te dni.

Sobotnih in nedeljskih 12 tekem je pokazalo dobre igre, zadovoljivo je predvsem, da so se v nekaterih ekipah pojavili tudi „veterani“, kar govori, da tovrstnih prireditev v Novem mestu še kako manjka. Pa si pogledimo rezultate nepopolnega I. kola:

Elan I – Šmarjeta 6 : 3, Partizan – Šankrokerji 1 : 4, Iskra – Stari Grad 2 : 5, Šmolenja vas – Mokrice 1 : 9, Kremen – Rekreator II 6 : 5, Elan, mladinci II – Bela cerkev 2 : 1, Beva nda – Apretura 4 : 5, Partizan Straža – Rekreator I 3 : 4, Butoraj II – Granit 0 : 3 (bb), Elan, mladinci I – Šmihel 4 : 5, Odpisani – Novoles TPP 1 : 2, Bratstvo – Borac 2 : 11.

Še strelci 6 zadetkov Simonovič (Borac), 4 Stokanovič (Rekreator I), po 3 Štampok (Mokrice) in Lončarevič (Rekreator II). In če lahko po prvih igrah in rezultatih iščemo favorita tega turnirja, potem je to vsekakor ekipa Borca, ki ima v svojih vrstah tudi doslej najboljšega strelca Simonoviča.

Za konec pa še nekaj „duhovitosti“ nekaterih nazivov posameznih ekip. Če se prijavitelci že odločajo za tuje popačenke v imenu duhovitosti in bahavosti, potem bi moral takšnemu početju stopiti na prste vsaj organizator. Slednjemu je

to hkrati edina pripomba k dobri organizaciji tekmovalja, ki se bo nadaljevalo v nedeljo. B. B.

Lisca vabljava za smuko

Sevničani ji že dajejo prednost pred bolj oddaljenimi smučišči – Prizadeven smučarski klub

Vse bolj zasojene cene prevozov, ne nazadnje tudi vse težje razumljiv odbijajoči odnos naših h otelijev z vlečnicami do rekreacijskih smučarjev, spodbujajo ljubitelje bele opojnosti, da so ozrejo okrog sebe.

V seeno bi bilo pretirano reči, da Sevničani ponovno odkrivajo Lisco. Letos se jih presenetljivo število odpravlja na ta priljubljeni posavski vrh. Pri sevniškem smučarskem klubu so se na zimo pripravljali že poleti.

Martjavi predsednik SK Janez Kranjc je sedaj še toliko bolj zadovoljen, ko so, čeprav pod snegom, očitni sadovi prostovoljnega dela članov kluba na smučiščih Lisce. „Drugič bodo akcije še širše,“ opisuje delovni prispevek 300 ur, večinoma članov upravnega odbora in vadiatelj. Poskrbeli so za žičnico, na delu pustega zemljišča pa je še pred snegom pogrnala trava iz nanošene gozdne zemlje. Pred sedaj Kranjc je tudi sicer poln lepih besed o sožitju z Liscinim tozdom v Tončkovem domu. Navsezadnje članom kluba priznava tudi polovični odpust na vlečnici.

Člani smučarskega kluba so voljni sodelovanje še razviti. Z Lisco se dogovarjajo za novo vlečnico. Če bi jo Lisci uspelo kupiti, bi člani kluba

SPET DOLENJSKO ODBOJKARSKO PRVENSTVO

V soboto, 14. februarja, se bo ob 8.30 v športni dvorani v Novem mestu pričelo tradicionalno pokalno dolenjsko zimsko odbojkarško prvenstvo pod pokroviteljstvom Dolenjskega lista. Prvenstvo bo odprto, kar pomeni, da lahko sodeluje vsaka dolenjska ekipa. Potrebno je le, da se pravočasno, to je do vključno 12. februarja, prijavi pri organizatorju, uredništvu Dolenjskega lista, Novo mesto, Glavni trg 7. tel. 23-606.

BOHINJ GOSTITELJ SMUČARJEV LJAO

Od 4. pa do 7. marca bodo smučarski tereni v okolici Bohinja oživel. Ta čas bodo namreč prizadevni bohinjski smučarski delavci gostitelji že petega smučarskega prvenstva Ljubljanskega armadnega območja, na katerem bo nastopilo enajst ekip: Kranj, Bovec, Ajdovščina, Vrhnika, Tolmin, Škofja Loka, Maribor, Novo mesto, Bohinjska Bela, Postojna in Ljubljana.

Bajc postavil nov rekord skakalnice

3.000 obiskovalcev ob vznožju skakalnice pod Peskom

Preko 3.000 gledalcev se je zbralo v nedeljo ob vznožju skakalnice pod Peskom, kjer so prizadevni organizatorji TVD Partizan iz Sodražice pripravili pod pokroviteljstvom kasarne Mirka Bračiča regionalno tekmovalje v smučarskih skokih.

Odziv je bil velik, saj se je na zaletišču zbralo 150 skakalcev vseh starosti iz domača vseh klubov regije. Največ je pokazal državni reprezentant, član VP Vaja Bajc, ki je s skokom 47 metrov postavil nov rekord skakalnice. Sicer pa so bili člani vojnne pošte tudi ekipni zmagovalci.

Rezultati: mlajši cicibani – Lajavec (16; 17,5 m), starejši cicibani – Korosec (18,5; 19 m), mlajši pionirji – More (19; 19), starejši pionirji – Horvat (45; 42,5), mlajši mladinci – Eržen (44; 43), starejši mladinci – Debejak (36; 38,5), člani – Velikonja (46, 46). M. GLAVONJIC

BREŽIŠKI KEGLJACI NAJBOLJŠI

Tekmovalci KK Partizan iz Brežic so postali ekipni prvaki Posavja za leto 1981 v disciplini 6 x 200 lučajev. To mesto so si priborili z dobrimi nastopi na štirih tekmah, kjer so skupaj osvojili 19.549 kegljev, sledijo pa Senovo z 19.277, Krško z 19.175 in Sevnica z 18.607 podrtimi keglji.

Brežičani se bodo tako potegovali za uvrstitve v polfinalne republiškega prvenstva. F. V.

ZA DVA KEGLJA GROSU PELJČANI

Na prijateljski kegljaški tekmi na kegljišču COZ v Ivančni gorici so bili Grosupelčani boljši od tekmovalcev trebanjskega Mercatorja za vsega 2 keglja: 4794 : 4792. Še rezultati: Grosuplje – Gruden 813, Turk 755, Bevc 765, Škrjanc 805, Novak 849, Šturm 807, Mercator – Lavrič 821, Fliser 781, Gričar 782, Filipič 763, Goleš 834, Bartolj 811, N. GOLEŠ

Dnevi balkanske odbojke

Od 26. do 31. maja v Novem mestu doslej največja športna prireditev – Priprave tečejo po načrtih

V lanskem septembru je med novomeškimi odbojkarškimi delavci završala radostna vest, da je dolenjska metropola dobila organizacijo letošnjega balkanskega prvenstva v odbojki. To pa ni bila le obveza dolenjskim športnim delavcem, marveč hkrati priznanje za ne tako majhen prispevek novomeške odbojke k ugledu, ki ga ima ta šport v Jugoslaviji danes, ne nazadnje pa tudi „posladek“ k praznovanju 50-letnice odbojke na novomeškem območju.

Ne bomo govorili o tem, kaj organizacija tako uglednega tekmovalja prinaša. Dovolj naj bo le podatek, da je moški del

balkanskega odbojkarškega prvenstva celo evropsko prvenstvo v malem, kot nekateri to tekmovalje radi poimenujejo, pomeni tudi reprizo finalnih bojev na lanskih olimpijskih igrah v Moskvi. Ekipa, ki jih bomo od 26. do 31. maja letos lahko gledali v novomeški dvorani, to so Romunija, Grčija, Bolgarija, Jugoslavija, morda celo Albanija, z eno izjemo sodijo v sam vrh evropske, da ne rečemo svetovne odbojke.

Janko Goleš, znani dolgoletni novomeški odbojkarški delavec, stoji na čelu organizacijskega stroja. Takole pravi: „Odbojkarška zveza Jugoslavije nam je zapuala organizacijo tako moškega kot ženskega dela odbojkarške balkaniade. No, na prošnjo in željo Ravenčanov, kjer ima ženska odbojka večjo tradicijo in seveda tudi uspehe kot novomeška, smo organizacijo ženskega dela odstopili njim. Konec koncev je to tudi povsem stabilizacijsko naravnana poteza, saj lahko ob takšnem razvoju dogodkov zagotovim, da bomo pripravili eno najcenejših, zato pa ne tudi manj kvalitetnejših prvenstev.

Organizacijski stroj je seveda stekel takoj. Od TTKS Novo mesto, skupščine občine in ZTKO smo dobili zagotovila o denarni podpori. Naj samo povem, da je telesnokulturna skupnost za organizacijo tekmovalja namenila ves denar, sicer „rezerviran“ za vrhunski šport. Sicer pa so najboljše zagotovilo uspešni organizaciji ljudje v raznih odborih in pododborih, v katerih najdemo domača vse novomeške športne delavce, družbe nopolitične delav-

ce in še koga. Izbran je tudi castni organizacijski odbor, na čelu katerega je Stane Potočar.“ Mogoče se bo kdo vprašal, kdo je pokrovitelj tako pomembne in ugledne prireditve. Janko Goleš pravi:

• Zadoslej največjo športno prireditev na dolenjskih tleh se zanima tudi ljubljanska televizija. Te dni potekajo dogovori o tem, kaj bomo iz novomeške športne dvorane videli na malih zaslonih. Po nekaterih zagotovilih naj bi vsaj dve srečanja naše reprezentance videli v neposrednem prenosu, ostale pa v posnetkih.

„Nimamo generalnega pokrovitelja. Domenili smo se, da bodo posamezne delovne organizacije prevzele pokroviteljstvo nad posameznimi ekipami. In reči je treba, da je združeno delo širom po Dolenjski pokazalo veliko razumevanja.“

Kaj pa govorice, da novomeška športna dvorana ne ustreza v celoti predpisom za izvedbo tako kvalitetnega tekmovalja? „Da so to le govorice, je pokazal tudi nedavni obisk predstavnika odbojkarške zveze, ki se je pohvalno izrazil o pogojih za izvedbo balkaniade. Res, da nekateri govorijo, da je strop nekoliko prenizek, toda mar niso tudi vsa dosežana srečanja pokazala, da je novomeška športna dvorana povsem ustrezna za igranje odbojke tudi na taki ravni, kot ji bomo pričle že čez pet mesecev?“

Te dni pa bi moral biti znan tudi znak, ki bo predstavljal novomeško prireditev. Po Goleševih besedah razpis, ki ga je objavil organizacijski odbor, ni dal preveč razveseljivih rešitev. Zategadelj je bila končna odločitev prestavljena, po vsem verjetnosti pa bo znana že te dni. Tudi takšna navidezna malenkost ima pri tehtanju uspešnosti organizacije zelo pomembno vlogo. B. BUDJA

JANKO GOLEŠ – Na čelu organizacijskega stroja

ŠE PET MESECEV – Novo mesto bo ob koncu maja organiziralo moški del balkanskih iger v odbojki, zato takih in podobnih prizorov v novomeški športni dvorani ne bo manjkalo.

V plamenih končalo pol tone suhega mesa

Navidez nedolžni ogenj naredil Krapeševim ogromno škode

Prejšnji torek blizu pete ure zjutraj je prišlo v hiši Vilija Krapeša iz Malih Vodenic pri Kostanjevici 7 do požara, ki je napravil za preko 200.000,00 din škode. Vse se je pričelo že prejšnji večer.

Krapeševa žena je dala zvečer v krušno peč sušiti bukova drva, zraven pa je dala pločevinasto posodo s 30 kilogrami narezane slanin in peč zaprla. Ponoči so se posušena drva vnela do žerjavke, vnela se je tudi slanina, zaradi nastalega močnega ognja pa so se v dimniku vnele saje. Te so sčasoma skozi odprtino pričele padati po podstrešju, ki se je vnelo. Prvi je požar ob 5.30 opazil sosed Anton Krapeš in takoj zbudil lastnika hiše ter družino, sam pa nemudoma pričel gasiti. Ob tem je Krapešev sin Vili odšel v kuhinjo in odprl vrata krušne peči. Ogenj je takrat planil tudi po kuhinji, tako da lastniku in družini ni preostalo drugega, kot da so hišo zapustili in poklicali na pomoč gasilce. Ti so ogenj sicer pogasili, vendar ni bilo pomoči za ostrešje, ki je povsem zgorelo, enako za premičnine v kuhinji; v ognju je končalo tudi 350 kilogramov svinjskega mesa na podstrešju pa 180 kilogramov svinine iz shrambe, nadalje 1.500 kg koroze, 115 kilogramov sladkorja, nekaj litrov jedilnega olja in še česa, zato tudi visoki znesek škode, ki pa utegne biti še večja.

PLOČEVINA ZAHTEVALA TRI ŽRTVE – Posnetek je iz Ruhne vasi, kjer je prejšnji teden prišlo do letos zagotovo najhujše prometne nesreče, ki je terjala troje življenj, ena oseba je hudo poškodovana, medtem ko je materialne škode za 140.000 din. Vzrok: neprevidno obračanje avtomobila na magistralci.

Nič kriv pristal na cesti

Skrajno površna in neodgovorna odločitev disciplinske komisije IMV – tozd Tovarna prikolic – Delavca po krivem obsodili in vrgli na cesto

„Sklep disciplinske komisije IMV - tozd Tovarna avtomobilov Novo mesto, s katerim je bil Janku Čiču izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja, se razveljavi. IMV je zato dolžna Čiča vzeti nazaj na delo in mu priznati vse pravice iz dela in po delu, hkrati pa seveda povrniti osebni dohodek za čas, ko zaradi nezakonito izrečenega disciplinskega ukrepa ni delal.“

Takšen je povzetek sodbe novomeškega sodišča združenega dela, potem ko se je Janko Čič pritožil zaradi izrečenega najstrožjega disciplinskega ukrepa. V IMV so mu namreč dolžna Čiča vzeti nazaj na delo in mu priznati vse pravice iz dela in po delu, hkrati pa seveda povrniti osebni dohodek za čas, ko zaradi nezakonito izrečenega disciplinskega ukrepa ni delal.

Čič pa o dogodku iz lanskega 19. marca pravi takole. Da je takrat delal preko polnega delovnega časa in okrog 19.30 odšel iz skladišča k nakladalni rampi, da bi se nadihal svežega zraka. Tam pa je naletel na prepir med delavcem, ki je skušal v tovarno vnesti pijačo, in vratarjem. Zato je svetoval delavcu, naj pijačo odnese nazaj v avto, česar pa ni pustil vratar, ki da je Čiča pričel zmerjati in ga prijel za delovno haljo; Čič pa ga je odrinil in se vrnil v delovni prostor.

Sodišče ob zaslšanju in ugotovitvi dejanskega stanja zaradi nekaj nasprotujočih si izjav ni imelo lahkega dela. Vendarle se je izkazalo, da je najbližje dogodkom Čičeva izjava, saj so pričje potrdile, da ta ni prinesel v tovarno nikakršnega alkohola, pač pa je to res skušal storiti neki drug delavec, kot je navedel tudi Čič.

Senat je potemtakem, povsem razumljivo, razveljavil sklep disciplinske komisije IMV – tozd Tovarna prikolic, ob tem pa navedel še nekaj

ugotovitev. Najpomembnejša je seveda, da je bil disciplinski postopek zoper Čiča voden skrajno površno, saj je bilo ugotovljeno stanje povsem nasprotno od tistega, kar se je takrat resnično dogajalo. Člani disciplinske komisije so se ravnali le po enem pričevanju, ni se jim pa zdelo potrebno zaslisati še koga. Ta podatek je še tolikanj bolj čuden, ker je celo predstavnik sindikata na seji disciplinske komisije navrgel dvom o resničnosti prikazane dogodka.

B. B.

Ruhna vas: trije mrtvi pri trčenju

Najhujša letošnja nesreča na magistralci

29. januarja se je na magistralni cesti Ljubljana-Zagreb pripetila letos gotovo najhujša prometna nesreča, ki je terjala kar troje življenj, medtem ko se hudo poškodovan sopotnik zdravi v novomeški bolnišnici.

30-letni Marin Bigović iz Nove Gradiške se je omenjenega dne v zgodnjih jutranjih urah peljal z osebnim avtom iz zagrebške smeri proti Ljubljani. Okoli 5.30 pa je pri Ruhni vasi hotel obrniti avtomobil, prav takrat pa je po cesti pripeljal tovornjak s polprikolnikom, ki ga je upravljal 22-letni Čakovčan Ivan Mihaković. Silovito je trčil v osebni avto in ga porinil s ceste. In posledice? V strašnem naletu tovornjaka sta na kraju nezgode umrli sopotnika v osebnem avtu, 25-letni Radovan Savič iz Nove Gradiške in 27-letni Ivan Čmarko iz Slavonske Požege, da pa bo smrtna žetev še hujša, je med prevozom v bolnišnico poškodbam podlegel tudi voznik Bigović. Edini, ki je v osebnem avtu ostal pri življenju, je Ramadan Ismail iz Nove Gradiške, ki pa se hudo poškodovan zdravi v bolnišnici.

Gmotno škodo, ki jo je povzročilo silovito trčenje, so ocenili kar na 140.000 din.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Nič nenavadnega ni v petek, ko je stopal na avtobus za Smarjeto na novomeški avtobusni postaji, opazil Milan Golob iz Drnovca pri Novi Gorici. Nežne žeparske roke so mu namreč tačas iz zadnjega hladnega žepa izmaknile denarnico s 6.000 din in dokumenti. Očitno je hud mrzla tudi zadnja plat napravil neobčutljivo.

• Verjetno bi Verbičeve iz Novega mesta še kako zanimalo ime neznanega znikavca, ki jih je obiskal v noči na 27. januar. Sprehodil se je namreč po nezaklenjeni kleti in si „sposodil“ ročni električni brusilni stroj, vreden preko stari milijonček. Upajmo, da bo tatič tudi v prihodnje izkoristil morebitna nezaklenjena vrata in stroj – vrnil.

• Branko Gregorič iz Mestnih njiv je delal prejšnji teden čuden obraz, ko je ugotovil, da mu je nekdo vlomil v sobo. Razbil mu je steklo na oknu in zlezal v prostor, kjer je razmetal perilo in posteljnino in očitno iskal nogavico z denarjem. Ker je ni našel, se je zadovoljil z majhnim žepnim tranzistorjem, vrednim 600 din. Le v primerjavo; z razbitim steklom je napravil za 12.000 din škode.

V OSTREM OVINKU V LEVO

Na regionalni cesti Brežice-Kostanjevica pri Sajevidih je prišlo 26. januarja do hujše prometne nesreče. 21-letni Senovčan Dušan Stopar se je tisti popoldan peljal z osebnim avtom, v ostrem ovinku pri Sajevidih pa ga je zaneslo v nasproti vozeči osebni avto Mihaela Tomšeta (35) iz Kostanjevice. Pri nesreči sta se Stopar in njegov sopotnik, 40-letni Ludvik Geršak iz Armeškega, poškodovala, medtem ko je bilo tudi za 40.000 din materialne škode.

STROJEVODJA POVZROČIL IZPAD ELEKTRIČNEGA OMREŽJA?

V petek ob 8.51 se je na železniški postaji v Dobavi pripetil nevsakdanji dogodek, ki je povzročil začasen izpad električnega toka na zagrebškem omrežju. Tistega dne je namreč strojevodja Jozo Čerina (22) iz Zagreba med premikom električne lokomotive zapeljal iz zagrebškega električnega sistema pod električno omrežje Slovenije (gre za dva sistema, ki se v Dobavi srečujeta). Verjetno strojevodja zaradi nezkušenosti ni pravočasno opravil preklopa v lokomotivi, tako da je prišlo do velike napetosti, kije povzročila omenjeni izpad in nekaj škode tudi na lokomotivi. Škodo so ocenili celo na 100.000 din, če ne računamo še izpada elektrike na zagrebškem omrežju.

SAJE V DIMNIKU SO SE VNELE

29. januarja je prišlo do požara v Novolesovem obratu v Gotni vasi. Do ognja je prišlo zaradi vžiga saj v dimniku, plameni pa so se nato razširili še na del lesenega ostrešja, popokale pa so tudi salonitne plošče, s katerimi je bila pokrita streha. Ogenj so pogasili novomeški gasilci, tako da je škoda „le“ za 20.000 din, vendar bo izračun nedvomno večji, saj delavci nekaj časa niso mogli delati.

POČEZ ČEZ CESTO V PEŠAKINJO

40-letna Jožica Fabjan iz Orehovice se je v nedeljo popoldne peljala z osebnim avtom od Smarja proti Sentjerneju. Na poledenem vozišču je dohitela 77-letno Terezijo Skalji iz Sentjerneja, ki je nenadoma prečkala cestišče. Fabjanova je zategadelj močno zavrla, pri čemer je vozilo zasukalo počez čez cestišče, da je zadela pešakinjo in jo zbilila po tleh. Skaljeva se je hudo poškodovala in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Kako hudo je bilo trčenje, pove podatek, da je bilo tudi na avtomobilu za nekaj tisočakov škode.

PRAZNO PRESENEČENJE

V Zabukovju so se zelo razveselili, ko je v četrtek, 29. januarja, dopoldne pripeljal tovornjak novomeškega PTT podjetja dva velika zaboja. V enem naj bi bila težko pričakovana telefonska centrala. Toda, ko so delavci zaboj razložili in ga odprli, so ugotovili, da je prazen. Kot da bi eden od delavcev slutil, kaj se bo pripetilo, je že pred iztovarjanjem komentiral v stilu črnega humorja, češ da bo prazen zaboj lahko nadomestil 10 krst. Verjetno pa marsikomu ni bilo do smeha, ko je le pomislil, koliko kilometrov je bilo prevoženih zastoj in koliko je stal ta nenavadni obisk manj razvite vasice.

Premalo izgovorov za „zmago“

Novomeško sodišče združenega dela zavrnilo zahtevek Dragana Turuka – Za opravičilo kršitvam našel zastaranje – Vse kazni v „roku“

Ponoven primer, da se na novomeško sodišče združenega dela večidel obračajo le tisti, ki so bodisi iz malomarnosti, lenobe ali pa povsem po lastni krivdi zakrivali disciplinski prestopki, za katerega jim je bila izrečena ustrežna kazen. Dragan Turuk je od senata sodišča zahteval, naj obsodijo postopek Gorjancev – tozd Tovarni promet, ki so mu izrekli disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Ugotovitve disciplinske komisije Gorjancev so bile: Turuk je 11. aprila predlani zavrnil odredbo šefa poslovalnice v Osijeku in ni sprejel naloga o vožnji iz Beograda v Belišče, nadalje je 23. julija prepozno odšel na pot iz Izole proti Beogradu, končno pa je še 5. oktobra iz hude malomarnosti s tovornjakom zadel delavniška vrata v avtoparku in jih poškodoval, enako tudi vozilo. Podjetje mu je zato izreklo omenjeni disciplinski ukrep in hkrati preklicalo pogojno kazen, s katero je bil kaznovan isto leto, Turuk se je ob vsem tem skliceval na zastaranje prejšnje pogojne kazni, kajti delavski svet Gorjancev je preklic pogojne enoletne kazni in izrek najstrožjega disciplinskega ukrepa potrdil resda že po preteku prizkusne dobe,

vendar se po zakonu o medsebojnih razmerjih in še nekaterih drugih aktih pogojna obsodba sicer sme preklicati tudi v prizkusni dobi,

toda če storilec v tem času stori novo kaznivo dejanje, zaradi katerega pride do preklica pogojne obsodbe, se sme ta preklicati najpozneje v enem letu, odkar je pretekla prizkusna doba. O zastaranju potemtakem ne more biti govora, drugih izgovorov pa spričo trdnih dokazov Turuk nima.

Sodišče je tako zavrnilo njegov zahtevek in potrdilo izrečeno kazen disciplinske komisije Gorjancev.

Je delavski svet prekoračil pooblastila?

Ustavno sodišče SRS uvedlo postopek za oceno zakonitosti samoupravnega sporazuma v GG Kočevje

Vse pogostejše in večidel tudi upravičene vloge delavcev ali občanov na Ustavno sodišče SRS. Tako je to te dni razpravljalo o zahtevku Ivana Vuka iz Kočevja, ki je predlagal postopka za oceno zakonitosti samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanja dohodka in čistega dohodka ter za delitev sredstev za OD in skupno porabo, kot tudi določb 54. in 66. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev OD in skupno porabo ter druge osebne prejemke DO Gozdno gospodarstvo Kočevje.

V prvem omenjenem primeru je Vuk trdil, da samoupravni sporazum ni v skladu z ustavo in zakonom o združenem delu, ker uvaja po njegovem dvojni režim dajanja nadomestila za ločeno življenje od družine, saj pripada delavcem v strokovnih službah 1.250 din na mesec, gozdnim delavcem pa vsega 400 ali 500 din mesečno. Naj takoj povemo, da je Ustavno sodišče to pobudo

zavrnilo, saj se je pokazalo, da v kočevskem GG urejajo pravico do nadomestila za vse delavce na enak način, torej ne uvajajo nikakršnega dvojnega režima.

Drugeče pa je bilo pri drugi Vukovi pobudi. Sodišče je namreč ugotovilo, da uvodoma omenjene določbe samoupravnega sporazuma pooblašajo delavski svet delovne organizacije, da v začetku vsakega leta določi višino izplačil osebnega dohodka pripravnikov, višino regresa za prehrano, regresa za letni dopust in jubilejnih nagrad in med drugim tudi višino nadomestila za ločeno življenje. Oceniti bo zato namreč treba, ali so te določbe samoupravnega sporazuma v skladu z ustavnim načelom, da je tozd osnovna oblika združenega dela, v katerem delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje pravice, med drugim tudi ekonomske. Tako, kot pač pravi 462. člen zakona o združenem delu. Ali pa je delavski svet GG Kočevje prekoračil pooblastila? B. B.

VLOMIL V BENCINSKO ČRPALKO

Pričakovali bi, da se bo storilec, ki vlomil v bencinsko črpalko, ob današnji bencinski draginji poslužil dragocenega goriva, vendar tokrat ni bilo tako. Neznanec je v bencinsko črpalko na cesti Krško-Radeče prišel skozi odprtino v razbiten steklu, med iskanjem denarja pa vse razmetal. Končno se je zadovoljil z dvema baterijama, kompletom orodja in tranzistorjem, tako da je črpalko oškodoval za 8.000 din.

DELAVCU ODREZALO PRST

V soboto ob 10.25 je prišlo v sevniški Kopitarni do hude delovne nesreče, v kateri je skupil 20-letni Dušan Trupi iz Zabukovice 62. Trupi je v soboto delal na tračni žagi, zaradi neprevidnosti pa mu je roka zašla pod rezilo žage, kjer mu je odrezalo sredinec na desni roki. Poškodovanega Trupija so odpeljali v celjsko bolnišnico.

GORELO V DRVARNICI – Minula četrtek je izbruhnil požar v drvarnici prodajalne Tkanina v Kočevju. Domneva je, da je do požara prišlo zato, ker se je najprej vnel papir v kanti za smeti, v katero so stresali pepel, nato pa je začel tleti in goreti še papir, ki je bil v drvarnici. Višina škode še ni znana. Požar so pogasili kočevski gasilci, v akciji pa so sodelovali tudi reševalci. (Foto: Prime)

KRONIKA NESREČ

IZ CESTE V DREVO – 38-letni Sentjernečan Franc Planinc se je v nedeljo zvečer peljal z osebnim avtom iz Skočjana proti domu. V Rojah je na ovinku pričelo vozilo zanašati, zdrknilo je s ceste in končalo pod bližnjim drevsom. Na srečo je bil Planinc le laže poškodovan, škodo na vozilu pa so ocenili na 10.000 din.

POVZROČIL NESREČO IN POBEGNIL – V nedeljo popoldne se je 24-letni zdomec iz Kakanja Božo Janković peljal z osebnim avtom iz zagrebške smeri proti Ljubljani. Pri Kronovem je v ovinku in na strmjeni črti prišel prehitovati

osebni avto, ravno takrat pa je nasproti pripeljal s svojim vozilom 32-letni Jože Škofljanec iz Trnja pri Brežicah. Škofljanec se je sicer umikal na desni rob, navzlic temu pa sta se vozili opazili, pri čemer je Škofljanec izgubil oblast nad avtom; zaneslo ga je s ceste, vozilo se je dvakrat preukucnilo in obstalo pod cesto na kolesih. Po tem dogodku je Janković meni nič tebi nič odpejal naprej proti Ljubljani, vendar so ga že pri Ivančni gorici prijeli miličniki. Pri nesreči sta se voznik Škofljanec in njegov 3-letni sin Andrej le laže poškodovala, oba pa sta dobila prvo pomoč v novomeški bolnišnici. Škodo na pločevini so ocenili na 50.000 din.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata

JOŽETA UCMANA

Iz Vavte vasi 15

se zahvalujemo vsem, ki ste z nami delili najtežjo bolečino in nam v poslednjih težkih trenutkih slovesa z njim ostali ob strani ter nam ustno in pismeno izrazili sožalje. Zahvaljujemo se godbi na pihala Novoles, tov. Krenu in Virantu za globoke poslovljne besede o življenju in delu našega dragega pokojnika. Topla hvala duhovniku iz Vavte vasi in proštu Lapu za lepo opravljeni obred. Iskreno se zahvaljujemo organizacijam Novoles Straža, ZZB NOV Straža, osnovni šoli Vavta vas in Labodu Novo mesto za podarjene vence. Posebno zahvalo smo dolžni dobrim sosedom za pomoč v najtežjih trenutkih, predvsem družini Berkopec in Zupančič. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našega očeta v tako velikem številu spremili na poslednji poti.

Vsi njegovi

Srce je dalo, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša ljuba, zlata mama, stara mama, prababica sestra in teta

TONČKA GOTLIB

iz Herinje vasi 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjene vence. Posebno se zahvaljujemo župniku za ganljive poslovljne besede ter lepo opravljeni obred. Š hvala za pomoč in sožalje, darovali cvetje in vence ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo vsem delovnim kolektivom in govorniku tov. Kržanu, ravnatelju osnovne šole Bizejsko ter pevcem in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: otroci Ani, Franci, Stane, Tone in Mimi z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 81. letu je za vedno zaspala naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA FINK

iz Kota pri Semiču

Vsem, ki ste ji prinesli cvetje, jo zadnjič spremili k Sv. Roku in nam izrekli sožalje, prisrčna hvala. Posebej smo hvaljeni sosedom, družinam Saje, Konda, Berčon, Štrukelj, Pečavar, Jakše in Juntez ter Lojzki Štrukljevi. Zahvaljujemo se tudi duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: hčerki Marija in Francka z družinama ter družini Kump in Glavan

Sem ič, Murska Sobota, Ivančna Gorica, 27. januarja 1981

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila draga mati

MARIJA ŠNEBERGER

roj. Pisec
iz Kostanjevice na Krki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravniškemu osebju internega oddelka bolnice v Novem mestu za vso pomoč in duhovniku iz Kostanjevice za opravljeni obred.

Žalujoci: sin Ivica z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 89. letu nas je zapustila draga mama, stara mama in babica

TEREZIJA ŠTRASNER - POLAK

iz Orešja pri Bizejskem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Iskrena hvala vsem, ki so izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo vsem delovnim kolektivom in govorniku tov. Kržanu, ravnatelju osnovne šole Bizejsko ter pevcem in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: otroci z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsa skrb in upanje sta bila le varljiva tolažba. Kruta usoda nam je ohladila ognjišče, h kateremu smo se tako radi vračali, ko nam je vzela našo najdražjo in ne pozabno mamiko

ANDREJO KUKEC

iz Trzišča

Iskrena hvala vsem, ki nam lajšate bolečino, nam v teh težkih dneh kakorkoli pomagate, vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji prižgali svečko v spomin ter darovali cvetje, ki ga je tako ljubila.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega ata, brata, strica

IVANA BARIČA

s Sinjega vrha 23 pri Vinici

ki nas je tiho in nenadoma zapustil v 68. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, za vence in cvetje, ki ste mu ga prinesli na njegov grob. Posebno zahvalo smo dolžni ZZB, govorniku Ivanu Medvedu, GD Sinji vrh, govorniku Otonu Špeharju, DO Viator Crnomelj, Iskri Semič, Beltu Crnomelj, župniku za opravljeni obred in vsem ostalim, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Še enkrat hvala vsem za tako številno spremstvo na zadnji poti.

Žalujoci: žena Kristina, sin Ivan z družino, Peter in Vinko, hčerki Štefka in Marija z družino, brat Peter, sestra Katica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, moža, sina, brata in strica

TONETA ZORCA

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za tolažilne besede in darovano cvetje. Hvala vaščanom za nesebično pomoč pri domačih opravilih in iskreno sočustvovanje. Posebna zahvala kolektivu „Elma“ Catež in Krajevni skupnosti Catež za organizacijo pogreba, govornikom, pevcem s Polšnika, godbi iz Trebnja in duhovnikom.

Žalujoci: vsi njegovi

Razbore, 2. februarja 1981

ZAHVALA

V 84. letu nas je za vedno zapustila naša skrbna mama, stara mama in teta

JOŽEFA ZAGORC

z Javorovice 13

Iskreno se zahvaljujemo sovaščanom, sorodnikom in znancem za vsestransko in nesebično pomoč, za podarjene vence in cvetje, hvala župniku za opravljeni obred, pevskemu zboru iz Sentjerneja za pesmi, hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 44. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš nepozabni brat, stric in boter

IVAN PLANTAN

z Gor. Težke vode

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in vence ter pokojnika spremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: brat z družino

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustila mama, stara mama in sestra

FRANČIŠKA STARIČ

iz Cerovca 2

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrekli sožalje, dobrim vaščanom za pomoč, DO IMV Novo mesto, tozdu PAN Ljubljana, ZZB Trebelno za podarjene vence ter župniku za opravljeni obred.

Vsi njeni

Tonija, Leopoldina Starič z Brinja - dečka, Nevenka Djuranovič iz Zaloga - dečka, Vilma Sibarevič iz Mačkovca - dečka, Nada Levičar iz Krškega - dečka, Marta Piškur iz Mirne vasi - deklico, Liljana Djordjevič iz Metlike - deklico, Barbara Priselac iz Kamanja - deklico in Almira Pureber iz Vavte vasi - Stanislava. - Cestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 25. do 30. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Nevenka Burič iz Nolvice - Berislava, Marija Kuzma iz Brežje - Igorja, Marica Bukovinski iz Timja -

Gregorja in Maria, Slavica Sotošek iz Brezja - Damjano, Angleca Poček iz Brežje - Barbaro, Sonja Tomažič iz Krškega - Urško, Vlasta Lipovšek iz Sevnice - Aljo, Katica Šabarič iz Bestovja - Ivano, Marija Gričar iz Krškega - Bojana, Cestitamo!

TRIM IZJEMA

Predstavniki sindikalnih organizacij v ribniški občini so se dogovorili, naj bi bilo edino merilo za jubilejne nagrade vsa delovna doba posameznega zaposlenega. V vseh kolektivih so to priporočilo upoštevali, izjema je le tozdr TRIM v Sodražici, ki obstaja komaj nekaj let in sodi v okvir Pletenine Ljubljana.

NOVOMEŠČANI V METLIKI

V okviru kulturne izmenjave zveze kulturnih organizacij dolenjskih občin se bodo v petek, 13. februarja, v Domu Edvarda Kardelja v Metliki predstavili Novomeščani. Na prireditvi bodo nastopili: pevski zbor IMV, folklorna skupina Kres, harfistka Irena Maršič, harmonikarski kvartet glasbene šole, člani gledališke skupine bodo izvedli dva skeča, priredbi tekstov Janeza Trdine, člani likovne skupine Vladimir Lamut pa bodo pripravili razstavo svojih del.

LE „DOMAČI“ BOLNIŠKI STALEŽ

Ceprav ima semiška Iskra svojo ambulanto, nekateri delavci dobivajo bolniški stalež v drugih ambulantah v domači in sosednjih občinah pa celo v drugih republikah. C delavec, ki ima ambulano v svoji delovni organizaciji, po prven pregledu ne prinese vseh dokumentov v to ambulanto, največ šele po nekaj dnevih ali celo tednih (kot se tudi dogaja) samo bolniški list, je za to disciplinsko odgovoren. In prav to odgovornost nameravajo poslej v Iskri zaostri.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 22. do 28. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Marjetka Cesar z Golobinjaka - Davida, Ana Grzina iz Drnovega - Klemena, Viktorija Kren iz Drganjih sel - Damjano, Irena Grozina iz Krškega - Karin, Angela Skrbec z

Dvora - Jožeta, Zvonka Nemanic iz Rosalnic - Tanjo, Danica Skufca iz Kopc - Boštjana, Stefanija Drobež iz Gornjega Vrhpolja - Darka, Sonja Medic iz Gorenjega Kronovega - Mirana, Anica Grmšek iz Velike Loke - Janeza, Monika Zalec iz Crnomlja - Kristjana, Branka Brezar iz Lokev - Verico, Milena Perše z Brezovice - Andreja, Anikica Krčelj iz Fratovca - Kristino, Marija Jordan iz Brezja -

Sredi sedmih suhih let

V občinskem proračunu bo težko skleniti konec s koncem, ker so obveznosti velike, prihodki pa . . .

Štefan Seničar je v novomeški občini mojster za proračun, saj ga sestavlja in kroji že dvajset let. Kot načelnik oddelka je šel v pokoj, v novi organizaciji občinske uprave pa je kot pogodbeni sodelavec in začasni vodja finančne službe še vedno oseba, ki o proračunu največ ve. Z njim je zato tekel pogovor o letošnjih sredstvih, ki jih bo proračun zbral in porabil.

Štefan Seničar: „V občinskih prihodkih se pozna, da občani nakupujejo v drugih krajih in da se ob stabilizaciji manj popije.“

„Letošnje leto bo težko“, je začel sogovornik Seničar. „Proračun, ki bo sprejet marca, medtem ko je zdaj na začasnem financiranju, bo za okrog 18 odstotkov večji, kot so znašala lani dovoljena sredstva, kar pomeni v skupnem znesku 175 milijonov dinarjev. Sliši se veliko, ko pa po postavkah ta sredstva deliš, upoštevaš zahteve in potrebe porabnikov, vidiš, da je treba še in še preračunavati, da se lahko sklene konec s koncem.“

— Kdo je največji porabnik proračuna?

„Skoro polovico vseh sredstev gre za poslovanje občinske uprave, pravosodnih organov ter stroške in vzdrževanje izvršnega sveta in skupščine. Všteti so stroški sej itd. Poleg tega mora občina po zakonu financirati SLO, družbenopolitične organizacije, redno dejavnost krajevnih skupnosti (nobenih investicij), zagotoviti mora priznavalnino borem, sredstva za kadrovske podpore. Občinski proračun je še dolžan vzdrževati vojaška pokopališča in grobove, plačevati

mrliško ogledno službo, geodetsko in urbanistično dokumentacijo in zagotoviti sredstva za intervencije v gospodarstvu. Tu je mišljeno pospeševanje turizma in kmetijstva, zajete so občinske blagovne rezerve in kompenzacije.“

— Pravite, da bo premalo sredstev. Za kakšne namene bo zmanjkovalo in kako je z osebnimi dohodki občinskih in pravosodnih organov, ki so odvisni od proračuna?

„Za občinske blagovne rezerve in kompenzacije bi morali nameniti znatno več sredstev, kot jih bomo lahko. Ti dve postavki bosta verjetno najprej na udaru, pa tudi za potrebe SLO ne bo možno dati toliko, kolikor se zahteva s srednjeročnim programom v tej dejavnosti. Kar pa zadeva osebne dohodke delavcev občinske uprave in pravosodnih organov, so tudi z resolucijo in dogovorom določeni in Novomeščani glede tega ravnajo kot vse ostale občine. Predvideno je, da se bodo osebni dohodki v teh službah letos lahko povečali največ za 18 odstotkov.“

— Kateri pa so glavni proračunski viri? Od kod priteka največ denarja?

„Glavni prihodek predstavlja prometni davek, ki pa bi lahko bil v naši občini znatno večji v masi, če ne bi zaradi slabe založenosti trgovine občani toliko kupovali drugod. Lani je bil ta prihodek manjši tudi zato, ker ni bilo možno kupovati avtov ne bele tehnike, kjer so davki največji. Drugo največjo postavko v proračunskih dokodkih predstavljajo davki obrtnikov. Le-ti znašajo v proračunu okrog 20 odstotkov. Kmetički davki pa niso več omembne vredni vir, saj se na leto v vsej občini iz tega naslova zbere komaj 3,8 milijona dinarjev. Upada tudi prihodek iz davka na alkoholne pijače. Pozna se draginja in pa stabilizacijski ukrep, da so stroški za reprezentanco omaje ni. Manj se popije, zato je manj prispevka v proračunu.“

R. B.

KRKA TRETJIČ POKROVITELJ — Mr. Boris Andrijačič, generalni direktor tovarne zdravil Krka, izročila Štefki Jaklič, sekretarki sekcije Zveze borcev Doma starejših občanov v Šmihelu, listino o pobratenu. Na slovesnosti je kulturni program pripravil pevski zbor KUD Krka pod novim vodstvom dirigenta Francija Možeta. (Foto: J. Pavlin)

Delovna terapija starostnikov

„Krka“ prevzela pokroviteljstvo nad Domom starejših občanov — Starejši občani bodo delali za Krko, ki bo skrbela za zdravstveno in kulturno počutje oskrbovancev

V Domu starejših občanov v Šmihelu pri Novem mestu je bila 29. januarja slovesnost, na kateri je generalni direktor mag. Boris Andrijačič v imenu delavcev Krke izročil oskrbovancem doma listino, s katero je tovarna zdravil Krka prevzela pokroviteljstvo nad domom. Svečanost je bila posvečena tudi prvemu „rojstnemu dnevu doma in letošnji četrstoletnici delovne organizacije Krke.

Zbranim, med njimi je bila vrsta družbenopolitičnih delavcev novomeške občine, je v imenu 3000-članskega kolektiva Krke spregovoril mr. Boris Andrijačič in dejal: „...nikoli niso delavci Krke pozabili na človeka, bodisi kot člana kolektiva, kot občana, solarčka ali ostarelega bolnega in ne-močnega človeka. Velika sredstva smo dajali in jih namravamo tudi v bodoče dajati za družbeni standard, gradnjo stanovanj, kulturno in športno

dejavnost, za odmor po delu, izobraževanje in zdravstveno varstvo. Čutimo dolžnost, da s svojim delom pomagamo, kjerkoli lahko. Tako smo od vsega začetka podpirali gradnjo doma za pomoč starejšim občanom, idejo o urejanju življenjskih potreb in socialne varnosti ljudem, ki so si z minulim delom to zaslužili. Vaša pobuda je bila vodilna misel, da naše sodelovanje s pokroviteljstvom še bolj učvrstimo in vam pomagamo, kjerkoli bo pomoč potrebna.“

Kolektiv Krke tako s svojimi oblikami pomoči, pokroviteljstvom nad osn. šolami Katja Rupena, Dragotin Kette, krajevno skupnostjo in Domom starejših občanov, vodi med delovnimi kolektivi daleč po Dolenjskem. Zadnje pokroviteljstvo pomeni obojestransko korist, saj bodo stanovalci doma prevzeli nekatera dela za tovarno (pakiranje robčkov, nabiranje zdravilnih zelišč itd.), farmacevti pa se jim bodo oddolžili s tem, da bodo skrbeli za oskrbo z zdravili in kulturno sodelovanje. Izvolili so že pokroviteljski odbor, ki ga sestavljajo predstavniki delavcev Krke, oskrbovancev in delavcev doma.

V domu je izredno pomembna delovna terapija, zato so ji že doslej posvečali vso

pozornost tako, da so vse psihično in fizično vitalne oskrbovance vključili v delo v domu, za kar so ti sprejemali tudi simbolično nagrado (od 500 do 1500 din mesečno). Dom oskrbovancev je imel že v enoletnem obdobju dogovor o opravljanju lažjih del z nekaterimi novomeškimi delovnimi organizacijami. Tako so za tovarno zdravil Krka spakirali več kot 10.000 robčkov opravljalci pa so tudi nekatera lažja dela za Laboda. V materialu pa so velik delež prispevali Novoteksovi delavci. Prav gotovo bo pokroviteljstvo Krke prineslo še nove in uspešne oblike sodelovanja.

J. P.

925 KMETOV DOBIL KREDIT

Hranilno-kreditna služba, organizirana skupno za KZ Novo mesto in GG Novo mesto, je prilagodila poslovanje novi zakonodaji in po novem teče delo že od srede preteklega leta. Podatki kažejo, da ima hranilno-kreditna služba doslej 1900 vlagateljev in več kot 11 milijonov dinarjev zbranih vlog. Doslej so bili odobreni krediti 925 kmetom v skupnem znesku nad 36 milijonov dinarjev. Od tega je bilo 841 kreditov za gradnjo hlevov in nabavo mehanizacij, 30 posojil za obnovu vinogradov, 49 kreditov za strojne skupnosti in 5 posojil za melioracije.

OGLAŠUJTE V DL!

Obet: železnica ne bo v breme

Do 1985 modernizacija dolenjske proge in novomeške železniške postaje — Z resnejšim dogovarjanjem do preusmeritve prevozov s ceste na železnico

Dolenjsko železniško gospodarstvo ima za srednjeročno obdobje do leta 1985 precej drzne načrte, saj bo treba za uresničitev programov zbrati kar 892 milijonov dinarjev.

Osnovna naloga bo zagotavljanje večje varnosti prometa in hitrejši usposabljanje železniške infrastrukture. Med večje naloge novomeškega železniškega transportnega podjetja spada modernizacija proge Novo mesto — Ljubljana in Trebnje — Sevnica, ki bosta usposobljeni za 20-tonsko osno obremenitev in večje hitrosti. Tako bo razbremenjena proga Ljubljana — Zidani most in omogočen direktni prevoz tudi težjih

torovov za potrebe dolenjskega gospodarstva. Nadaljevali bodo tudi obnovo najbolj kritičnih odsekov belokranjske proge.

Izdelan je program rekonstrukcije železniške postaje v Novem mestu, ki naj bi izpeljal zadostil potrebam po železniškem prevozu za prihodnjih 100 let. Modernizacija vključuje povečanje tirnih zmogljivosti, ureditev zunanje razsvetljave, signalnovarnostnih in telekomunikacijskih naprav in zgraditev centralne postavljalnice. Vendar bo treba razvoj železnice uskladiti z urbanističnimi načrti občine. „Naša prizadevanja gredo v smeri, da se najdemo v novomeškem prostoru, oz. da železniški razvoj vključimo v prostorsko oblikovanje, sicer bo železnica še naprej samo breme za dolenjsko gospodarstvo,“ pravi direktor ŽTP Novo mesto Jože Simonič.

Uredili naj bi tudi oba cestna prehoda v Novem mestu, vendar na Drski ZTO nima nobenih obveznosti (kot pravi

Jože Simonič), za ureditev izven nivojskega križanja železnice in ceste v Bršljanu pa naj bi se zbirala sredstva v občini po posebnem samoupravnem sporazumu, del pa bi prispevali sami železničarji.

V prihodnjih 5 letih naj bi se prevozi po železniških tirih povečali za okrog 30 odstotkov, pri čemer računajo predvsem na večje transporte blaga, počasneje pa naj bi naraščal potniški promet. To pa je odvisno od uresnitve celotnega začrtanega programa in od pripravljenosti gospodarstva, da preusmeri del svojih prevozov s ceste na železnico. Pri tem bi se morali resneje dogovarjati, saj bi bil železniški prevoz cenejši, hitrejši in tako racionalnejši, predvsem z vpeljavo prevoza blaga z zaključnimi vlaki (npr. cel vlak cementa, radenskega itd. za potrebe na Dolenjskem). Proučili bodo tudi upravičenost izgradnje kontejnerskega terminala v Novem mestu, saj so zahteve in potrebe po kontejnerskem prometu tudi na Dolenjskem vse večje.

Z. L.—D.

Posebna skrb prvorojencem

„Naš malček“ je koristno napotilo za vzgojo in nego novorojenčka

Stariši ali pa mame novorojenih otrok (če gre za prvega otroka) naj ne bodo presenečeni, če bodo od februarja letos dalje prejeli vabilo iz krajevnega urada, naj se udeležijo svečanosti prvorojencem na čast.

Gre za posebno pozornost družbe do otrok. Zveza prijateljev mladine pa je v sodelovanju z republiško skupnostjo otroškega varstva in zdravstva ter raznimi strokovnjaki izdala knjigo „Naš malček“, ki jo dobo staršem ob takim sklicu razdelijo hkrati z osebno čestitko predsednika občinske skupščine.

Slovesna podelitev knjige in čestitke bo na sedežih krajevnih uradov, običajno v prostorih, kjer opravljajo poroko. Ob tej novosti se navadno vsak vpraša, zakaj pozornost samo prvorojenim otrokom, odgovor pa glasi: ker bi se sicer iste knjige nabirale doma. Za družine z več otroki je v pripravi druga oblika družbene pozornosti, ki pa še ni zažvela.

Novomeška kronika

ZAKAJ NI LUČI? — Več občanov se je že pritožilo, ker nad stopnicami, ki vodijo mimo poštnega poslojpa proti Domu JLA neonska svetilka ne gori. Odkar je zvečer vse zaledenelo, je temačno stopnišče prava past za starejše. Pa tudi kak mlajši je že odletel na vse štiri . . .

SE NOVEMBRSKI SNEG — Vzdržljive gimnazije pločnik ob Cesti herojev že vso zimo ni bil očiščen. Naredile so se ledene grbine, čez katere se zdaj pešci prebijajo. Kdor je za ta del pločnika odgovoren, ni opravil svoje naloge.

ČEZ LOČNO NIKAR! — Glavna cesta Mačkovec—Novo mesto je resda močno obremenjena, vendar to ne more biti opravičilo za stanje, v kakršnem je. Globoko jame v asfaltu kvarijo številnim vozilom gume, za pešca pa tako in tako ni prav nič poskrbljeno.

DVA NOVA PARČKA — Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile naslednje mamice iz mesta: Sonja Muhič z Zagrebške 16 — Anastazija, Nika Lorkovič iz Cankarjeve 1 — Matjaža, Berta Mrvar iz Segove 14 — Andrejo in Alenka Franko iz Kettejevega drevoreda 43 — Mitja.

MAR TU NE RASTE? — Čudno, da je na ljubljanski tržnici vsak dan obilo motovilca, radiča, solate in zelenjave, na novomeški tržnici pa vseh teh dobrot ni, razen v času, ko je zelenjava tako in tako na pretek. Mar našim kmetičam ni do zaslužka? Saj ima taka zelenjavca odlično ceno — vse je čez 100 din kilogram! Ker je slaba ponudba, so začeli zadnje čase tudi na zelenjavni del tržnice siliti obrtniki. Tržnica je že kak mesec dni slabo založena, in kdor v mestu išče solato, tudi po 140 din kilogram, kot je bila zadnjič, si več dni zaman brusi pe-

Ena gospa je rekla, da ve za društvo, ki že tri leta ni odšlo in pogledalo arhiva. Gre za strokovno organizacijo ekonomistov, ki bi imeli sicer prav v zdajšnjem času obilo dela, pa . . .

Gradnja vodovodov, cest, kanalizacije, napeljava telefona in še kaj je v vseh 31 krajevnih skupnostih na območju novomeške občine vedno aktualna tema za pogovor in kritiko. Tudi za kritizirano! Veliko krajevnih skupnosti zadolžni svoje delegate, da v občinskem zboru postavijo delegatsko vprašanje, ki ima čestokrat približno tako vsebino:

Skozi druga vrata noter

„Zakaj je gradnja tega in tega komunalnega objekta izpadla iz novega srednjeročnega plana, ko je bila v njem že v prejšnjem obdobju, pa ni bila uresničena? Krajin so nejevoljni, čutili se zapostavljeni in glede na njihov delež med zaposlenimi zahtevajo...“

Tudi na nedavnem zboru krajevnih skupnosti občine so bili podobni primeri, iz katerih je jasno razbrati, da gre še vedno za obračanje na nepravilni način in nepoznavanje prave poti. V občinskem zboru lahko o takem vprašanju sicer razpravljajo, mu celo kimajo, vendar je odločitev in rešitev odvisna od

komunalne skupščine. Ta pa je večkrat nesklepčna...

Dokaj pogostni pa so v zadnjem času tudi primeri, ko skušajo krajevne skupnosti mimo sprejetih planov in predvidenih sredstev izsiliti svoje zahteve. Povod je običajno odkritje spominskega obeležja iz NOB, v ozadju pa je cesta in vodovod ali pa oboje hkrati. Ker je novomeška občina zelo bogata z

dogodki iz NOB, lahko to vsaka krajevna skupnost izkoristi, s tem pa sili skozi druga vrata v že sprejeti plan komunalnih del, za katerega je vselej premalo sredstev.

Taka praksa je bila že v sedanjem srednjeročnem obdobju obsojena, v novem pa ji bo verjetno povsem odklenkalo. Kjer sicer hvalevredno odkrivajo obeležja iz NOB, se bodo morali zadovoljiti samo s proslavo, kolikor ne bodo z utemeljeno zahtevo pravočasno in po redni poti prišli v plan komunalnih del. Razlog je en sam: ni denarja!

R. BAČER

Sami brez bodočnosti

Notranje in ekonomske razmere se v KZ Žužemberk lahko razrešijo samo v povezavi z močnejšim partnerjem

Predvsem je proučiti možnost povezave KZ Žužemberk z novomeško kmetijsko zadruzo, da bi lahko enotno razreševali kmetijsko problematiko v občini. Tako je stališče občinskega komiteja ZK v Novem mestu na podlagi ugotovitev delovne skupine, ki se je več mesecev ubadala z razmerami v žužemberški zadruzi.

Delovna skupina komiteja je že konec maja lani začela s pogovori in ugotavljanjem razmer v KZ Žužemberk, kjer se več let veliko govori, veliko manj pa naredi. Na osnovi ocene glede stanja v tem kolektivju (oceno je mimogrede rečeno sprejel komite in tudi v kolektivju zadruge) so jo sprejeli je bil narejen akcijski program, sestavljen v kolektivju. Ta program, napisan na 13 tipkanih straneh, naj bi v žužemberški zadruzi uresničevali in s tem odpravili pomanjkljivosti, toda...

Delovna skupina je pred kratkim ugotovila, da so na področju pospeševanja kmetijstva neki premiki (proizvodne skupnosti, strojne skupnosti, usposabljanje kmetov, krediti), da pa to ni dovolj. Tudi naloge s področja kmetijstva niso bile uresničene. Prav tako je ostalo le pri zapisanem na papirju, kaj vse bi morali narediti na področju gozdarstva. Gostinska dejavnost se še nadalje ukvarja s problemi, ki so bili pred pol leta aktualni. Temeljni spor, ki bistveno vpliva na odnose v kolektivju, še vedno ni razrešen.

Zakaj čez mejo?

Delegat Jaklič iz Gabrja ni 28. januarja na zboru krajevnih skupnosti novomeške občine povedal nič novega, pa vendar o tem še nikdar ni tekla razprava v skupščinskih klopeh. Dejal je:

„Neumno se nam Gabcem zdi hoditi čez mejo in tam puščati devize, predvsem pa zapravljati čas in ustvarjati prometno gnečo, pa smo k temu prisiljeni, če hočemo priti do rezervnih delov za kmetijske stroje ali tudi za gospodinjne aparate in drugo. Tudi nekaterih izdelkov, ki jih delamo doma, ni dobiti v prodaji. To po našem mnenju ni stabilizacijsko obnašanje. Če že ne gre drugače, naj bi vnovič razmislili o trgovini, ki bi nudila blago za devize. Slaba rešitev, pa še vedno boljša, kot če vsak sam nosi denar čez mejo...“

Tudi v vseh drugih točkah zelo obsežnega programa, s področjem samoupravne vred, ni napredka. Zadruge je kadrovska izredno šibka, finančno prav tako, zato ni nikakršnih možnosti, da bi se sami izkopal iz težav. Predvsem pa ni možnosti, da bi uresničevali srednjeročni razvojni program, od katerega Suha krajina veliko pričakuje.

Glede na vse to je bil komite mnenja, da je takoj proučiti možnost za povezavo z novomeško zadruzo, kar so žužemberčani sami predlagali, tako usmeritev pa podpira tudi KIT. Prav tako pa morajo po sklepu komiteja takoj izpeljati disciplinski postopek zoper suspendirano bivšo poslovodkinjo gostišča. O nadaljnjih poti novomeškega kmetijstva bo nekaj jasnih usmeritev danih tudi na bližnji problemski konferenci o kmetijstvu.

Komunisti znotraj zadruge – teh je sicer le pet – pa se bodo morali v prihodnje drugače obnašati, ker jim ne pritiče vloga neprizadehtih opazovalcev, ki so jo igrali doslej.

R. B.

Predvsem slediti spremembam

Lani je 9 seminarjev obiskalo več kot 1000 udeležencev – to je glavni podatek s področja dela Društva računovodskih in finančnih delavcev v Novem mestu

V občinah Črnomelj, Metlika, Trebnje in Novo mesto dela Društvo računovodskih in finančnih delavcev že od leta 1958. Začeli so z 200 člani, danes pa je v društvo včlanjenih že več kot 1200 delavcev, ki opravljajo računovodsko-finančne stroke.

Značilno za to društvo je, da je med članstvom 90 odstotkov žensk, šele pred kratkim pa je predsednica društva postala ena izmed teh, in sicer dipl. ekonomistka Majda Pirc. Društvo ima svoj upravni odbor, člani tega odbora pa delajo tudi v raznih komisijah, zadolženih za uresničevanje izobraževalnega programa, spremljanja predpisov in za družabno aktivnost.

Posebno pozornost posveča društvo strokovnemu izpopolnjevanju in šolanju računovodskih in finančnih delavcev, zato prireja tečaje, seminarje in posvetovanja. Glavna dejavnost pa je usmerjena v izobraževalni program. Trenutno je najvažnejša naloga prizadevanje za uresničevanje ciljev samoupravljanja in ekonomske stabilizacije ter za splošno družbeno akcijo varčevanja. Pravilno tolmačenje raznih predpisov, ki se čisto menjavajo, je sestavni del sporazumov in družbenih dogovorov ter programske usmeritve društva.

V preteklem letu 1980 je društvo organiziralo 9 seminarjev, na katerih je vs. kot 1000

SREČEN JE, KDOR GA DOBI – V dneh, ko zima noče popustiti, je skrb za pojemajočo kurjavo v kletah še večja. Pri „Kurivu“ čaka na premog več kot 700 prosilcev. Vsaka nova pošiljka „črnega zlata“ je sedaj namenjena predvsem prednostnim porabnikom, šolam, vrtcem in drugim, ki so prislunili energetske opozorile in spremenili način kurjave. Pri „Kurivu“ manjka tudi navadnih drv, čeprav se jih že drži nova cena; objublja pa ruske brikete po skoraj 3.000 din za tono. (Foto: J. Pavlin)

Sporazumevanje se nadaljuje

Do 26. januarja je pristop k planskim dokumentom novomeške občine z izjavo potrdilo 144 nosilcev planiranja ali 82 odst. vseh – Najmanj razumevanja za PTT in komunalno

Delovna skupina novomeškega izvršnega sveta te dni obiskuje nosilce planiranja, ki niso sprejeli predloženih sporazumov ali pa so izjave podpisane s pridržkom, da jim predočijo posledice. Najbolj preprosto povedano: kdor nič ne da, nima pravice nič zahtevati.

Do 26. januarja, ko so zbirali podatke o pristopu k planskim dokumentom v občini Novo mesto za novo srednjeročno obdobje, je bila sicer z veliko večino sprejetih večina planskih dokumentov, z 82 odst. vseh zaposlenih, toda želeli je še boljši rezultat sporazumevanja. Letos namreč občinskega odloka ne bo za one, ki se podpisu odrečejo; zahtevajo pa razne dobrine, predvsem s področja komunale. Med 23 tozdi, ki do navedenega roka niso podpisali pristopnih izjav, je že več takih, ki so izjave prinesli do zasedanja občinskih zborov 28. januarja, tako da so najnovejši podatki že boljši.

Zanimivo, da so v delovnih organizacijah pokazali najmanj razumevanja za razvoj v območni SIS za pt promet, kjer je sporazum podpisalo le 28 odstotka delavcev v občini. Prav tako je za plane skupnosti za urejanje stavbnih zemljišč samo 26 odst. zaposlenih, pa se domala vsi pritožujejo nad neurejenostjo gradbenih zemljišč in dolgotrajnimi postopki, preden se vse uredi. Tudi komunala, ki je na vseh sestan-

kih bodisi družbenopolitičnih organizacij, bodisi občinske skupščine deležna največ pripomb in zahtev po spreminjanju razmer, pri podpisovanju sporazuma za razvoj v novem srednjeročnem obdobju ni doživela podpore. Slabih 50 odstotkov zaposlenih je sporazum podpisalo, a komunalne dobrine uživajo vsi, tudi nepodpisani!

Čuden odnos je sporazumevanje pokazalo tudi do krajevnih skupnosti, kjer je od 23.000 zaposlenih njihov prispevek doseglo le 9.000 ljudi.

Po drugi strani pa so občani glede otroškega varstva, socialnega skrbstva, telesnokulturne skupnosti, skupnosti za zaposlovanje in tudi do letos nove raziskovalne skupnosti pokazali veliko več naklonjenosti. Za te sporazume se je že do roka odločilo nad 80 odstotkov zaposlenih v občini. Za izobraževanje, zdravstvo in kulturo pa je podpisovanje sporazumov uspelo 74,2-odstotno.

Kot rečeno, se sporazumevanje nadaljuje, kakšen bo rezultat obiska skupine izvršnega sveta, bomo videli. Kot pa je

razbrati iz nekaterih razprav, ki so se odvijale nedavno v obeh skupščinskih zborih, v več primerih ne gre za nasprotovanje sporazumom, marveč za povsem tehnične napake. Na rok so pozabili, v tolikih sporazumih se niso znašli itd.

Če pa se bo izkazalo, da odklonitev podpisa izvira iz prevelikih gmotnih obveznosti, se bo potrebno dogovoriti za nadaljnje krčenje programov.

R. B.

Vsi petošolci na smučeh

V tečaje na novomeških šolah zajeli učence petih razredov – Med počitnicami brez varstva

V komaj dobro končanih letošnjih zimskih počitnicah je bilo vreme z obilico snega izredno naklonjeno našim smučanja željnim šolarjem. Ne samo po znanih smučarskih središčih, ampak po številnih strminah in hribočkah je bilo v tem času moč videti bolj ali manj izkušene male smučarske zanesenjake in take, ki so s pomočjo vadiateljev šole začeli prve korake na smučeh. Kako je bilo z organizacijo smučarskih tečajev na novomeških osnovnih šolah, je povedal ravnatelj združenja osnovnih šol Jože Jazbec.

„Na vseh petih osnovnih šolah, ki jih združenje vključuje (Grm, Katja Rupena, Bršljin, Šmihel, Stopiče), je bila že pred časom izvedena anketa, ki naj bi pokazala želje staršev glede organizacije smučarskih tečajev za šolarje in glede počitnic. Izkazalo se je, da starši želijo, da bi njihovi otroci ne imeli nobenih obveznosti v času počitnic. Zaradi tega smo smučarske tečaje organizirali v času šole, pri čemer smo upoštevali svojo obveznost, da naučimo smučati vse učence v petih razredih. Udeležba je bila povsod zelo številna.“

Grmski petošolci so se v okviru tečaja smučali v decembru na Žibertovem hribu, uporabljali pa so tudi šolsko vlečnico. Njihovim učiteljem so pri učenju pomagali pomočniki iz smučarskega kluba. Prav tako v decembru so se na Marofu ob sobotah in nedeljah učili smučanja petošolci iz osnovne šole Katja Rupena Šmihelska osnovna šola pa je organizirala smučarski tečaj pri Roku v prvem tednu počitnic. Številni stopiški šolarji so se udeležili 8-dnevnega smučarskega tečaja na

KAKŠNA BO ŽABJA VAS?

Predlog zazidalnega načrta za Zabjo vas, ki ga je izdelal Zavod za družbeno planiranje v Novem mestu, je javno razgrnjen. Celoten načrt s predvideno bodočo ureditvijo tega predela mesta, v katerem naj bi bilo ob koncu novega srednjeročnega obdobja blizu 4600 krajanov, visi s pisemnimi obrazložitvami vred na hodniku upravne stavbe občinske skupščine. Občasne vabijo k ogledu in pripombam, za kar je čas od 26. februarja letos.

Se res ne da?

Iskra Bršljin predlaga skupen dogovor s prevozniki

„Zakaj se v vseh letih ne da urediti avtobusni promet do Bršljin v jutranjih urah, ko hodijo delavci na delo? Avtobusi so prepolni, ne ustvajajo na vseh počivališčih in čakajoče delavce puščajo na postajah. To velja tudi za mestne avtobuse.“ Tak je prvi del delegatskega vprašanja, ki so ga delavci Iskre, tovarne napajalnih naprav iz Bršljina, naslovili na zbor združenega dela novomeške občinske skupščine.

Iskraši se pritožujejo še nad tem, da Gorjančev tozdi Avtobusni promet sploh ne odgovarja na pisemne prošnje in pobude delovnih kolektivov. Iskra predlaga, naj se skliče pogovor s predstavniki združenega dela in prevoznega podjetja „Gorjanci“, da bi to problematiko skupno rešili. Poudarjajo, da bi bilo to glede na ukrepe varčevanja nujno, ker bi, če bi bil urejen prevoz na delo, marsikdo raje puščal svoje vozilo doma.

Gorjancih, IMV kot pokrovitelj te šole pa jim je omogočila brezplačno bivanje v koči pri Miklavžu. Ker pa za vse le ni bilo prostora, bo v prvem tednu šole še en tečaj. V popoldnevih in ob sobotah v februarju bodo imeli tečaj na hribu za šolo tudi bršljinski osnovnošolci, za kar so se odločili, ker sedaj dobijo novega učitelja telesne vzgoje, specialista za smučanje.

Jože Jazbec

Ti smučarski tečaji so bili seveda brezplačni, sami so si učenci plačali le malico. Ker pa so šolarji imeli svojo opremo (smuči in čevlje imajo za posojanje le na stopiški in v bršljinski osnovni šoli), smučarsko veselje seveda ni tako poceni. Med počitnicami pa osnovne šole organizirane smučanja (npr. v Črmošnjicah) niso pripravile, so pa bile možnosti, da gredu učenci na smučanje preko smučarskega kluba Rok in v lastni režiji.

– Marsikateri šolar zaposlenih staršev je bil v počitnicah sam doma...

„Organizirane varstva v osnovnih šolah v času počitnic nismo pripravili, ker je že omenjena anketa pokazala, da starši za to niso imeli zanimanja, niti ne le za kosilo. Na grmski šoli bi npr. le 16 učencev hodilo na kosilo.“

Z. L.—D.

NASLOV IMA 4 VRSTE

Ko so pretekli teden v zboru združenega dela novomeške občinske skupščine obravnavali predlog odloka o pravicah in dolžnostih... dolg je natanko 4 tipkane vrste in ima v naslovu 29 besed, je marsikoga sililo na smeh. Naslova si sicer niso izmislili Novomeščani, je pa nemogoč in nerazumljiv.

Gre za odlok, ki so ga v pogovornem jeziku lepo krstili za odlok o cenah in ustanovitvi občinske skupnosti za cene. Uradno pa ima (le kdo ve zakaj) tako skrupaceno ime, da delegat katerekoli izobrazbene ravni iz naslova ne more razbrati, za kaj sploh gre.

R. B.

MILO ZA DRAGO

Zaradi močno onesnažene glavne ceste proti Bučni vasi, ki je posledica odvažanja zemlje z gradbišča pri Kovinarju, dobiva direktor te delovne organizacije pogoste telefonske klice. Nedavno ga je eden vprašal, koliko gumijastih škornjev je naročil za občane, da bodo lahko sploh hodili v službo, pa je odvrnil: „Nisem naročil gumijastih škornjev, ampak grebljice. Zato, da bo vsak malce blata ostrgal...“

TO SO BILE POČITNICE – Takih zimskih počitnic, kot so bile te, ki so se končale v začetku tega tedna, že dolgo ni bilo in šolarji jih bodo gotovo pomnili po obilici snega in energetski stiski, ki jim je zimsko veselje podaljšala za cel teden. Smučarski avtobus, ki je vsak dan vozil iz Črnomlja v Črmošnjice in nazaj, je pripomogel, da se je čimveč otrok lahko doobra naužilo pravega zimskega veselja.

NAJMANJ 120 UR MALE ŠOLE

Letos naj bi bil v črnomaljski občini vsak predšolski otrok deležen ene izmed vzgojnih oblik. Tu gre za 80-urne vzgojne programe, ki jih vrtec pripravlja za petletne otroke v krajevnih skupnostih, kjer niso deležni redne vzgoje v vrtcu; za romske otroke pa pripravljajo popoldanske programe. Pred vstopom v šolo bo vsak otrok deležen najmanj 120-urne male šole.

O NAČRTOVANIH NALOŽBAH

Prejšnji teden sta Črnomelj obiskala podpredsednik republiškega izvršnega sveta Jože Florjančič in republiški sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir. Gosta je zanimal predvsem gospodarski položaj črnomaljske občine, seznanili pa so ju še z načrtovanimi investicijami v občini v letošnjem letu.

Boljši časi za storitveno obrt?

Obrt, ki jo občani ponavadi najbolj potrebujejo, kot po pravilu ni dovolj donosna in je zato najbolj primanjkuje – Večja vloga obrtne zadruga in združenja

Čeprav število obrtnikov v črnomaljski občini v zadnjih letih narašča, občani še vedno tako rekoč na svoji koži močno občutijo, da je premalo tistih, ki bi se ukvarjali s storitveno dejavnostjo. Močno primanjkuje servisov za gospodinjске aparate ter radbeno-obrtnih in inštalaterskih storitev. Primanjkuje pa tudi tivilji, krojačev, čevljarjev, elektromehaničarjev, elektroinštalaterjev in ečarjev.

Še najbolj občutijo pomanjkanje obrtnikov v oddaljenih krajih občine, saj ponekod ni za čimkajšnje prebivalce zelo pomembnih obrtnikov, kot so čuvač, sodar, mehanik za kmetijske stroje in podobno. V

Le „začasni“ funkcionarji

Funkcionarji naj bi ostali v delovnem razmerju v DO

Prejšnji mesec je v vseh krajevnih skupnostih v črnomaljski občini in v večjih temeljnih organizacijah združenega dela potekala javna razprava o ustavnih spremembah in spremembah v osnutku statuta občine, pri čemer gre v glavnem za uresničevanje Titove pobude o kolektivnem vodenju in odgovornosti in krajših mandatih. Povsod so občani in delovni ljudje podprli predlagane spremembe, v razpravi pa so izoblikovali še precej koristnih predlogov. Tako so med drugim predlagali, naj bi po vsej državi pogoje menjavanja funkcionarjev le-ti ostali v delovnem razmerju v delovnih organizacijah in tam tudi prejemali osebni dohodek, družbenopolitične organizacije pa bi ta denar povrnilo delovnim organizacijam. S tem bi tudi zagotovili lažje vračanje funkcionarjev na svoja delovna mesta. V občini naj bi tudi pomenili mandat za vse organe v občinski skupščini in interesnih skupnostih, v razpravi so podprli predlog, naj bi ta mandat trajal dve leti z možnostjo še ene izvolitve, razen za člane izvršnega sveta in načelnike v občinski upravi, za katere naj bi mandat trajal štiri leta z možnostjo, da so izvoljeni še za en mandat.

ČRNMALJSKI DROBIR

PO DEKLIŠKIH TIRIH – Pred kratkim je izšla prva letošnja številka „Tirov“, glasila mladinske organizacije črnomaljske občine. Kaže, da so za delo pri tem glasilu pripravljene resneje poprijeti le dekleta, saj v devetčlanskem uredniškem odboru ni niti enega fanta. In čeprav so dekleta po splošnem prepričanju bolj nežno čuteča in krhka bitja, v celi številki ne boste našli niti ene pesmi, precej več pa poročil o konkretnem delu mladih.

ISKRAŠI NA REKREACIJI – Rekreativna, sprostitvena po delu, razbivanje po v glavnem sedečem načinu življenja in dela danes zanima vedno širši krog ljudi, ki bi si radi čim dlje ohranili zdravje in vitalnost. Zanimanje za rekreacijo je tudi v črnomaljski občini iz leta v leto večje. Semiška Iskra ima za svoje delavce v zakupu črnomaljsko športno dvorano vsak ponedeljek od 15. do 21. ure. Za pa je začetna zagretost kmalu popustila, zato si Iskra prizadeva, da bi zlasti starejše

letih 1975–78 je število obrtnikov v občini sicer naraščalo, vendar najbolj industrijske dejavnosti malega gospodarstva, gradbena mehanizacija in avto-prevoznništvo, v zadnjem času pa v občini opažajo, da narašča tudi število ostalih obrtnikov, hkrati pa se zmanjšuje število avto-prevoznikov, kar gre v glavnem na račun odpovedi avto-prevoznikov iz drugih republik.

Kljub temu da se stalno povečuje tudi število popoldanskih obrtnikov, ki jih je sedaj v občini že okoli 150 – od tega je 28 kooperantov semiške Iskre – se še pritožujejo, da je še vedno precej šušmarjev.

Doslej je bilo malo gospodarstva v občini tudi pri izdelavi urbanističnih programov precej na stranskem tiru, saj je bila skrb za nove poslovne lokale prepuščena le iznajdljivosti obrtnikov. Poslej naj bi izvršni

Borci na široki fronti

Letne volilne konference borcev – Črnomaljska organizacija se mora prilagoditi trem KS

V več kot polovici od 22 krajevnih organizacij ZZB NOV v črnomaljski občini, ki imajo skupaj več kot 3.000 članov, so že opravili letne volilne konference, ki naj bi bile končane v tem mesecu.

Udeležba na teh konferencah je zelo dobra, na njih pa ne obravnavajo zgolj ozkih borčevskih vprašanj, marveč teče beseda o vseh problemih, ki zadevajo življenje v krajevnih skupnostih. Na teh konferen-

delavce in delavke, ki posebno v zimskem času nimajo veliko priložnosti, da bi se krepko razgibali in sprostiti, v čim večjem številu privabila v športno dvorano.

PAPIR IN DELEGATI – Ciklostilni papir, ki ga potrebujejo (v velikih količinah) tudi za delegatska gradiva, se je pred kratkim podražil za več kot sto odstotkov. Sedaj delegati z nestrpnostjo pričakujejo, kaj se bo izcimilo iz tega: ali bodo gradiva za pol tanjša in lažja, ali bodo delegati in s tem vsa tako imenovana baza slabše in manj temeljito obveščena ali pa se bo delegatski sistem podražil.

OBČINSKA LASTOVKA – V hodniku starega črnomaljskega gradu, v katerem domuje občinska uprava, si je lastovka spletla svoje gnezdo. Za to ptico pravijo, da je eno redkih živih bitij, ki komaj čakajo, da se bodo lahko čimprej vrnila na občino.

svet pri novih zazidalnih načrtih zagotovil tudi načrtovanje potrebnih prostorov za obrtno dejavnost. Za spodbujitev obrtnih dejavnosti, ki jih primanjkuje, bo očitno treba zagotoviti boljše pogoje in ugodnosti, kajti izkazalo se je, da samo odpisovanje davkov ni učinkovito. Več bosta za pospeševanje deficitarne obrti morala narediti tudi črnomaljska Obrtna zadruga in Obrtno združenje, ki, žal, nimata delavca, ki bi se ukvarjal samo s temi za občane še kako pomembnimi zadevami. Obrtna zadruga se je v glavnem posvetila donosnim dejavnostim in ni naredila nič za razvoj obrti, ki jih primanjkuje, za razvoj oziroma ožvitev domačih obrti, kmečkega turizma in še česa.

Za razvoj obrti, ki jih primanjkuje, bo očitno treba v družbenem dogovoru natančneje opredeliti kriterije, ki naj bi ta razvoj pospešili. Gotovo lahko k temu precej pripomore kreditna politika. Doslej so do višjega posojila lahko prišli tisti obrtniki, ki imajo donosnejšo obrt, kar gotovo tudi odvrča ljudi, da bi se odločali za deficitarno obrt.

A. B.

cah se je potrdilo, da zdravstveno in socialno varstvo borcev ne vzbuja več negotovanj, saj je dokaj dobro urejeno. Ta vprašanja, ki so bila pred leti v črnomaljski občini še precej pereča, so sedaj v glavnem urejena; to velja tudi za priznavalnice, pokojnine, stanovanjska posojila pa tudi vzdrževanje spomenikov in spominskih obeležij NOB. Borci so še zlasti delavni na področju splošnega ljudskega odpora in v okviru obrambnih priprav.

Vsekakor pa bodo morali čim prej reorganizirati krajevno organizacijo ZZB NOV v Črnomlju, pač v skladu z reorganizacijo krajevnih skupnosti, saj so iz prejšnje ene mestne krajevnih skupnosti sedaj tri KS; tej spremembi so se prilagodile tudi družbenopolitične organizacije. Jasno je, da ena borčevska krajevna organizacija, ki združuje več kot 700 članov, ne more delati tako učinkovito, kot bi delovale tri, v vsaki mestni krajevni skupnosti ena. Poleg tega sedanja organiziranost borcev v Črnomlju otežkoča tudi delo ostalih družbenopolitičnih organizacij v mestnih krajevnih skupnostih.

DRUŽBENI PLAN OBČINE ZA NOVO OBDOBJE

Osrednja pozornost na skupni seji vseh zborov skupščine občine prihodnji četrtek v Črnomlju bo gotovo veljala predlogu družbenega plana občine za srednjeročno obdobje 1981–85. Poleg tega je na dnevnem redu tudi predlog dogovora o skupnih temeljnih planov vseh štirih doljenjskih občin za to srednjeročno obdobje. Za sejo so pripravili še osnutek programa dela zborov občinske skupščine v letošnjem letu. Delegati bodo sklepali še o podpisu družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini.

Prva skrb velja gospodarjenju

Na zadnji seji komiteja OK ZKS v Metliki o nalogah komunistov – Le boljše gospodarjenje, se pravi večja produktivnost, boljša kvaliteta, večja odgovornost in disciplina je pot do uspehov in s tem tudi do višjih osebnih dohodkov

Glavne naloge komunistov v metliški občini v lanskem letu, kot so uresničevanje gospodarske stabilizacije, krepitev samoupravnih odnosov, delovanje članov Zveze komunistov v vseh institucijah samoupravnega sistema ostajajo v ospredju tudi v letošnjem letu, povezane pa bodo s pripravami na kongrese ZKJ in ZKS. O tem je tekla beseda na zadnji seji komiteja občinske konference Zveze komunistov v Metliki.

Komite je med drugim naložil vsem osnovnim organizacijam, naj temeljito proučijo sklepe 15. seje CK ZLJ in 8. seje CK ZKS in si iz njih za svoje delo zastavijo konkretne naloge. Tudi na področju kmetijstva bodo morali komunisti v vseh odločujočih dejavnostih, od Kmetijske zadruge preko interesnih skupnosti do skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij posvetiti več skrbi in resneje zastaviti svoje delo pri uresničevanju sklepov, da se bodo rezultati pokazali tam, kjer se naj – v praksi.

Ko je bil govor o nalogah komunistov v prizadevanjih za zmanjševanje administracije in rezijskih del, so opozorili, da se to ne sme sprevreči v neke vrste sektašenje, da je vsa administracija zlo, marveč si morajo komunisti prizadevati, da bodo tudi ta dela opravljena čim bolj kvalitetno in z večjo mero odgovornosti.

Med nalogami, ki čakajo komuniste na idejnem področju, so poudarili zlasti delo z mladimi, delovanje na kulturnem področju, spopad z liberalistično miselnostjo, samovoljo in nerazumevanjem pluralizma samoupravnih interesov in še kaj.

Kot že rečeno, so med glavnimi nalogami komunistov tudi v letošnjem letu prizadeva-

nja za boljše gospodarjenje. Da bodo ta prizadevanja uspešna, je med drugim treba povsod postaviti pravična merila za nagradjanje po delu, povečati produktivnost, kar je moč doseči le z boljšim delom večjo odgovornostjo in disciplino. Le tako se bodo v občini lahko povečali tudi osebni dohodki, ki so v primerjavi z osebnimi dohodki v republici res nizki. Na seji komiteja so se zavzeli za hitrejšo prestrukturiranje zno-

traž sedanje industrije, za nadaljnji razvoj gospodarstva v občini oziroma za sprotno in učinkovito reševanje vprašanj, v zvezi s tem pa morajo zlasti vodilni delavci vložiti več navora in ustvarjalne volje.

O teh in ostalih vprašanjih bo tekla beseda na razgovorih delovnih skupin, ki bodo v tem mesecu obiskale vse delovne organizacije v občini.

A. B.

Za zmanjšanje administracije

V metliški občini je je že sedaj manj kot drugje

Prejšnji teden se je v Metliki sestala komisija, ki naj prouči možnosti za zmanjšanje administracije in rezijskih del v občini. Dogovorili so se, da bodo najprej ugotovili točno stanje na tem področju v delovnih organizacijah, interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, občinski upravi in še kje. Zanimivo je, da v krajevnih skupnostih v občini poklicno ne dela niti en sam človek.

Po teh ugotovitvah morajo do 20. marca izdelati analizo stanja na tem področju, ki jo bodo obravnavale družbenopolitične organizacije in izvršni svet, temu pa bodo sledile konkretne usmeritve in ukrepi. Vendar je že sedaj jasno, da so v primerjavi z drugimi občinami v metliški zelo stabilizacijsko naravnani: v vseh interesnih skupnostih dela le 15 ljudi. Kljub temu pa bi se večjetno dalo še kje kaj prihraniti s pametnejšo razporeditvijo posameznih delavcev v administraciji. Tudi v združenem delu ni veliko odvečne administracije, gotovo pa bi se dalo zmanjšati doležen režijska dela.

»Dolenjski list« v vsako družino

DELA VNO V GRADCU

Na letni programski konferenci KK SZDL v Gradcu so pregledali delo v preteklem letu in ugotovili, da so zadane načrte v glavnem uresničili. Gradčane pa letos čakajo nove naloge, pomembne za nadaljnji razvoj Gradca. V prvi vrsti gre tu za gradnjo novega gasilskega doma.

Gradac je oživel tudi na kulturnem področju. Na ustanovnem obnem zboru Kulturno-umetniškega društva Oton Zupančič so ustanovili nekaj sekcij, od katerih je še posebno delavna dramska, pa tudi oktet in glasbena sekcija že kažete prve uspehe, medtem ko bi folklorna skupina potrebovala strokovno vodstvo. K zavzetemu delu Gradčane spodbuja tudi prenovljeni in lepo urejeni kulturni dom.

HELENA ŽUNIC

Voda kot kost za glodanje

Ce je voda draga, naj je bo vsaj dovolj, in to dobre

Pa imamo Metličani spet debelo kost za glodanje. Gre za vodo, ki jo uporablja tukajšnja industrija, a ni zadovoljna s tekočino iz dveh razlogov. Prvi je ta, da je voda iz metliškega vodovoda velikokrat umazana, drugi pa, da je industrija ne dobi dovolj.

Nič čudnega ni torej, če so odgovorni staknili glave, razpravljali in se dogovorili, da bodo priključili svoje cevi na vodovod bližnje hrvaške ozaljske občine. Poleg vsega tega stane kubični meter metliške vode osem dinarjev, ozaljske pa le 6,45 din. In tu so skočili v zrak tisti, ki imajo od vode dinarski prispevek. Da ni tako majhen, naj zapisem, da je samo Betin tod Barvarna plačal v letu 1980 558 milijonov starih dinarjev. To niso mačje solze, to je lep kup denarja, za katerega pa je treba dati tako kakovost kot tudi količino; trkanje po prsih, obljube in užaljenost so gotovo premalo.

O problemu vode za industrijo bo razpravjal te dni občinski izvršni svet, ki bo tudi odločil, kako nesporazum zgladiti, bolje rečeno, kako delati v bodoče, da ne bo prihajalo do podobnih zapletov. Kakor je rešitev na videz zamotana, je najbrž na drugi strani tudi enostavna. Napočil je namreč čas, da bomo dobivali plačilo le za solidno opravljeno delo. Površnost in neodgovornost pa bomo morali izgnati skozi vhodna vrata, kajti stranska tako in tako že prečkrat uporabljamo za to, da se prikradejo problemi pred obličje razreševanja. Navaditi se bomo morali tudi na konkurenčnost, saj končno že znamo toliko računati, da vemo, kaj se nam splača in kaj ne. Prav bi bilo tudi, če bi končno odklenkalo vsem, ki mislijo, da imajo prednost že zato, ker stojijo v domači občini, ne glede se za to, kako delajo.

Prav zanima me, če bo res tako ali pa bodo zapisane vrstice le priletke piscu v glavo kot bumerang.

TONI GASPERIČ

NOVA TEMELJNA ORGANIZACIJA BETI – Pred kratkim so se v dosedanjem obratu Konfekcije Beti v Žakanju na referendumu odločili, da bodo poslej samostojna temeljna organizacija Otroška konfekcija. Tovarna v Žakanju daje kruh 140 zaposlenim, večina od njih je žensk, z obeh strani Kolpe.

SPREHOD PO METLIKI

TAJNIK TELESNOKULTURNE SKUPNOSTI Cveto Rus je odšel za teden dni na Gorjance, vendar ne sam. Z njim so otroci, ki jih Cveto uči smučanja, da ne bi bili smučarski analfabeti, kot je marsikdo iz starejše generacije. Cveto je trenutno tudi edini poklicni tajnik, ki ne sedi v svoji pisarnici, ampak je šel na teren, kjer bi bilo mesto tudi marsikomu drugemu. Življenje je namreč med ljudmi, in ne v pisarnah, kjer v najboljšem primeru desetkrat na dan zazvonijo telefon. To pa je tudi vse.

ČE SE VELIKOKRAT PRITOŽUJEMO, da so metliške trgovine slabo založene, ne moremo trditi tega za led, ki ga je v izobilju po pločnikih, stopnicah in stranskih poteh, da o ledeni ploščadi pred delovno organizacijo Beti niti ne govorimo. Obrekljivci že trobežljajo, da je led okoli Beti prispodoba, češ da se je delovni kolektiv znašel na ledu. Seveda je to le šala, ki pa naj bi pripomogla k temu, da ljudje ne bi telovadili, ko prihajajo na delo ali odhajajo domov. Kdo od vodilnih bi si moral polomiti okončino, pa bi led brž izginil.

STONE OMERZEL, predsednik Turističnega društva Metlika, je nzel svojo nalogo nadvse resno. Po obisku Dolenjskih Toplic je poslal turistično tablo, razvil film, napravil fotografijo, s pomočjo katere bodo

potem izdelali turistične reklamne table za območje metliške občine. Zdej je pričakovati, da bo tovariš Omerzel poslal tudi kakšen avtokamp, fotografijo pa bo poslal Vitorju, ki grozi urediti na metliškem kopalšču te vrste za devdesino. Čakajmo, pa bomo videli, kaj bo.

V RAJMARJEVEM BIFEJU NA Partizanskem trgu je velikokrat veselo, harmoniko pa je slišati tudi na cesti. Solastnik bifeja tovariš Edi je namreč navdušen muzikant, ki je pripravljen zaigrati vsakomur, ki mu je glas harmonike všeč. Po drugih lokalih imajo glasbene avtomate. Rajmarjev bife pa se ponaša z živo glasbo, ki je povrh vsega šase zastoj. Včasih se pridružijo harmoniki drugi instrumenti, ki jih prinesejo gostje s seboj, in ansamble je tu.

UREDNIŠTVO ZABAVNO-GLASBENIH ODDAJ ljubljanskega radia pripravja za 11. februar oddajo Obiski. Namenjena je delavcem delovne organizacije Beti prireditve bo v kulturnem domu u. bo ta večer zaseden do zadnjega kitička, saj bodo na odru igrali pevci ter radijski orkester pod vodstvom mojstra Jožeta Privsk. Med delavci Beti že zdaj vladajo zanimanje za vstopnice, ki bodo brezplačne. Prav bi bilo, da bi pri prireditvi vsi, ki si bodo oskrb listič za vstop.

metliški tednik

Obisk iz CK ZKS v kočevski občini

V dveh dneh bodo tri podskupine obiskale osnovne organizacije ZK v 11 proizvodnih organizacijah združenega dela, krajevni skupnosti in zdravstvu

Delovna skupina CK ZKS bo na obisku v kočevski občini v ponedeljek, 9. februarja, in torek, 10. februarja. Skupina se bo razdelila na tri podskupine, v katerih bodo razen predstavnikov CK ZKS tudi najodgovornejši s področja gospodarstva in politike v domači občini.

Prva podskupina bo v dveh dneh obiskala osnovne organizacije ZK v Gozdnem gospodarstvu Kočevje, in sicer tozdr „Pugled“, tozdr „Rog“, tozdr Draga in tozdr Transport-gradnje. Tudi druga podskupina bo obiskala tozdr Gozdnega gospodarstva, in sicer: Delovno skupnost skupnih strokovnih služb Gozdnega gospodarstva, tozdr Jelenov žleb. Tretja podskupina pa bo prvi dan obiskala krajevno skupnost Osilnica, drugi dan pa Zdravstveni dom in SIS za zdravstvo.

Na sestankih bodo razpravljali o delovanju posameznih osnovnih organizacij ZK pa tudi o družbeno-ekonomskih in političnih razmerah v posameznih okoljih.

Tako bodo v Gozdnem gospodarstvu gotovo spregovorili o zapletljajih pri združevanju (skupaj s Kmetijskim gospodarstvom) v SOZD Združeno kmetijsko-gozdarsko podjetje Kočevje, o odnosih znotraj SOZD, pa tudi o odnosih med gozdarstvom in lesno industrijo, saj je znano, da se zadnje leto dni kočevska in ribniška lesna indu-

strija otepa s pomanjkanjem lesa.

Krajevna skupnost Osilnica je med tistimi, ki je pri svojem napredku v zadnjih letih dosegla največje uspehe. Dobil so proizvodna obrata Tekstilane in LIV. Zgradili so si sodobno zdravstveno postajo. Pred kratkim so dokončali in vselili sodobno stanovanjsko-poslovno stavbo (z vselitvijo odlaša le še šola, a upamo, da bodo to v korist učencev kmalu uredili). Na težkem terenu so s pom o čjo JLA zgradili veliko cest in vodovodov, tako da imajo vse vasi zdravo pitno vodo in primerno dostopno cesto. Zgradili so televizijski pretvornik itd. Vse te uspehe pa zamegljujejo razprtije, zato je v tej KS potrebno urediti samoupravne odnose.

V zdravstvu bo gotovo treba spregovoriti tudi o zelo visoki bolniški, saj je kočevska občina po bolniški na drugem mestu v Sloveniji (takoj za občino Zagorje), o dolgem čakanju na pregled, o 15 milijonih neodkupljenega programa (beri: izgube) pa tudi o načrtovani drugi fazi gradnje zdravstvenega doma.

Po obisku bo izdelana ocena, o kateri bodo razpravljali na seji občinske konference ZK konec februarja, kateri bodo prisostvovali predstavniki CK ZKS in predvidoma tudi predsednik Franc Popit.

J. PRIMC

V kratkem konferenca o gradbeništvu

Predvideti težave in jih že vnaprej odstranjevati

O položaju v gradbeništvu v domači občini bodo v kratkem razpravljali na posebni problem-ski konferenci ZK občine Kočevje. Pri tem bodo podrobneje obravnavali položaj v vseh OZD, ki sodelujejo v gradbeništvu, in sicer od načrtovalcev do izvajalcev del.

Posebne pozornosti bo gotovo deležno Splošno gradbeno podjetje Zidar, ki se je znašlo v zelo težkem položaju predvsem zaradi izgube njihovega ljubljanskega tozda. Na konferenci pa bodo preučevali tudi položaj v drugih delovnih in drugih organizacijah, ki sodelujejo v gradbeništvu, kot so samoupravna stanovanjska skupnost, SIS za komunale zadeve, Kovinar, Gramiz, Cestno podjetje, Komunalna, tozdr Transport-gradnje itd., pa tudi odgovorne občinske službe.

Konferenca se bo udeležila posebna delovna skupina CK ZKS, ki bo pripravila gradivo za podobno republiško problemsko konferenco o gradbeništvu. Zaradi zmanjšanja investicij, ki je ena izmed posledic stabilizacijskih ukrepov, bodo potrebni posebni ukrepi tudi v gradbeništvu, predvsem pa naj bi gradbinci sodelovali pri delih v drugih državah.

NAD PETDESET NOVIH STANOVANJ — Te dni še vedno vseljujejo 54 novih stanovanj v treh stanovanjskih blokih na Trgu Velja Vlahovića v Ribnici. V neposredni bližini sta pod streho že dva nova bloka s skupno 36 stanovanji, ki bosta vseljena predvidoma še letos. (Foto: Primc)

Petdeset novih stanovanj

V Ribnici se vseljujejo v tri nove bloke, nadaljnja dva pa bosta tudi še letos dograjena — V bodoče manj družbenih stanovanj in več zasebnih stanovanjskih hiš

Po novem letu so se v Ribnici začeli vseljevati stanovanjci v tri nove bloke na Trgu Velja Vlahovića, v katerih je skupno 54 eno-, dvo- in trisobnih stanovanj. Večino so odkupile OZD za svoje potrebe, nekaj stanovanj pa je tudi solidarnostnih. Stanovanja je gradil Zidar Kočevje. Cena kv. metru je blizu 12.000 din.

Dolenja vas, 30 v KS Loški potok, 10 v KS Sv. Gregor in najmanj (le 5) v KS Velike Poljane. J. P.

Več mladih prestopnikov

Mamijo jih tudi avtomobili in vožnje brez izpita — Alkohol daje pogum — Obrtniki ne prijavljajo vseh delavcev

V ribniški občini ocenjujejo, da je družbena samozadržana vedno uspešnejša in da se varnostna kultura občanov neprestano izboljšuje. V vsej občini lani ni bilo nobene prekinitev dela, zabeležili pa so le eno kaznivno dejanje s političnim obeležjem in 6 takih prekrškov.

Na področju gospodarskega kriminala so odkrili največ ponarejanj listin, in sicer 8 primerov, 3 goljufije, po dve poverbi in uničenji poslovnih listin ter po en grabež v zvezi s poverbo, zlorabo položaja in lažno overitev listin. Pristojne službe pa so miličniki opozorili tudi o nekaterih sumih

Manj mrtvih na naših cestah

Materialne škode pa je več — Odvzetih nad 100 voznških dovoljenj

Predlani je na območju občine Ribnica v prometnih nesrečah izgubilo življenje 6 občanov, lani pa le dva; telesno poškodovanih je bilo lani 45 občanov ali en manj kot leto prej. Porastle pa so nesreče z večjo materialno škodo, zato je tudi število kaznivih dejanj porastle na 40, medtem ko jih je bilo leto prej 33.

Glavni vzroki za nesreče so bile neprimerna hitrost, vožnja pod vplivom alkohola ter slaba urejenost in opremljenost cest. Potrebno bo poskrbeti tudi za večjo varnost vseh udeležencev v prometu, predvsem pozimi.

Porastle je število mladoletnih kršilcev prometnih predpisov. Mladoletniki so vozili predvsem motorna kolesa ali kolesa z motorjem, ne da bi imeli ustrezno dovoljenje oz. potrdilo o poznavanju cestnoprometnih predpisov.

Miličniki so dali skupno 689 predlogov za kaznovanje proti 696 osebam, opozorili pa so 688 voznikov. Mandatnih kazni so izrekli za 122.900 din. Vozniška dovoljenja so odvzeli 122 voznikom. Odkrili so, da je pod vplivom alkohola vozilo 182 voznikov.

Potrebni 100 popisovalcev

Popisovali bodo prebivalstvo — Popis bo trajal 15 dni — Honorarno delo za študente, upokojeince in gospodinje

Za popis prebivalstva, ki bo trajal od 1. do 15. aprila letos (po stanju prebivalstva na dan 31. marca ob polnoči), potrebujejo v občini Kočevje okoli 100 popisovalcev, ki naj bi imeli po možnosti srednješolsko izobrazbo. Njihovo delo bo honorarno. Prijave že zbirajo pri občinski skupščini.

Na nedavni drugi seji občinske komisije za popis prebivalstva so nadalje ocenili, da bo potrebno popisati okoli 18.000 prebivalcev, ki žive v okoli 5.360 gospodinjstvih in prav toliko stanovanjih.

Ugotovili so tudi, da bo treba pred popisom opraviti še precej dela. Predvsem bi morali poskrbeti, da bodo imele hiše prave številke. Pri Romih, ki živijo v barakah, pa se bo treba odločiti, če bodo imele prave hišne številke (se pravi, da so stalna prebivališča) ali ne. Ugotoviti se bo treba tudi, koliko je v občini avstrijskih, gozdarskih in drugih kočevskih naselij.

Ze pred začetkom uradnega popisa je treba ugotoviti, koliko je v občini dograjenih vikendov, in last-

nikom poslati posebne pomožne popisnice. Po oceni je takih vikendov okoli 30 do 50. Ze pred popisom pa je treba ugotoviti tudi, koliko občanov je na začasnem delu v tujini. Popisana pa bo tudi zemlja, posebno obdelovalna zemlja, in koliko je je v resnici obdelane.

Manj domačih, več tujih

Stabilizacija vplivala tudi na znižanje števila domačih nočitev v hotelu — Največ tujih turistov iz ZRN

V Kočevskem gostinskem podjetju Hotel Pugled so imeli lani 15.858 nočitev (od tega 14.001 nočitev domačih gostov in 1.857 tujih gostov), medtem ko so jih leto prej še 18.535 (16.779 domačih in 1.756 tujih), kar pomeni upad domačih za blizu 2.800 in povečanje tujih za okoli 100. Planirano število nočitev so dosegli in celo občutno presegle le v prvem trimesečju, v vseh ostalih so bili močno pod planom.

Med domačimi gosti so v kočevskem hotelu najpogosteje prenočevali Slovenci (4.847 nočitev), le malo za njimi so Hrvatje (4.159), nato pa gostje iz BiH (2.313) itd. Med tujci se vedno prednjačijo gostje iz ZRN (752 nočitev), Italije (412) in Avstrije (210), medtem ko so na četrtem mestu gostje iz ZDA (197, med katerimi je seveda največ naših izseljencev, ki prihajajo na obisk v stari kraj.

Zanimiv je podatek, da so največ gostov imeli v prvih treh mesecih, in sicer 4.403, čeprav Kočevje ni nikakršno zimsko središče. To potrjuje tudi dejstvo, da so v zadnjem lanskem trimesečju, ko so bile ugodne snežne razmere, imeli le 3.650 nočitev. Vzrok za tako čudne podatke je — stabilizacija. Ta v prvem trimesečju še ni preveč vplivala na prenočevanje gradbenic v hotelu, nato pa je vedno bolj. V zadnjem trimesečju pa je gradbenice med drugim onemogočilo še slabo vreme. Kolikor toliko normalni podatki so le za tuje nočitve, ki jih je bilo daleč največ v turistični sezoni, oziroma jih je bilo v juliju, avgustu in septembru celo več kot v vseh ostalih devetih mesecih leta. Tudi hotel se je pri načrtovanju tujih nočitev uštel najmanj, saj so imeli le 3 manj, kot so jih načrtovali.

J. P.

SPET MOZELJSKI VIHARJI

Te dni je izšla tretja številka „Viharjev“, glasila osnovne organizacije ZSM in krajevne organizacije SZDL Mozelj. Na 34 straneh velikosti običajnega pisarniškega papirja je napisanega precej zanimivega s področja kulture, športa, ljudske obrambe in družbene samozadržane, dela vaškega odbora in vaških organizacij pa tudi krajevne skupnosti in drugih. Zanimivi so tudi sestavki, ki govorijo o zgodovini Mozlja. Pokritizirali so spet (dosedanje kritike niso pomagale) avtobusni prevoz; opozorili pa tudi, da marsikateri izmed 25 lastnikov psov v Mozlju premalo skrbi za osnovne življenjske pogoje svojega štirinožnega prijatelja.

Kdaj obljud — ljeni obrat?

Letos dograjena prva faza, v kateri bodo začeli tudi delati

Krajevna skupnost Loški potok in krajevna konferenca SZDL sta naslovila na delavski svet RIKO Ribnica več vprašanj v zvezi z gradnjo obrata RIKO v Malem logu, kdaj se bo v obratu začela proizvodnja itd., kopije pisma pa so poslali v vednost občinskimi vodstvom družbeno-političnih organizacij.

Pri Riku pravijo, da so zemeljska dela za to gradnjo začeli lani, a jih je prehitel sneg. Precej dela pa je bilo tudi s prestavitvijo dela ceste, ureditvijo elektrike in drugimi deli, ki jih je bilo treba opraviti pred začetkom gradnje. Gradbeno delo se bodo začela takoj, ko bo izginil sneg. Gradili bodo predvsem z lastnimi sredstvi. Za leto načrtujejo dograditev prvega dela tega obrata, ki ga bodo opremili s stroji in orodji, tako da bodo v njem začeli tudi že delati.

VEČ KUPITI DOMA

Trgovina v ribniški občini načrtuje za leto za 13 odstotkov večji fizični obseg prodaje in sicer predvsem zaradi nove blagovne hiše, ki so jo odprli lani. Pričakujejo namreč, da bo zdaj odziv kupne moči prebivalstva v druge kraje, predvsem ljubljano in kočevje občutno manjši. Večjih vlaganj v trgovske lokale letos ne načrtujejo, razen nekaj po pravil in gradnjo trgovine v Dolenji vasi.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

GORA SE PRAZNI — Na območju Gore nad Sodražico je 90 hiš, med njimi pa je okoli 20 praznih, ker so se ljudje odselili, čeprav imajo delo razmeroma blizu, v Sodražici. Računajo, da bodo vodovodi in posodabljanje cest izseljevanje zaustavili.

SKOKI V SODRAŽICI — Prvenstvo v smučarskih skokih za centralno ljubljansko regijo je bilo minulo soboto v Sodražici. K udeležbi so bili povabljeni člani 24 smučarskih klubov. Tekmovali so v vseh kategorijah, od cicibanov do članov, skupno pa je bilo okoli 120 udeležencev. Pokrovitelj tekmovanja je bila ribniška enota JLA.

POSODOBITI CESTO — Prebivalci Loškega potoka se zavzemajo, da bi bila čimprej posodobljena cesta Hrib-Vagovka. Za izboljšavo ceste so pripravili delno tudi sami prispevati, čeprav je republiška. Posodobitev je tudi v srednjeročnem načrtu občine do leta 1985.

PRED POPISOM PREBIVALSTVA — Od 1. do 15. aprila bo popis prebivalstva po stanju na dan 31. marca ob 24. uri. V KS Sodražica ocenjujejo, da imajo 2.092 prebivalcev v 589 gospodinjstvih. Kmečkih gospodinjstev naj bi

nevestnega poslovanja. Odkrili so tudi 4 primere neprijavljene zaposlovanja delavcev iz drugih republik v gradbeništvu. Skupno so obrtniki tako zaposlovali 15 delavcev.

Pri splošnem kriminalu so obravnavali 222 primerov ali 67 več kot leto prej. Občuten porast je predvsem pri odvzemu motornih vozil in tatvinah, medtem ko večjih vplomov in drugih večjih kaznivih dejanj s tega področja ni bilo. Pri vseh teh kaznivih dejanjih je bilo povzročene za manj kot 500.000 din škode.

Mladoletniško prestopništvo narašča. Obravnavali so 52 storilcev, ki so se morali zagovarjati pri sodniku zaradi poškodovanja, napadalnosti, odvzema motornih vozil in tatvin. Skoraj vsem tem kaznivim dejanjem je botroval alkohol. Miličniki so odkrili in prijavili toilstvu tudi skupino štirih starih mladoletnikov, ki je delala škodo na območju ribniškega gradu.

S področja javnega reda in miru so zabeležili lani 377 prekrškov (leto prej 269), največ preprirov, križanja in nedostojnega vedenja (173), držnega vedenja in pretepop 39, pjančevanja 34 itd. Skoraj polovico (180) kršitev je bilo povzročeneh v gostiščih, ostali pa na ulicah 58, v stanovanjih 33 in drugod.

bilo 69 (ali 12 odstotkov), delavskih 262 (44 odst.) in 258 (44 odst.) mešanih. Popis bo pokazal, koliko se ocena razlikuje od dejanskega stanja.

MANJ MLEKA IN MESA — Na območju kmetijske zadruge Ribnica so lani odkupili kar za 9 odstotkov manj mleka in za 14 odstotkov manj mladega pitanega goveda, kot so načrtovali. Glavni vzrok je v poznem „popravku“ cen, navzgor seveda. Taki lanski rezultati pa dajejo malo upanja za občutnejši porast odkupa. Po letošnjem načrtu naj bi odkupili 4.280.000 litrov mleka, klavne govede pa naj bi odkupili za 35 odst. več.

— Zakaj ni britvic? — Ker nas „razirajo“ kar s cenami.

DROBNE IZ KOČEVJA

STROŽJE ZA VOZNIKE — Novi zakon o cestnem prometu bo začel veljati 1. maja. Je precej strožji, saj mandatarne kazni na kraju tekerska precej višje. Še posebno tugo pa je novo določilo, da se za hitejša cestnega reda v nekaterih primerih lahko odredi ponoven preizkus njegovega znanja o cestno-

prometnih predpisih, v bolj rednih pa celo ponoven voznški izpit.

USKLADITI PROSLAVE — Letos bomo proslavljali 40-letnico vrste dogodkov iz leta 1941, se pravi prvega leta vojne. Mnoge organizacije, društva, šole in drugi pripravljajo proslave, ki bodo trajale vse leto. Prav bi bilo, da bi vsi organizatorji proslav obvestili Koordinacijski odbor za proslave pri Občinski konferenci SZDL o datumu, uri in kraju svoje predvidene proslave. Tako bi ta odbor čase proslave lahko uskladal, da se ne bi dogajalo, kot se je vsa minula leta, da je bilo napovedanih več proslav za isti dan in uro, potem pa ni bilo nikjer zadovoljive udeležbe.

ZIVZAV NA RINŽI — Vsak dan, posebno popoldne, je zaledenela Rinža polna drsalcov. V trgovinah je hitro zmanjkalo drsalok, vsaj tistih števil, ki grede najbolj v prodajo. Doselek je skoraj vsako leto zgodilo, da se je komu led vsaj udril, če že ni prišlo do utopitve. Letos so namestili preko Rinže pri stolpnih opozorilno ograjo iz zastavic, da ne bi mladina pa tudi odrasli drsali ali hodili proti sistemu delu Rinže, kjer priteka vanjo iz kemične tovarne topla voda.

— Kaj praviš na to, da je naša lesna industrija sredi gozdov brez lesa? — Saj ni dolgo, ko smo bili med največjih in najsodobnejših prasičjih in govejih farm brez mesa, včasih celo brez mleka, smetane, da o pomanjkanju masla niti ne govorimo.

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETU

Dolga je pot do plodne zemlje

Obsežne melioracije v Krški občini — Več živalske hrane — Možna strojna obdelava

„Precej dobrih zemljišč izgubljam zaradi urbanizacije in industrializacije, zato moramo nadomeščati zemljišča z agro — in hidromelioracijami,“ je na začetku pogovora pojasnil obsežna prizadevanja krške kmetijske zemljiške skupnosti in Agrokombinata direktor TOK Kooperacija Ivan Kozole.

Površine, ki niso nikoli služile za pridobivanje hrane,

Ivan Kozole

kvečjemu je zamočvirjena zemlja dajala kmetom slabo krmo ali steljo, bodo postale plodna

zemljišča. Ob potoku Kolarica so že izsušili 50 hektarjev, ob potoku Lokavec opravljajo regulacijo na 100 hektarjih in bodo dela končana še letos.

Prav tako naj bi letos zaključili melioracijo na področju Kalce — Naklo. „Prvotno smo nameravali izboljšati 272 ha zemljišč, vendar smo zaradi nepripravljenosti lastnikov zemljišč, da bi skrčili gozdove, ostali pri manjših površinah,“ pripoveduje Ivan Kozole, hkrati pa označi pomen teh 150 ha zemljišč za povečanje zmogljivosti pridelovanja živalske hrane. V Krakovskem gozdu bo namreč zrasla prašičerejska farma, kjer bodo vzredili 30.000 bekonov na leto.

Da bi velikemu sodobnemu kmetijskemu posestvu zago-

tovili dovolj hrane, se bodo lotili še melioracije 120 ha površin okoli Jelsanskega potoka. V pričetku prihodnjega leta bo živahno delo steklo še na 70 ha ob potoku Račna.

Vse te melioracije so ovrednotene na okoli 80 milijonov. „Če bo to opravljeno v tem srednjeročnem obdobju, bo velik uspeh, saj v dvajsetih letih ni bilo storjenega ničesar,“ zatrjuje Kozole in dodaja: „Družba bi morala prispevati več kot

Rafko Kranjc

40 odstotkov nepovratnih sredstev za take naložbe. Interes kmetov pa bi moral biti dosti večji, da bi lažje preusmerjali svoje kmetije. Imeli smo precej sitnosti, zlasti s polkmeti. Če si že lastnik zemlje, jo moraš obdelovati, pridelati tudi kaj za trg.“ TOK ima nalogo, da na izboljšanih zemljiščih organizira proizvodne skupnosti, ki so se že uveljavile v jagodičevju, sadjarstvu in pri pridelovanju mleka. Ne drži torej, da se nič ne spleča, temveč se je potrebno hitreje prilagajati in več ustvarjati na istih površinah. Podobno mnenje ima stokovni vodja krške kmetijske zemljiške skupnosti Rafko Kranjc: „KZS pripravlja razgovore z ljudmi in načrte. S TOK smo skupaj zbirali podpise. Dela pri melioracijah je toliko, da bi pri TOK skorajda potrebovali človeka, ki bi se ukvarjal samo s tem. Od 1976. leta si s predstavniki novomeške območne skupnosti Dolenjske ogledujemo površine, kjer so smotrni posegi. V vseh dolinah, razen Kalce — Naklo, je bilo potrebno najprej regulirati potoke. Omenil bi še melioracijo ob potoku Senuša. Gre za 50 ha zemljišč, za katere smo pripravili projekte sočasno z Lokavcem in Račno. Ob melioracijah potekajo tudi komasacije. Zaenkrat prispeva Zveza vodnih skupnosti 40 odst., ostalo so bančna posojila; KZS prispeva nato še 10 odst. sredstev zaradi agrotehničnih ukrepov in podražitev.“

PAVEL PERC

Zagnani „dilcarji“

V Krškem 350 privržencev bele opojnosti na smučeh

Krški smučarski klub, vodi ga dr. Milan Mlakar, je zadnji dve leti zadiral s polnimi pljuči. Pripravljajo tečaje, množične smučarske izlete, dober del dejavnosti pa je namenjen tudi tekmovalnemu športu.

Lani so pripravili dva tečaja za odrasle, na Polomu, kjer imajo svojo vlečnico, pa so prišli na račun šolaj. Organizirali so tudi sedem izletov na slovenska smučišča. Omeniti velja še skrb za kadre, saj so lani pridobili kar štiri smučarske vaditelje.

Tudi letos temelji delo zlasti na množičnosti. Ker so snežne razmere ugodne, skušajo večji del programov izvesti na domačih smučiščih ali v bližnji okolici. Enotedenskega tečaja alpskega smučanja med počitnicami se je udeležilo 60 učencev. Otroci so smučali na Gorjaneh in na Pohorju. Letos se je klubu pridružila sekcija senovskega Planinskega društva, ki vzorno skrbi za vlečnico na Bohorju. Za zahtevnejše smučarje so seveda še vedno dobrodošli izleti na znana smučišča v Sloveniji. Prirejajo jih dvakrat mesečno in avto bus je vedno nabito poln. V januarju so prizadevni člani smučarskega kluba pripravili dva tridnevna tečaja za odrasle na Arehu, konec marca pa načrtujejo še enega. Izvedli so klubsko izbirno tekmo v veleslalomu, v soboto, 7. februarja, pa je na Gorjaneh predvideno odprto občinsko prvenstvo Krškega. 14. in 15. februarja bodo izvedli klubsko tekmo v slalomu in veleslalomu. Krčani bodo predvidoma tudi organizatorji medobčinskega tekmovanja Posavja na Lisci. Če k temu dodamo še spominski tek na Rorah 21. t. m., je kaj hitro na dlani, da je tudi v krški občini vse več „dilcarjev.“ Kakšen ducat je takih, ki si radi pripno tekaške smuči, vseh članov pa je 350.

P. PERC

Borci ostajajo tudi borci za stabilizacijo

Govori novi predsednik občinskega odbora ZZB IOV Krško Stane Nunčič

Novoga predsednika občinskega odbora ZZB NOV Krško Staneta Nunčiča smo obiskali ravno v sredo, ko se je v črtno odeto Senovo in s tem rudarskim krajem tudi vsa krška občina in Posavje poslavljal od revolucionarnega Karla Šterbana. Prav od njega je Stane Nunčič na zadnji programski konferenci občinske borčevske organizacije sprejel predsednikovanje. Zato je odgovornost za uspešno vodenje in delo še večje, to je bila ena izmed misli sogovornika, ki ima bogate politične izkušnje.

„Vključitev borčevskih krajevnih organizacij v stabilizacijska prizadevanja je bil eden temeljnih poudarkov konference,“ pripoveduje Nunčič in nadaljuje: „Borci ne bi smeli biti pasivni. Predvsem bi morali biti zelo aktivni na vasi, v krajevnih skupnostih, kjer gre za pridobivanje hrane. Borci bi morali dajati močnejše spodbude.“

Stane Nunčič

Še več pozornosti bodo krški borci posvetili oboju tradicij NOB in oboju obeležij iz NOB. Gre zlasti za vzdrževanje grobišč padlih partizanov. Z organizacijami združenega dela bodo sklenili sporazume, da bi vsaka poskrbela za eno grobišče.

Za prenašanje revolucionarnih tradicij na mlajše rodove lahko veliko storijo tudi z razširjenjo muzejske zbirke na brestaniškem gradu. Izdelali bodo tudi konkretni program o pisanju polpretekle zgodovine. „Seveda bomo še bolj kot doslej posvečali skrb za borce v njihovem osebnem življenju, pa najsi gre za zdravstveno ali stanovanjsko vprašanje,“ pravi predsednik Nunčič.

P. P.

KRŠKE NOVICE

RAZMERJE NEUGODNO — Družbena peka v krški in brežiški občini še vedno zagotavlja 70 odstotkov osnovnih vrst kruha in le 30 „posebnih“. Tako razmerje prinaša manjši dohodek, oziroma so lani zabeležili celo njegov izpad. Četudi je delovna storilnost pekov v TOZD Žita v Brežicah in Krškem višja od tiste v drugih žitovih temeljnih organizacijah, so pri njih zaradi tega nesorazmerja osebni dohodki za 10 odstotkov nižji.

SREBRO ZA PRAZNIK — Občinska Zveza kulturnih organizacij bo v nedeljo lahko uresničila svojo obljubo, da bo tokratno praznovanje slovenskega kulturnega praznika prva priložnost, da bodo podelili najvišja občinska priznanja kulturnim amaterskim delavcem — „Srebrne Prešernove plakete“. So delo akademskega kiparja in medaljerja Vladimira Stovička, slovesno pa jih bodo podelili v Kostanjevici, pred nastopom drame SNG Maribor,

ki bo tankaj uprizorila Partljičevo dramo „Za koga naj še molim“.

ZADOSTITI ZAKONU — Na novosti v zakonu o šolstvu se seveda na vseh osnovnošolskih ustanovah krške občine že daj časa pripravljajo. Največ težav jim bo povzročalo pomanjkanje prostorov za obvezni dodatni pouk ter izvajanje obveznih interesnih dejavnosti. Prav tako opozarjajo na kadrovske probleme, oziroma na to, da sedaj za nagrajevanje zunanjih sodelavcev — mentorjev nimajo denarja!

LITERARNI „NAŠ GLAS“ — Posebna številka glasila občinskega Indokentra bo v celoti namenjena predstavitvi literatov — amaterjev, ki jih zbira občinska ZKO. Uredniški odbor je za številko, ki jo že tiskajo in bo posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku, odbral dela trinajstih avtorjev, med katerimi prevladujejo prispevki v vezani besedi.

KRŠKI TEDNIK

LETOS PO NOVEM — Pogojev za vpis v usmerjene šole ne določajo več vzgojno-izobraževalne organizacije, ampak programi, ki jih sprejmejo uporabniki in izvajalci posebnih izobraževalnih skupnosti. Nanje bo treba še počakati. Skupen razpis o vpisu za novo šolsko leto bo objavljen v začetku marca in učenci bodo imeli mesec dni časa za prijave. Po vpisu bo Šolski center v Brežicah priredil informativne dneve, da se bodo učenci seznanili z bodočim poklicem, z možnostmi za nadaljnji študij in zaposlovanje. (Foto: J. Teppey)

Po novem več v šole drugam

V Brežicah trgovska, pedagoška in matematično naravoslovna smer

Od 900 učencev, kolikor jih v Posavju vsako leto zapusti osnovnošolske klopi, jih bo v novem šolskem letu približno 300 moralo nadaljevati šolanje v drugih regijah. Starši nestrpno čakajo na objavo razpisa o vpisu, ko bodo dokončno zvedeli, za katere poklice se njihovi otroci lahko šolajo v domači občini in regiji.

V Brežicah po predlogu nove šolske mreže odpade vpis

Novem mestu podvajanje zmogljivosti.

— Kdaj bomo lahko kaj več zvedeli o poklicih, za katere se bodo šolali dijaki v oddelkih matematično-naravoslovne smeri, in o možnostih za nadaljevanje študija na fakulteti?

„Po 15. februarju, ko bomo dobili programe.“

Prof. Savnik je sogovornika dopolnil s pojasnilom, da so za zdaj predvideni trije poklicni profili: matematični, fizikalni in kemijsko-biološki tehnolog, študij pa naj bi nato nadaljevali na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo morda tudi kje drugje, vendar to za zdaj ni znano.

J. T.

Krka zdrava, Sava že dolgo zastrupljena

Bo JE Krško dokončno uničila življenje v Savi?

Raziskave Krke od Žužemberka do izliva na Čatežu in Save od Litije do Zagreba, ki so jih delali strokovnjaki Inštituta Rudjer Bošković iz Zagreba ob pomoči ribiških družin vzdolž obeh rek, nas opominjajo, da ne smemo biti več brezbrizni do okolja in dopustiti, da bi zdaj še dokaj čisto in zdravo Krko spremenili v umazano odplako, kakršna je Sava.

Z izsledki analize sta dr. Branko Kurelec in mr. Nikola Kezić pred dnevi na Čatežu seznanila predstavnike Zveze ribiških družin Novo mesto, predstavnike Vodnogospodarskega podjetja in Vodne skupnosti Dolenjske ter predstavnike brežiške občine.

Krka še vedno sodi v zgoraj kakovostno raven, čeravno ne več z najvišjo, zato so ribe, ki so jih ujeli v njenih vodah, zdrave in neškodljive za ljudsko prehrano. To seveda ne pomeni, da čistilne naprave v Novem mestu niso potrebne. Industrija in kanalizacija iz naselij jo namreč prav v Novem mestu najbolj onesnažujeta. Reka ima za sedaj še veliko samočistilno sposobnost, vendar brez človekove pomoči ne bo več dolgo zdržala.

Šava je veliko slabše. Ta je že zdavnaj zastrupljena in ribe, ki so se prilagodile življenju v njej, niso več primerne za prehrano. Zlasti v toku nad Krškim so namerili v njej izredno veliko — kancerogenih snovi (povzročiteljev raka) in snovi, ki vplivajo na negativne dednostne spremembe. Iz celuloznih odpadkov dobi Sava nov udar kancerogenih snovi. Čistilne naprave bodo to preprečile, toda zdaj preti nova nevarnost iz jedske. Šele pred tremi meseci so namreč izvedeli, da bodo vodo za hlajenje klorirali, to pa pomeni dokončno izumrtje življenja v reki in ima lahko usodne posledice za zdravje milijonov prebivalcev, ki žive ob Savi in pijejo njeno vodo.

JOŽICA TEPPEY

Šolski center v Brežicah bo zadržal vpis v dva oddelka pedagoške smeri, v sedem oddelkov trgovske usmeritve in imel bo dva oddelka naravoslovno-matematične smeri.

Združeno delo trgovskih organizacij Dolenjske si je močno prizadevalo, da bi dva oddelka dislocirane trgovske šole odprli v Novem mestu. „Zahtevo so naslovili na naš svet šole,“ je pojasnil prof. Jože Antolovič iz brežiškega šolskega centra. „Svet je vlogo obravnaval, vendar je ni odobril.“

— Zakaj ne?

„Zato, ker smatramo, da v skladu s sporazumom o temeljnih plana posebne izobraževalne skupnosti za blagovni promet in z družbenim dogovorom o razporejanju vzgojno-izobraževalnih programov v našem šolskem centru lahko zagotovimo ustrezne kadrovske in materialne pogoje za obe regiji. Tukaj je tudi dom učencev, ki je bil planiran in zgrajen za učence šole za prodajalce, ta pa je bila načrtovana kot medregijska šola. Zaradi tega menimo, da je odpiranje oddelkov v

MANJ IZLETOV V TUJINO

Stabilizacija je zelo razredčila turistična potovanja. V poslovalnici SAP-Viator v Brežicah so jo občutili že lansko leto. To velja predvsem za izlete v tujino. Mrtvo sezono bi si letos lahko močno poživili z rezervacijo smučarskih mest, vendar so bile te zmogljivosti prodane že v jeseni, ko starši še niso vedeli za podaljšane šolske počitnice in izredno ugodno zimo na vseh slovenskih smučiščih. Športna društva so ta čas sama organizirala več enodnevnih izletov, za katere jim je SAP nudil samo prevoz.

Lani je turistična poslovalnica v Brežicah prodala tudi precej rezervacij za letne dopuste ob jadranski obali in na otokih. Za letos še nima cen, zato zdajle težko kaj napove.

V programu izletov po izteku mrtve sezone bodo predvsem potovanja po domovini. Teh je bilo izredno veliko lani v avgustu in septembru, ko so skoraj vsaki drugi dan vozili v Beograd na ogled hiše cvetja.

NOVO V BREŽICAH

ZA DOM NI NIHČE SKRBEL — Prosvetni dom v Brežicah je neke vrste občinski revež. Odkar stoji, ga ni nihče redno vzdrževal. Občinska skupščina ga bo zdaj prenesla v upravljanje kulturne skupnosti, ki ji mora seveda zagotoviti tudi denar za amortizacijo. Ta naj bi do zasedanja občinske skupščine predložila program za obnovo stavbe. Zbori občinske skupščine bodo na predlog izvršnega sveta na seji 10. februarja odločali tudi o tem, komu dodeliti izpraznjene prostore občinske matične knjižnice, za katere so zainteresirana kulturna društva in Radio Brežice.

KRUHA NE SME ZMANJKATI — V Brežicah je še vedno oskrba s kruhom problematična. Dopoldne še nekako gre, popoldne pa ga navadno zmanjka v vseh prodajalnih hkrati. Prav zaradi tega je izvršni

svet odobril peko posebnih vrst kruha le v primeru, da bodo potrošniki imeli možnost kupiti osnovne vrste kruha skozi ves dan.

ZA SPORAZUM DVE TRETJINI — Do zdaj je podpisalo sporazum o ustanovitvi in delovanju samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva in oskrbe s kmetijskimi pridelki 69 odst. zaposlenih v občini. Odklonilo ga je 16 tozgov. Z njimi se bodo še dogovarjali in jim temeljiteje pojasnili, da je njihov strah odveč. Delavci se namreč bojijo, da bi na ta način financirali pridelovanje hrane ne le za domačo občino, ampak tudi za kupce v drugih krajih. Pred očmi imajo namreč podatke o tem, da so zadnja leta kmetje prodali izredno veliko živine drugam. Na leto je bilo to približno 1900 telet, 550 pitancev in 800 tisoč litrov mleka.

BREŽIŠKE VESTI

Sindikát ne bo gluha za delavce

Danes programska seja občinskega sindikalnega sveta — Pred konferencami

Razprava o programski usmeritvi občinskega sindikalnega sveta — seja je sklicana za danes ob 13. uri — bo lahko dobro napotilo za delo osnovnih organizacij, ki imajo ta mesec red seboj letne seje.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v pripravi na seja sveta 23. januarja ni bistveneje dopolnjevalo šest strani dolgega seznama nalog za letošnje leto. Praksa bo nedvomno navrgla še nove. Ob takšnem številu nalog je umesten operativni načrt za prvo polletje.

Prostor nam onemogoča obsežnejšo predstavitev tega programa. Omenimo naj vsaj nekatera vprašanja, o katerih so obširneje govorili v predsedstvu. V sindikatih nameravajo urediti evidenco članstva, vsakdo naj bi ob sprejemu prejel knjižico.

Do volitev je še dobro leto. Vseeno menijo, da s pripravami ne smemo odlašati, saj bo potrebna zamenjava delegatov zaradi dveh mandatov, želimo

pa tudi, da bi skupščine še bolje delale. V sindikatih se bolj občutijo težave skupin delegatov za republiško skupščino.

Med povsem določenimi nalogami se bodo sindikati v

PREDAVANJA ZA CIVILNO ZAŠČITO

Stab za civilno zaščito pri sevniški krajevni skupnosti namerava do sredine marca pripraviti predavanja za okrog 3.500 občanov. Priredili jih bodo po večjih delovnih organizacijah in večjih krajih, da bodo ljudem čimbolj pri roki. Komite za ljudsko obrambo in družbeno samozščito je pregledal tudi že 13 programov, predvidenih v okviru akcije, „Nič nas ne sme presenetiti“.

VELESALOM NA LISCI

V nedeljo je bil na Lisci v sestavi občinskih sindikalnih športnih iger velesalom. Možnost nastopa so imeli tudi ostali rekreativci. Med moškimi je v skupini nad 45 let zmagal Alojz Mihev, 2. je bil Janez Kranjc, 3. Uli Rupert. V starostni skupini 35 do 45 let je bil prvi Toni Klakočar, drugi Marjan Flisek, 3. Dušan Flisek. V starostni skupini do 35 let je zmagal Toni Možic, 2. Milan Pipan, 3. Rajko Bončina. Smučarje je bilo premalo, da bi jih razvrstili po skupinah: prva je bila Jožica Blas, druga Nevenka Vahter, tretja Mateja Novšak. Med najmlajšimi je bil najuspešnejši Momo Flisek, drugi Marko Mihev, 3. Bogdan Čop. Tekmovali so na običajni 600-metrski progi, ki ima 60 metrov višinske razlike. V ekipni razstavitvi za občinske delavske športne igre si je priborila zmago moška ekipa Lisce pred ekipo Sevnice in Lisco II. Vseh tekmovalcev je bilo 69.

sevniški občini zavzemali za pobudo Gostinskega podjetja o gradnji skupne kuhinje za družbeno prehrano. S preskrbo niso zadovoljni, potrošniških svetov ni čutiti. Kaj je s konferenco svetov potrošnikov, naslavljajo vprašanje na SZDL.

V stanovanjski samoupravi imajo težave pri delu, ali bolje, ne delu hišnih svetov. Posamezniki se kar otepajo dela v teh organih. Nove naloge prinašajo dolžnosti v civilni zaščiti. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta se je zavzelo tudi za stalno nalogo občinskega izvršnega sveta. Le-ta naj bi skupaj s poslovnimi delavci spremljal delitev osebnih dohodkov.

A. Ž.

SPET SMUČARSKI VLAK

Sevniški smučarski klub načrtuje v februarju nekaj smučarskih avtobusov na Kope. Dosedanji dve potovanji, posebno tako imenovani „ski-boom“, enoličnica s karto, sta pritegnili prvič 60 in drugič 70 smučarjev. Dogovarjajo se že s smučarji v Radečah in Krškem za smučarski vlak v marcu.

NOV SEKRETAR

K uspešnemu delu krajevnih konferenc SZDL na terenu lahko mnogo pripomorejo dobri kadri. Na seji sevniške krajevne konference SZDL v Sevnici so pred nedavnim izvolili za sekretarja Jožeta Zvegljica iz Smarja. Predsednik je še nadalje Janez Debelak.

Gasilci s srcem

Sevniški gasilski dom shajališče vseh

Teško bi si bilo zamisliti sevniško društveno in kulturno življenje brez gasilskega društva. Pregled njegove dejavnosti, kot ga opravi na vsakoletnem občnem zboru, je zato vedno zanimiv.

Tudi v minulem letu ni zlovesče zagorelo v kateri izmed sevniških tovarn. Nedvomno ima za to zaslužno strokovna skrb gasilcev, preventivno delo, ne nazadnje tudi tekmovanja gasilcev. Gasilci vedno radi vidijo v svojih vrstah mlade. Da se tudi z leti ne izneverijo članstvu, potrjuje na občnem zboru 25. januarja podeljenih 14 članskih izkaznic gasilcem, ki so izšli iz teh vrst. Sodelovanje z osnovno šolo Sava Kladnika in Ane Gale obeta gasilcem nove pomočnike. Vključitev gasilske operativne in lanske šolske obrambni dan je bila prava osvežitve.

V gasilskem domu uspešno dela gasilski servis. Z izobraževanjem najširšega kroga ljudi skušajo doseči, da bi znal vsak posameznik rokovati z gasilskimi aparati. Gasilci želijo vzbuditi skrb za urejenost domačij in tovarn, saj večinoma, če že zagori, zagori iz malomarnosti.

Za vsak hip pripravljena vozila, posebno avtomobilski cisterni, so dokazala učinkovitost. Sevniško gospodarstvo, ki je doslej vedno z razumevanjem dajalo denar za to opremo, je denar dobro naložilo.

Dejavnost sevniških gasilcev že od nekdaj spremlja kultura. Razveseljivo je, da po prekinitvi spet poje moški pevski zbor. Oder mladih sicer ni nastopil na občnem zboru, obetajo pa recital za kulturni praznik. Godba pa je že tako nepogresljiva.

A. Ž.

BO POTNIKOV ZMERAJ VEČ? — Brskanje za statističnimi podatki, ali se v času stabilizacije kaj bolj vozimo z vlakom, bi bilo zamudno, za vsakdanjo rabo pa je dovolj že bežen pogled na železniško postajo. In zdi se, da ta pogled ne vara. Odkar bolj dosledno izvajamo politiko stabilizacije in je v skladu s tem prevoz z osebnimi avtomobili, za katere bomo slej ko prej spet uporabili ime „luksus“, vse dražji, je potnikov na vlakih vse več. In tudi v prihodnosti jih bo, še posebej ker so zadnje podražitve tako načele družinske proračune, da je vožnja v osebnem avtomobilu za marsikoga predraga.

Delegati sprejeli odstop „vlade“

Za novega predsednika izvršnega sveta trebanjske občinske skupščine je evidentiran Nace Dežman, sedanji predsednik komiteja za gospodarstvo in planiranje

Na zadnjih sejah vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine, ki so bile pretekli četrtek in petek, so delegati obravnavali vrsto vprašanj, v središču pozornosti na sicer kratki seji pa je bilo poročilo o delu zdravstvene skupnosti.

Ko je beseda tekla o tem poročilu, so mnogi delegati

izrekli kritiko, češ da je v njem vse preveč števil, vse premalo pa o resnični problematiki. Zato so delegati na seji sprejeli sklep, da mora zdravstvena skupnost v poročilu za preteklo leto prikazati dejansko stanje.

Sicer pa so na seji sprejeli še sklepe o sprejetju programa za delo skupščine v letošnjem letu, dogovor o skupnih temeljih plana na skupnosti dolenskih h občin, s katerim se odločajo o skupnih temeljih razvoja v tem srednjeročnem obdobju. Med drugim so na seji sprejeli tudi odlok o pravicah in dolžnostih občinskih organov na področju družbene kontrole cen ter o

Vsi bodo plačali

Na seji trebanjske občinske izobraževalne skupnosti bodo sprejeli končno besedilo samoupravnega sporazuma

Sodeč po novih obvestilih z republiške ravni, ki so v veliki meri razčistila, kje in po kakšni prispevni stopnji bo treba plačevati prispevne stopnje za samoupravne interesne skupnosti, se bodo delegati trebanjske občinske izobraževalne skupnosti zbrali nekoliko bolj mirno.

Osrednja točka dnevnega reda bo na seji skupščine, ki bo 9. februarja, prav sprejemanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti. Seveda do zagat ni prihajalo zaradi šol, ampak zaradi delovnih organizacij, katerih sedeži so izven trebanjske občine. Do pomislekov pa je prihajalo predvsem zato, ker so v mnogih krajih prispevne stopnje nižje, kot so v trebanjski občini, kjer bodo znašale 8,45 odst. bruto osebnega dohodka. Tako visoke prispevne stopnje pa so rezultat velikih naložb v gradnji osnovnih šol, ki so jih že zgradili ali jih še bodo zgradili v trebanjski občini. Tako bo v najkrajšem možnem času končano tudi poglavje v samoupravnem sporazumevanju in bodo tudi delovne organizacije, zdaj, ko je končno vse jasno, pristopile. Te pa so bile doslej: Elektro, Induplati, Veterinarska postaja, Petrutina Zalag, ŽTP Novo mesto, Novotehna, Surovina, Petrol, Putnik in Zavarovalna skupnost Triglav.

Na seji bodo obravnavali še sporazum o obravnavanju planov IOS na ravni republike, ustanovitev izobraževalne skupnosti SRS, oblikovanje enotne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, družbeni dogovor o merilih za razmeščanje programov usmerjenega izobraževanja in poročilo o delu vzgojno — izobraževalnih ustanov.

načinu uresničevanja posebnega družbenega interesa pri opravljanju nalog občinske skupnosti za cene. Na seji so sprejeli le te dopolnitve, da bosta v organih skupnosti namesto štirih članov medobčinske gospodarske zbornice sodelovala le dva predstavnika, namesto njih pa bodo v njih volili več predstavnikov občinskega izvršnega sveta.

Delegati trebanjske občinske skupščine so na seji sprejeli tudi sklep o odstopu predsednika izvršnega sveta inž. Avgusta Gregorčiča, ki odhaja na novo delovno dolžnost v delovno organizacijo Dana na Mirni. Hkrati so delegati na seji v skladu s sklepom o odstopu predsednika izvršnega sveta sprejeli sklep tudi o odstopu celotnega izvršnega sveta. Sedaj v SZDL teče kandidacijski postopek za novega predsednika izvršnega sveta, kjer je kot možni kandidat sprejet Nace Dežman, ki je doslej opravljal dolžnost predsednika komiteja za gospodarstvo in planiranje. J. S.

PRIPRAVE NA 3. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV

V okviru priprav na tretji kongres samoupravljalcev, ki bo letos v Beogradu od 16. do 18. junja, se je v Trebnjem prvič sestala tudi občinska koordinacijska komisija. Ta pripravlja gradivo in sklepe, ki jih bodo potem predali slovenskim delegatom, ki nas bodo zastopali na kongresu.

TREBANJSKE IVERI

RAZMIŠLJAJO, ALI SE JIM SPLAČA — Mladinci iz krajevne skupnosti Velika Loka se menda že pripravljajo na akcijo, v kateri naj bi očistili okolico različne nesnage. Ker je med to nesnago tudi precej steklenic, bi marsikdo pomislil na to, da jih bodo prodali. Toda po lanskim izkušnjah, ko bi za odvoz polnega zabojnika steklenine skoraj morali plačati trebanjski Surovini stroške za odvoz, zdaj resno razmišljajo, ali se jim sploh splača steklenino prodajati temu podjetju.

VSE MANJŠA VREDNOST DENARJA — Kot je bilo moč prebrati v časopisu, so v Trebnjem pred nedavnim vlomili v dve gostilni. Mimo tega, da so ukradli nekaj pijače in radioaparata, so ukradli tudi nekaj drobiža: v eni 2.000 dinarjev, v drugi pa 1.200 dinarjev. Tako so tudi za vlomilce do nedavnega še sposobno visoke vsote postale drobiž, kar priča o vedno manjši vrednosti denarja.

KAKO SO V TREGRADU GRELI NAFTA — V teh dneh, ko je bil tak mraz, da je celo nafta zmrzovala v rezervoarjih kamionov, so se v Tregradu domislili precej enostavne rešitve. Nad rezervoarje so namreč šli kar s plinskimi plamenom, eden izmed delavcev pa je imel takšno smolo, da mu je odneslo močan plamen v obraz in je moral zaradi tega v bolnišnico.

ODMEVALO JE, TODA KAJ POMAGA — Ko smo v tej rubriki pisali o tem, da se trebanjski trgovci nikakor ne morejo zmeniti, kdo naj bi prodajal konfekcijo, je bilo slišati med občani precej pohvalnih besed na račun takšnega pisanja. Žal pa ta rubrika nima na trgovce takšnega učinka, kot jih je imela na nekatere druge „grešnike“. Zato Trebanjci je še vedno ne morejo kupiti obleke v Trebnjem, ampak morajo denar odnesti v Novo mesto ali celo v Ljubljano.

NAJ NE MANJKA NOBEN TRAKTORIST

Komisija sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu v Sevnici pripravlja predavanje za voznike traktorjev in kmetijskih strojev. To zimo bodo zajeli štiri krajevne skupnosti, s predavanji drugod bodo nadaljevali v jeseni. Vsa predavanja bodo ob nedeljah ob 8. uri. 15. februarja bo prvo v Sentjanžu, 22. februarja v Tržišču, 1. marca na Studencu in 15. marca na Bučki. Udeležence bodo seznanili najprej s predpisi o ravnanju s traktorjem v prometu, v drugem delu pa z delom s kmetijskimi stroji.

PRIJETEN VEČER — Skupna kulturna komisija Lisce je v soboto pripravila že tretji nastop pod priljubljenim naslovom „Pokazi kaj znaš“. Mikrofon so si podajali delavci Lisce, večinoma pa njihovi otroci. Sevniški plesni ansambel Seplan je nudil brezplačno spremljavo. Pred polno jedilnico gledalcev se je zvrstilo 22 posameznikov in skupin. Na koncu so se poslovili kot običajno z „Mi se imamo radi“. (Foto: Železnik)

SEVNIŠKI PABERKI

ZAGATE S TRZNICO — Na našem uradništvu v gosteh predzadnji tutek v Smarju smo slišali objlubo, da bodo letos v Sevnici postavili preprostejšo trznico. Bila naj bi blizu tako imenovanega „banana bara“, oziroma nasproti samopostrežnice 12. Ni pa enostavno namestiti vse potrebno. Dokler se prodaja tako kot doslej na tleh, po stopnicah ipd., nihče ne vpraša skrbnika za tekočo vodo in cel kup obveznosti.

SALAMIADA 80 — Ostra zima naj bi šla na roke salamarnem ozaroma mučenikom od blizu in daleč. V Vrtoškovi gostilni pod gradom bo na tradicionalni dan tudi letošnji shod. Ob dragih salamah pri mesanju naj nikar ne pojedjo vsega, praden se ne bodo pomerili v častnem boju za točke.

KVASA NI — Poleg surovega masla, pralnih praškov in olja so jeli

potrošniki iskati povsem običajen kvas. Za silo se kje stakne suh.

OBCINA OSTANE — Stari Sevnicičani tožijo, da se vse umika iz starega dela mesta. Občinska uprava bo slej ko prej ostala tam. Še več, menijo, da je dosti boljše dozidati kaj k sedanjim prostorom, kot graditi na novo. Če bi prodali sedanje prostore, kjer so družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in še kaj, ki so bili pravzaprav zgrajeni za stanovanja, bi se bojda že lahko lotili dela. Pa še vse bi bilo na enem mestu.

PRAVNA POMOČ — Poslej opravljajo pravno pomoč pri občinskem sindikalnem svetu v Sevnici sodnica enote temeljnega sodišča v Krškem Zdenka Vresk. V pisarni občinskega sindikalnega sveta v stolpiču za Ljubljansko banko je vsak četrtek od 15. do 16. ure.

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 5. februarja - Agata Petek, 6. februarja - Dora Sobota, 7. februarja - Egidij Nedelja, 8. februarja - Janez Ponedeljek, 9. februarja - Polona Torek, 10. februarja - Viljem Sreda, 11. februarja - Marija Četrtek, 12. februarja - Damijan

LUNINE MENE

11. februarja ob 18.49 - prvi krajec

KINIO

BREŠTANICA: 7. in 8. 2. italijanski barvni film El meko kavboj.

BRÉŽICE: 6. in 7. 2. ameriški film Pekel v vsemirju, 8. in 9. 2. ameriški barvni film Zrelo II, 10. in 11. 2. japonski barvni film Dokaz, KOSTANJEVICA: 7. 2. italijanski Fellinijev film Casanova, MIRNA: 7. 2. film imenovan se Gator.
NOVO MESTO - KINO KRKA: 6. 2. koncert, 7. in 8. 2. ameriški barvni film Nočne igre, 9. 2. koncert, 10. in 11. 2. angleški barvni film Zaveda Odessa, 12. in 13. 2. angleški barvni film Nena - vaden pes čuvaj.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 6. do 8. 2. nemški film Zvezni križ, Od 9. do 11. 2. film Svinčena brigada.
RIBNICA: 7. in 8. 2. italijanski barvni film Človek z imenom Buldožer.

PRODAM Z 750, letnik december 1977, Murn, Drejetova pot 17 (Zabja vas), Novo mesto.
PRODAM ali zamenjam za manjši avto (126 P) R 12 TL, letnik 1974 november, Gotlib, Mirana Jarca 22, Novo mesto, tel. 21-946.
PRODAM Z 750 SC, letnik 1980 in Z 850, letnik 1981, Anton Maceđoni, Čučnja vas 26, Trebelno.
PRODAM LADO SL, staro 3 leta, Ciril A tešek, Trdinova 5 B, Novo mesto.
PRODAM 126 P, letnik 1979, Tel. 22-966.
PRODAM OPEL REKORD, letnik 1973 z vgrajeno plinsko napravo, Golob, Sentejernej 162.
UGODNO PRODAM R 4, letnik 1976, Judež, Vel. Cikava 10, Novo mesto.
PRODAM Z 750 SC, letnik 1979, Ostoja Draganič, Gor. Straža 72.
UGODNO PRODAM RENAULT 4 TLS, letnik 1978, Informacije po telefonu 21-760 dopoldne in 24-506 popoldne.
PRODAM OPEL KADETT, prva registracija 1976, Stane Vidic, Cesta herojev 21, Novo mesto.
UGODNO PRODAM Z 101, letnik 1973, registrirano do julija 1981, Merica Kržan, Gubčeva 8, Brežice.

no otroško posteljo. Tel. (068) 71-381.
PRODAM otroški kombiniran voziček Tribuna, Sobar, Dol Toplice 119, tel. 85-786.
KUHINJO, trajnožarečo peč, preprogo, predsobo, zaradi selitve prodam. Oglasite se v soboto od 26. do 18. ure. Vuica, Jerebova 20, Novo mesto.
PRODAM rabljenjo diatonično harmoniko Melodija, duri Be, Es, As. Drago Tratnik, Irča vas 5, Novo mesto.
PRODAM dva meseca stare rjave jarchke, odlične nesnice, Stanonik, Log 9, 64220 Škofja Loka.
PRODAM gabra drva in hrastove suhe plohe, Martin Pir, Kalce - Naklo 2, Podbočje.
PRODAM kombiniran športni otroški voziček ter avto voziček, hodalko in stolček (komplet) ter črnobeli televizor, vse v odličnem stanju, Merica Kržan, Gubčeva 8, Brežice.

KUPIM

KUPIM ITALIJANSKO KOMBINIRANO PEČ (drva-elektrika) za kopalnico, Stane Molek, Gradec 8, 68360 Žužemberk.
FIAT 850 sport kupe kupim. Letnik in stanje vozila nista pomembna. Cena do 3 M. Brane Šeruga, Črmošnjice 28, Stopiče, Novo mesto.
KUPIM SOD za vodo do 1000 l ali za gnojnico. Naslov v upravi lista (395/81).

POSEST

PRODAM 10 a vinograda zaradi bolezni v Straži, Slavko Učman, Vavta vas 15, Straža.
PRODAM vinograd s hramom v Gradišcu pri Sutni, Informacije dobite pri Petru Delevuk, Gor. Skopice 30, 68262 Krška vas.
PRODAM 6 let star vinograd v Grčevju, na terase 30 arov blizu Svete Barbare, Jože Zoran, Smarješke Toplice 18.
PRODAM podkleteno hišo z 1 ha vinograda v Zavodah pri Kostanjevici, Slavko Kržičnik, Kalce - Naklo 29, Podbočje.
PRODAM gradbeno parcelo v Gotni vasi - Novo mesto z gradbenim dovoljenjem, plačanimi vsemi prispevki, gradbeni material na parceli, izkop napravljen, asfalt, voda in elektrika na parceli. Ključite po tel. (068) 21-451 po 15. uri.

PRODAM vinograd v velikosti 13 a na Goleku. Dostop po asfaltni cesti. Informacije na tel. (068) 75-736 od 6. do 14. ure vsak dan, razen sobote.
PRODAM neurbanizirane parcele za vikend ob morju blizu Pulja, Emil Uhač, Trščanska 8, Pula, tel. (052) 26-917.

RAZNO

ISČEM INSTRUKTORJA MATEMATIKE za 2. razred gimnazije. Naslov v upravi lista (394/81).
NA OTOCU STA SE IZGUBILA DVA LOVSKA PŠA (angleška seterja). Eden je črnobel, drugi pa tribarven - črnobel in rjav. Oba sta dolgodelska in slišita na ime Baro in Čiko, Poštenega najditelja prosimo, da ju vrne proti NAGRADI 5.000 ND. Najditelja prosimo, da ju zadrži in prijavi na Postajo milice v Novem mestu.
ZA ENO LETO NUJNO POTREBUJEM DELAVNICO za zelo mirno obrt. Lahko dve večji sobi ali suha garaža. Plačam v naprej. Tel. (068) 25-468.

ČESTITKE

DRAGI MAMI IN OČETU NEŽKI IN JOZETU KLOBUCAR iz Pangrgarja čestitajo ob 50-letnici skupnega življenja ter jima želijo še veliko srečnih let sin, šest hčera, dvanajst vnukov, pravnukinja Silva in ostalo sorodstvo.
DRAGIMA MAMI IN OČETU JOZEFI IN JOZETU KOČJAŽ iz Vrhovega, želimo za njuno 25-letnico vse najboljše, obilo zdravja in razumevanja, sinovi Jože, Počke in Minko.
TE DNI PRAZNIJETA ZLATO POKOKO JANEZ IN TONČKA DOLČEVA iz Stranj. Ob praznovanju jima želi obilo sreče in zdravja družina J.
DRAGIMA ATU IN MAMI LOJZETU IN PEPCI ZAGORC s Pahe želimo za 50-letnico poroke vse najboljše! Otroci z družinami.

TOVARŠTU TONETU VINDERJU

iz Sentejerneja se za odstopno nagrado v znesku 400 din najiskrenee zahvaljuje Medobčinska organizacija slepih in slabovidnih Novo mesto.

OBVESTILA

ELEKTROINSTALACIJE, napejlave in popravila, material na zalogi! IVAN PETRIC, CBE 46, Metlika, Se priporočam.
STRANKAM ŠPOROCAMO, da imamo vsako soboto enodnevne piščance bele, težke pasme, rjave

nesnice Hisex in petelinčke, po konkurenčni ceni. Piščance lahko naročite po telefonu, pa vam jih bomo rezervirali do 10. ure na dan prodaje. Informacije na tel. 23-384, od 12. ure tudi na tel. 23-385. VALILNICA, ČEGLNICA 20, Novo mesto.
CENJENE GOSTE obveščam, da bo biše na letališču v Prečiči od 28. januarja do 28. februarja 1981 zaprt.

Preverjanje sposobnosti

V krajevnih skupnostih v zadnjem času predah v okviru akcije NNNP - Usposabljanje prebivalstva

Pred kratkim se je v Metliki sestal odbor za vodenje akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ in ocenil dosežanje

delo vseh nosilcev teh aktivnosti, od krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij, interesnih skupnosti, upravnih organov, izvršnega sveta do družbenih organizacij in društev, ter sprejel usmeritve za nadaljnje aktivnosti.

Za spomenik še 500 tisočakov

Na zadnji seji širšega odbora za postavitev spomenika 1. belokranjski četni, ki je novembra 1941 izkrcavala na Gornjih Lazah, so ocenili dosežanje priprave in se dogovorili za nadaljnje delo. Osrednja proslava bo za dan borca 4. julija na Gornjih Lazah, ko bodo odkrili 3,5 metra visok spomenik, delo kiparja Stojana Batiča, na podstavku pa bodo vklesani verzi belokranjskega rojaka, pesnika Lojzeta Krakarja: Ko iz prvih isker plamen se je vžgal, / Že so njegovi zublji vas použili, / Življenje ste življenju poklonili: / njih prah odtod se v neminljivost dviga.
Ob tej priložnosti bo izšla brošura o tragediji na Gornjih Lazah in o pomenu tega območja v NOB, ki jo piše Radko Polič. Za spomenik in ostala s tem povezana dela so doslej zbrali že 1,70 milijona dinarjev, v glavnem v Beli krajini, zagotoviti pa je treba še 500 tisočakov.

Zlasti v krajevnih skupnostih je v zadnjem času čutili nekakšen zastoj na tem področju, pohvalno pa je, da prav v zadnjem času v krajevnih skupnostih zelo dobro poteka usposabljanje prebivalstva s področja ljudske obrambe in družbene samozastite in bo v vseh krajevnih skupnostih v roku končano.

Odbor je tudi ocenil, da so se družbene organizacije in društva dobro vključila v prizadevanje na tem področju, pomanjkljivosti pa se kažejo pri povezovanju in usklajevanju aktivnosti v akciji „Nič nas ne sme presenetiti“ v krajevnih skupnostih, ker ponekod odbori za vodenje te akcije niso bili dovolj učinkoviti.

Glavni poudarek sedanje akcije NNNP je preverjanje mobilizacijske sposobnosti aktivnosti organov in organizacij. V okviru enotnih predpostavk za zaključne aktivnosti v regiji bodo v metliški občini oziroma v krajevnih skupnostih pripravili take naloge, da bodo lahko glede na oceno zadnje akcije preverili, če so se stvari na tem področju izboljšale.

OGLAŠUJTE V DL!

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 70. letu starosti zapustil naš dragi mož
in oče

RUDOLF KOPAR

iz Novega mesta

Iskrečno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti, nam ustno izrazili sožalje in pokojnemu nudili cvetje in vence. Prisrčna hvala duhovniku za opravljeno obred, železnikičašem za poslovljni govor, IMV Novo mesto, Trimu Trebnje. Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju novomeške bolnišnice za njegov trud.

Žalujoci: žena Antonija, sinova Rudi in Tone z družinami

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trnovec.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Milan Markelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Tepepy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik: Priloge: Dušan Lazar, Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din, letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 160 din, 1 cm na določeni strani 200 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 250 din, 1 cm na prvi strani 320 din. Vsak mali oglas do 10 besed 60 din, vsaka naslednja beseda 6 din - Za vse druge oglaše velja do preklica cenik št. 11 od 1. 1. 1980 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davok od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Glavni trg 3, p. p. 33, tel. (068) 23-611 - Naslov ekonomske propagande in mailih oglasov: Glavni trg 5, p. p. 33, telefon (068) 22-365 - Nenarodnih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni film in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Kmetijski stroji

PRODAM TRAKTOR FIAT 402, porabljenih 430 ur, Anton Brili, Brezje 27, Senovo.
KUPIM ročni mlin za sadje, Naslov v upravi lista (396/81).
V NOVEM MESTU ali bližnji okolici takoj kupim hišo do prve plošče ali pod streho, Tel. (068) 25-362.
PRODAM dvobrazdni plug znamke Slavonac, Matja Gazvoda, Dol. Straža 51.
PRODAM malo rabljen traktor Store, pogon na vsa 4 kolesa. Naslov v upravi lista (397/81).
PRODAM dvobrazdni traktorski plug Batuje, Hudo 4, Novo mesto.
UGODNO PRODAM traktor TV-18 KM s priključki (plug, brana, grablje), Alojz Ivančič, Dol. Suhor 17, Dragatuš.
PRODAM OBRACALNIK za kosilnico BCS in 10 m suhih drv, Tel. 23-290.
PRODAM kosilnico Bertolini, staro 4 leta, 127 cm in novo motorno žago Štihl 048 AV elektronič 5 KŠ, Rožman, Punga 6, Adešiči.
PRODAM vprežni plug obračalnik, Catež 4 a pri Brežicah.

PRODAM

PRODAM pšico šarplaninko, staro osem mesecev, Kaferle Ciril, V Brezov log 27, 68000 Novo mesto
PRODAM motor za Z 125 P, letnik 1976, Tel. 21-970.
PRODAM kravo, obračalnik za BCS 127, voz za prevoz živine, slamoreznic in motor za kombi 1600 B moris, Mam, Dol. Dobrava 13, 68210 Trebnje.
POCENI prodam rabljeno spalnico. M. H., Ljubljanska 17, Novo mesto.
PRODAM kravo, staro 3 leta, Marjan Golob, Vel. Slatnik 15, Novo mesto.
PRODAM kombinirano peč za kopalnico (trda goriva-električna). Rolih, Prisojna pot 2, Novo mesto, tel. 21-531.
COLN P 500 (ISTRANKA) z motorjem Yamaha 15 KS nujno prodam. Tel. (068) 22-365.
COLN gumijast, 5 prekatov (Sport Beograd), in motor Tomos 4 prodam, vse za 2,5 M. Tel. (068) 22-365.
PRODAM nove 12-, 13-, 14-, 15- in 16- colske gumi vozove za konjsko, volovsko ali traktorsko vprego. Delamo tudi vse vrste traktorskih prikolic in osovine za traktorske prikolice. Dostava na dom po dogovoru. Stane Bulc, Jurčkova pot 73, Ljubljana-Rakovnik.
PRODAM prikolico za osebni avto. Smihel 11, Novo mesto.
UGODNO PRODAM jabolka vseh vrst Šinkovec, Potok 5, Straža.
BARVNI TELEVIZOR Iskra Panorami, brezhiben, prodam. Vladimir Kravos, Krško, Papirniška 2, tel. 71-034.
UGODNO PRODAM nov harmonij tip Hamno na, 7 registrov, glas E C-uvoz, Tomaž Glivar, Konita 6, Dobrnik.
PRODAM 130 kg težkega prašiča. Jože Zorko, Dol. Mokropolje 12, Sentejernej.
PRODAM 2 dobro ohranjeni motorni žagi 045 in 08 Stihl, Zdravko Robek, Dobruška vas 29, Škočjan, tel. 85-218.
PRODAM krznen plašč lisico in palerino št. 42, Mačkovec 6, Novo mesto.
PRODAM kravo za zakoč. Dečja vas 12, Trebnje.
UGODNO O PRODAM dobro ohranjeno

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

SPREJMEMO dekle za pomoč v kuhinji. Stanovanje preskrbljeno, OD po dogovoru. Gostilna Ana Babnik, Trpinčeva 73, Ljubljana. SPREJMEM VAJENCA ali fanta za priučitev v RTV mehanični stroki Zlatko Šepetavc, CKZ 11, Krško.

SLUŽBO ISČE

SKUPINA vestnih delavcev se zanima za stalno ali občasno ročno delo na domu. Ponudbe pošijte pod šifro „PRIDNE ROKE INVALIDOV“.

STANOVANJA

V KRŠKEM ali Brestani isčem stanovanje. Naslov v upravi lista (398/81).
MIRNA DRUŽINA Z OTROKOM (hčerko) nujno išče stanovanje v okolici ali v Novem mestu. Tel. 24-497.
PRODAM GARSONJERO v Novem mestu. Informacije na tel. 23-473 od 17. do 19. ure. Golob, Kristanova 32, Novo mesto.
ODDAM opremljeno sobo v centru Novega mesta. Naslov v upravi lista (399/81).
MLAD ZAKONSKI PAR brez otrok išče sobo in kuhinjo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (393/81).

Motorna vozila

PRODAM Renault 10 - major, v voznem stanju ali po delih. Tel. 23-604.

PRODAM P 126, letnik 1978. Informacije po tel. 25-879 popoldne.
PRODAM RENAULT 4 (KATRCO), letnik 1976, Janez Gotlib, Luterško selo 5, 68222 Otočec. Z 101 mediteran, temnozreče barve, staro 7 mesecev, prodam. Informacije na tel. (068) 25-700.
PRODAM malo rabljen motor MZ 250 ccm, Alojz Junc, Gorenja vas 17, Smarjeta.
RENAULT 4, letnik 1974, odlično ohranjen, malo vožen, ugodno prodam. Tel. 21-802.
PRODAM Z 750, letnik 1972, brezhiben, Mačkovec 4 Novo mesto.
PRODAM osebni avto Kadett, letnik 1974, dobro ohranjen. Darko Bašelj, Gor. Kamenje 5, Novo mesto, tel. 25-862.
PO UGODNI CENI PRODAM Z 750, letnik 1979, Pristavec, Gubčeva 30, Novo mesto.
PRODAM Alfa sud, letnik 1975. Stane Rožman, Podgorje pri Piščah.
PRODAM Z 750, letnik 1980, prevoženih 9000 km. Jože Bevc, Dol. Dobrava 10, Trebnje.
PRODAM Z 750, letnik 1970, registrirano do 15. 4. 1981. Jože Muhlič, Globočdol 1, Mirna peč, ali dopoldan na tel. 23-311 int. 61.
PRODAM ZASTAVO 101 S, staro dve leti, zelo dobro ohranjeno. Tel. 24-460 popoldan.
PRODAM Z 750 S, september 1978. Ogled v petek in soboto po 14. uri. Somrak, Majde Šilc 8, Novo mesto.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi lju bega moža, očeta, deda in pradeda

IVANA BOŽIČA

iz Trebče vasi 20

se zahvalujemo vsem, ki so nam v dneh globoke žalosti stali zvesto ob strani. Najprej gre zahvala našim dobrim sosedom Uršičevim, Papeževim, Bradačevi teti in drugim, posebej pa tovarišu Marincu, ki so nam že prej nesebično pomagali in nas v teh dneh razbremenili skrbi pri domačih opravilih in organizaciji pogreba. Iskrena hvala dvorskemu gasilskemu društvu, ki je svojega ustanovnega člana v tako velikem številu spremilo na njegovi zadnji poti in se hvaležno poslovilo od njega. Prav tako se zahvalujemo Društvu upokojencev in borcem za severno mejo za izrečene tople besede slovesa ter pevcem za lepe pesmi. Velika hvala žužemberškemu zdravniku dr. Kocutarju za dolgoletno prizadevno, uspešno zdravljenje. Hvala pogrebem in vsem drugim, ki so pripomogli, da je bilo slovo od pokojnika takšno, kakršnega si je vedno želel in kakršnega je bil tudi vreden.

Spomnite se še kdaj na človeka, ki je skromno in z ljubeznijo živel na tem lepem koščku sveta ob Krki, ki ga je imel tako neizmerno rad.

Vsi njegovi: žena Meri, sin Ivan in hčerke Merica, Nada in Milena z družinami, bratje in sestere ter ostalo sorodstvo

Trebča vas, Novo mesto, Ljubljana, Gabejce, 29. januarja 1981

ZAHVALA

Kruta usoda nam je v 51. letu starosti iztrgala iz naše sredine ljubo ženo, mamo, staro mamo, sestro in teto

PEPCO GAJIČ

iz Lobetove 7, Novo mesto

Zahvalujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in dobrim sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih lajšali bolečino in jo tako številno spremili na tvojni zadnji poti. Prav tako se iskreno zahvalujemo delovnim kolektivom Novoteks, Pionir-tozd MKO, družbenopolitičnim organizacijam iz Zabje vasi, govornikom za tako ganljive besede slovesa. Najlepša hvala župniku za lepo opravljeni obred ter vsem, ki ste z nami delili žalost in nam lajšali našo bolečino v tako težkih trenutkih.

Žalujoci: mož Ljubo, sin Darko, Mišan z družino ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 74. letu nas je po kratkotrajni boleznii zapustila naša nadvse ljubljena mama, stara mama, sestra in teta

TEREZIJA SLOBODNIK

roj. Režek
z Radovice 11

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in vence ter za teko številno spremstvo pokojne do njenega preranega groba. Posebej se zahvalujemo sosedom Mariji Režek, Mariji Bajuk, kolektivom Mercator-tozd Metlika, Drogerija Nevenka Ljubljana, Emona Merkur-tozd Supermarket Ljubljana, industrija Usnja Vrhnika, RSNZ, UNZ Ljubljana, zdravstvenemu osebju internega oddelka Novo mesto za lajšanje bolečin, župniku za tako lep obred ter govorniku Jožetu Rusu za poslovljne besede.

Žalujoci: sinovi Tone, Tine, Ivan, hčerke Vida, Zinka, Marica z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 47. letu starosti nam je nenadna in kruta smrt iztrgala iz naše sredine dragega moža, očeta, brata ter strica

ALOJZA ZUPANČIČA

s Tolstega vrha 17

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem ter sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vence ter vsem, ki so pokojnika spremili k njegovemu zadnjemu in zasluženemu počitku. Hvala delovnim organizacijam IMV, tovarna zdravil Krka, Tobak, Labod za podarjene vence ter duhovniku za opravljeni obred. Zahvalujemo se tudi govorniku tov. Francu Kovačiču za poslovljne besede pri odprtem grobu.

Žalujoci: žena Alojzija, hčerke Jožica, Tončka, Martina, sin Peter, brat in sestere z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta in starega očeta

IVANA KOSTEVCA

iz Pavlove vasi

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, za darovano cvetje in vence ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvalujemo za nesebično pomoč v težkih dneh dr. Krstiču in sosedu Mariji Dučič. Za organizacijo pogreba se zahvalujemo družbenopolitičnim organizacijam Brežice, ZB NOV Pišce in borcem za severno mejo. Zahvalujemo se LD Pišce in njenim članom, ki so s častno stražo ob krsti počastili njegov spomin ter ostalim lovskim družinam, ki so se na pokopališču poslovili z zadnjim lovskim pozdravom. Hvala še trgovskemu podjetju Posavje Emona iz Brežic, Slovinu Brežice, KS Pišce, GG Brežice, Gasilskemu društvu Pišce in ostalim gasilskim društvom za spremstvo. Posebna hvala pevskim zborom iz Globokega in Pišec ter godbi na pihala iz Kapel za žalostinke. Zahvalujemo se govornikom Ivanu Videniču, Mihi Ogorevcu, Ivanu Cizlu, Avgustu Molanu in Roku Kržanu za besede slovesa. Še enkrat hvala vsem.

Žalujoci: sinovi Gvido, Slavko, Miha, Viktor, Rudi z družinami

ZAHVALA

V 87. letu starosti je za vedno prenehalo biti srce naše nadvse ljube mame, stare mame in prababice

FRANČIŠKE DEBELJAK

iz Zlatega repa, bivajoče v Kočevju

Najtopleje se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom iz Kočevja in Slemen, ki ste se tako številno poslovili od nje in jo spremili na njeni zadnji poti, nam ustno ali pismeno izrekli sožalje in ji v slovo podarili vence in cvetje. Posebna zahvala DO Lik in Melamin iz Kočevja ter Riko iz Ribnice za podarjene vence. Iskreno se zahvalujemo župniku od Sv. Gregorja za ganljive poslovljne besede in opravljeni obred, Enaka zahvala tudi župniku iz Kočevja.

Žalujoci: hčerke Ivanka in Angelca, Ančka z možem Rudijem, Julka in Micka z družinami, sin Janez z družino, sin Jože z družino iz Kanade ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgi boleznii je prenehalo biti srce našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

JANEZA VOVKA

iz Šmarjete 19

Zahvalujemo se vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebna zahvala sosedom, sestram iz Šmarjete, župniku za opravljeni obred. Prav tako se zahvalujemo tovarni Labod, Komunalnemu podjetju iz Ljubljane tozd Remont, IMV iz Šmarjete in vsem, ki ste nam izrekli sožalje.

Žalujoci: žena, hčerka Minka, sinova Tone in Franci z družinami, vnuki ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 60. letu starosti nam je kruta usoda iztrgala iz naše sredine drago ženo, ljubljeno teto, sestro in botro

MARIJO KONCILJA

iz Vrbovca pri Dobmiču

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami. Posebno zahvalo smo dolžni Julki Pekočjevi, Malki Smolič, Slavki Zoranovi in Mileni Smoličevi za vso pomoč. Prav tako se zahvalujemo sorodnikom in znancem za podarjene vence in cvetje, pevskega zboru Dobrič, župniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili do njenega preranega groba.

Žalujoci: mož Blaž, sestere, nečaki in nečakinje ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki boleznii nas je v 82. letu starosti za vedno zapustil naš oče, stari oče

FRANC BERKOPEC

s Podgrada

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, vaščanom, ki so v težkih trenutkih nudili pomoč, darovali cvetje ter nam izrazili sožalje. Hvala govornikom Alojzu Murmu in Alojzu Kloubčarju za poslovljne besede, OOZZB Novo mesto za podarjeni venec, duhovniku za opravljeni obred, dr. Vodniku za dolgoletno zdravljenje ter vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci: hčerka Albina in Mimi z družinama

ZAHVALA

Po dolgi in težki boleznii nas je v 85. letu za vedno zapustila naša draga, dobra in skrbna mama, stara mama, prababica, sestra in teta

JOŽEFA MESOJEDEC

iz Dobrave pri Dobmiču

K zadnjemu počitku smo jo položili 24. januarja 1981. Iskreno se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se tako številno poslovili od nje, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje in v slovo podarili vence in cvetje. Hvala tudi delovni organizaciji Iskra Žužemberk, Viator-tozd Tovorni promet, pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: hčerka Francka, sin Lojze z družino, hčerke Pepca, Anica, Vera z družinami, sestere ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil naš dragi oče, brat, stric, prijatelj in stari ata

FRANC CESAR

Poljane 16

K zadnjemu počitku smo ga položili 19. 1. 1981. Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, pokojnemu darovali vence in cvetje se od njega poslovili in ga spremili na zadnji poti. Zahvalujemo se kolektivom Bor Dol Toplice, Zavarovalnici Triglav Novo mesto, Domu upokojencev Šmihel - Novo mesto, govorniku Jožetu Muhiču za poslovljne besede, GG Podturen, SZDL Poljane ter kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: sin Franc z družino, hčerki Malka in Anica z družinama, sestra Ana z družino, vnuki Silvica, Slavko, Iztok, Rado ter ostalo sorodstvo

Komaj do nizkih vej

Članek, s katerimi novinarji teden za tednom polnimo Dolenjski list, po službeni dolžnosti ne berejo samo odgovorni urednik, lektor in javni tožilec, ampak tudi knjižničarji na oddelku za dolenjsko bibliografijo v novomeški študijski knjižnici. Mize na tem oddelku s dostikrat preobložene s časopisi, revijami, knjigami in drugimi publikacijami, ki pšejo o Dolenjski in njenih pomembnejših rojakih. Budnemu očesu knjižničarja se tako rekoč ne sme zgoditi, da bi prezrl, kar je na knjižnih straneh in v časopisnih stolpcih natisnjeno pomembnega za dolenjsko bibliografijo, še zlasti ne tehtnejši sestavki.

„Vse take članke moramo izpisati in jih bibliografsko obdelati v skladu z mednarodnimi merili,“ pravi Nataša Petrov. „Sama izpisujem iz dnevnikov, Dolenjskega lista in tovarniških glasil. Zanimajo me predvsem prispevki, ki vsebujejo kulturno zgodovinske podatke o krajih in prebivalcih. „Nepoznavalec bi dejal, da je to opravilo lahko, nezahtevno, rutinsko, neutrujajoče, a ni tako. „Kajti članek ni dovolj prebrati, marveč moraš vedeti, kaj boš z njim, komu bo lahko koristil. Nenehno je treba imeti pred očmi uporabnika, to pa so lahko vsi od dijakov do znanstvenikov. Pri tem delu je torej najvažnejše pretehtavanje in selekcioniranje. Reči pa moram, da s prebiranjem tudi sama veliko pridobim, marsičesa se naučim in tako mimogrede pridem do novega znanja,“ pravi Nataša.

V študijsko knjižnico Mirana Jarca je Nataša Petrov prišla pred nekaj več kot sedmimi leti, ko je na ljubljanski filozofski fakulteti končala študij francoščine in primerjalne književnosti. To, da je postala knjižničarka, se ni povsem skladalo z njenim dolgoletnim nag-njenjem, saj je bila neznan-sko zagledana v pedagoški poklic. „Vendar tudi s

knjižničarstvom nisva stala na nasprotnih bregovih, kmalu sem ga osvojila in sem prepričana, da te dejavnosti ne bom zapustila. Najpomembnejše je, da nisem razočarana.“

V knjižničarstvu je dovolj časa, da je spoznala senčne in sončne strani te dejavnosti. Rada se razgovori zlasti o senčnih in pri tem poudari, da je knjižničarstvo na družbeno priznani lestvici še vedno komaj nekaj pednjev od tal. „Znakov za tako trditve ni malo,“ pravi, „treba je samo pogledati, kaj se dogaja z našo študijsko knjižnico. Adaptacijo prenašamo iz enega obdobja v drugo in sploh ne vem o, na kaj lahko sploh računamo ne kdaj. Sicer pa se mi zdi, da se podobno dogaja celotni kulturi, ki je med dejavnostmi posebnega družbenega pomena na najslabšem. Če kdaj udari, je tepena predvsem kultura.“

Natašin glas v prid knjižničarstvu je zadnje čase čedalje pogosteje slišati na najrazličnejših sestankih, ki se jih udeležuje kot voljena ali imenovana predstavnica študijske knjižnice. „Slišim, da so nekaterim mandati v breme, jaz pa, kolikor jih imam, jih z veseljem opravljam. Mislim, da funkcije niso nič tragične, nikakor pa ne samo potrata časa. Jaz vidim prav v tem veliko priložnost, da vidim od blizu, kako delujejo samoupravni mehanizmi v družbi, kako se sploh gremo samoupravljanje v kulturi.“

Kadar ni v knjižnici, kjer je nakopičeno bibliotечно gradivo, namenjeno ohranjanju preteklosti, uporabno pa za sedanost in prihodnost, bere, instruiru in kaj malega prevede iz francoščine. Često preživi prijetne trenutke ob glasbi, v naravi in slikarski razstavi. Najraje pa je s hčerko, katere čebljanje je kot pesem, kot trični zvoki harfe. „Ravnam tako, kot mora vsaka mati, in v tem res ne vidim kaj takega, kar bi moralo biti v časopisu.“ IVAN ZORAN

Smrt pobrala vaškega posebneža

Po prvih ugotovitvah je 68-letni Franc Lovšin iz Dolenje vasi pri Ribnici zmrznil

Franca Lovšina iz Dolenje vasi 17 pri Ribnici, rojenega 25. decembra 1912, so našli 27. januarja ob 13.55 mrtvega v njegovi hiši. Zdravnik je ugotovil, da je smrt nastopila zaradi podhladitve. Umrl je verjetno dopoldne istega dne. Sosecje ga niso videli približno dva dni pred smrtjo. Prebival je v človeka nevrednem prostoru v svoji hiši. V sobi ni imel niti peči, medtem ko je bila te dni zunaj temperatura med 10 in 20 °C

ZLATI MEDALJI FURLANOVI IN KLANČARJU

Člani in članice medobčinske organizacije slepih in slabovidnih Novo mesto so se v soboto udeležili republiškega prvenstva v smučanju, ki je bilo tokrat na Okroglem pri Kranju. Novomeščani so dosegli izredne uspehe, saj je Furlanova v spustu med popolnoma slepimi osvojila prvo mesto, medtem ko je bil Skrabec v isti disciplini četrti. Velik uspeh je dosegel tudi Klančar med slepimi z ostanke vida, saj je bil v spustu prvi, njegov klubski tovariš Furlan je bil 12., Mlakar pa 16. Novomeščani so nastopili tudi v teku na 10 kilometrov, kjer je Mlakar zasedel 6. mesto.

Male živali pritegnile ljubitelje

V Sentjerneju je bila razstava kur, kuncev...

Sentjernej z okolico je že stoletja znan po reji konj, v zadnjem času pa se ondotni ljudje odločajo tudi za gojenje malih živali, denimo, za pasemsko perutnino, okrasne golobe, kunce, ptice pevke, športne golobe, kožuharje.

Zanimanje za tovrstno ljubiteljstvo bo morebiti še povečala razstava malih živali, ki jo je v soboto in nedeljo v Sentjerneju pripravila domača sekcija kluba Pismočiči. Na ogled je bilo 14 pasemskih kur, 7 pasem kuncev, 26 pasem okrasnih golobov pa voljera s skobčevkami in nimfami. Obiskovalci so se lahko seznanili tudi z dejavnostjo šentjernejske sekcije Pismočiči.

Razstavljene male živali so tudi ocenili, največ pozornosti pa so vzbudile kure J. Kepeta, kraljevi golobi J. Vovka, T. Bučarja in J. Rodiča, angleški golšarji J. Planinca, rimljani M. Kuralta, fazani in pravi J. Znidaršiča, papige tov. Drobziča in golobi pismočiči T. Dolinška.

MALE ŽIVALI – Razstavo malih živali si je v Sentjerneju ogledalo nad 700 ljudi; otroci pa so se posebno radi zadržali ob kletkah z zajci. (Foto: P. Miklič)

pod ničlo. Pokojnika je našla Marija Ilic iz Dolenje vasi 57, ki je nato obvestila postajo milice.

To je nekaj skopih uradnih podatkov. Obiskali pa smo tudi nekaj sosedov.

„Jutri, prav na njegov god, ga bomo pokopali,“ nam je 28. januarja pripovedovala sosedka Angela Zbašnjik. „Bil je posebnež, a smo ga imeli vsi vaščani radi. Že po novem letu mi je rekel, da gre v Ribnico po denar, da si bo kupil kruh. Kupoval je le kruh, in še to po možnosti starega, da ga je dobil ceneje.“

Angela Zbašnjikova je zadnjič videla sosedo Lovšino v soboto, 24. januarja. Že prej mu je večkrat nesla kaj jesti, tako tudi tisto soboto. Sosedja ni videla niti v nedeljo niti v ponedeljek in še v torek dopoldne ne. „Ko sem hodila okoli hiše, se mi

je zdelo čudno, da muka Lovšinova krava, ki se drugače ni nikoli oglašala. Zato sem postala v torek dopoldne še bolj pozorna in opazila, da ima v košu pred hlevom že precej časa isto seno. Okoli 12. ure sem šla do okna njegove sobe – šipe so skoraj vse razbite in odprtine zadlane s cunjami – in ga klicala. Nihče se ni oglašil. Potem sem poklicala hčerko Marijo Ilic. Ta je obvestila postajo milice.

Franc Trdan, predsednik Krajevne skupnosti Dolenja vas, je povedal, da pokojnik ni bil revež, bil pa je nekoliko čudaški. Tako se ni hotel nikoli podpisati, češ, da z enim podpisom lahko zapravi ves grunt. Zato je on, Trdan podpisal, da so Lovšinu izplačali za okoli 3 leta kmečko pokojnino, kar je zneslo preko 20.000 din, in to knjižico je Trdan po Lovšini smrti predal enemu izmed Lovšinovih bližnjih sorodnikov, da bo poskrbel za dostojen pogreb. Vsi pa vedo, tudi Franc Trdan in sosedje, da je imel Lovšin še eno hranilno knjižico, na kateri je bilo še več denarja, okoli 70.000 din, a te še niso našli.

„Bil je po svoje narejen“, je o pokojniku povedala sosačanka Mira Pogorelec. „Drva je imel zložena na vrtu, pa so mu segnila, on pa je zmrznil. Imel je tudi gozd in denar. Kljub temu je hvaležno sprejel, če mu je kdo prinesel jesti. Obleke pa ni vzel od vsakega. Bil je vaški posebnež in otroci so o njem pisali celo šolske naloge.“

N. G.

J. PRIMC

UMRL PA OD MRAZA – Franc Lovšin iz Dolenje vasi je imel na hranilnih knjižicah več starih milijonov, kljub temu pa si ni kupil peči, niti ni nadomestil šip na razbitih oknih in celo hrano je redko kupoval. Na fotografiji: Še nekaj dni so se vaščani zbirali pred pokojnikovo hišo in se pogovarjali o tem žalostnem dogodku. (Foto: Primc)

Prepuščeni propadanju

Z mlini in pagami propadajo tudi jezovi na Kolpi in Lahinji – Nekatero ohraniti in vzdrževati

Na Kolpi in Lahinji se je svoj čas vrtele precej mlino, danes pa so se številna kolesa ustavila, ropot je potihnil. Zob časa je neusmiljeno zagriznil in spremenil mlino ter žage v podirajoče se stavbe, z njimi vred pa je načel tudi jezove, za katere se ne zanimajo stari lastniki, še manj pa novi, ki so ponekod mlino spremenili v počitniške hiše. Na Kolpi in Lahinji je blizu dve desetini jezov in nekaj manj mlinov.

Mlini in žage z jezovi niso le del naše kulturne in zgodovinske dediščine, ki jo moramo tako in tako primerno varovati ter ohranjati, marveč so pomembni tudi kot vzdrževalci vodnega režima in kot možni objekti za izrabo vodne energije, česar danes nikakor ne gre zavreči, posebno če računamo na možne bodoče izjemne razmere. Tak premislek je vodil v

skupščino črnomajške kulturne skupnosti, da je na pobudo občanov, ribičev in drugih, ki so vneti za varovanje okolja, predlagala, naj vodne skupnosti prevzamejo skrb za vzdrževanje jezov in naj to obvezo zapišejo tudi v zakon o vodah. Sredstva za vzdrževanje jezov bi zbrali iz občinskih proračunov, svoje bi morala primakniti tudi vodna skupnost, zainteresirane delovne organizacije, kulturne skupnosti in morda tudi krajevne skupnosti.

Seweda vsi jezovi in spremnjajoči gospodarski objekti niso toliko važni, da bi jih morali vzdrževati. Najbrž bi morali gospodarski, zgodovinski in vojaški razlogi pozornost in skrb zožiti le na nekatero. Vsega pa gotovo ne bi smeli prepustiti propadu.

MiM

Dvakrat biserna

Sestdeset let skupnega življenja a za konca v Gazvoda in Senica

Kar dva visoka življenjska jubileja smo imeli v novomeški občini: zakonca Jože in Terezija Gazvoda (slika zgoraj) iz Sentjesta pri Stopičah ter zakonca Franc in Alojzija Senica iz Drganjih sel so slavili šestdesetletje skupnega življenja.

Zakonca Gazvoda sta bismo poroko slavila v spominih na naporno in večinoma težavno življenje, ki je bilo večjih tudi veselo. Ne nazadnje pričue o tem 24 vnukov in 2 pravnuke, ki babico in dedka ob praznikih obstopijo. V zakonu sta imela 14 otrok, živih je še 9. Eden je padel kot partizan. Vse svoje življenje sta se Gazvodova ukvarjala s kmetijstvom.

Franc Senica je prekorachil 90 let, zato se ni mogel udeležiti slavnostnega odreda biserne poroke v Novem mestu. Na njegovo željo so praznovali doma, kjer je v krogu številne družine in sorodnikov stisnil roko svoji življenjski družici Alojziji. 8. njegovih otrok, 20 vnukov in 18 pravnukov pa mu je zaželelo še veliko let. (Foto: Tone Pungrčar)

13. FEBRUARJA PRAZNUJEJO RAČUNOVODSKI DELAVCI

1. februar je sicer proglašena dan računovodskih in finančnih delavcev, vendar ga bo tovrstno dolenjsko društvo praznovalo malce kasneje. Odločili so se za 13. februar ob 11. uri, ko bo v novomeškem Domu JLA proslava s kulturnim programom in podelitvijo priznanja. Dolenjsko društvo računovodskih in finančnih delavcev, ki vključuje člane iz štirih občin, bo letos že tretjič počastilo svoj dan.

NOVI FOSILI V NOVELEMESTU – Jutri, 6. februarja bo ob 19.30 v športni dvorani Novem mestu koncert skupnih Novi fosili, ene najbolj popularnih pop ansamblov. Skupina bo verjetno zastopala Jugoslavijo na festivalu Evrovizije. Kak uspešna je, dokazuje tudi njena zadnja plošča, ki so jo prodale že v nad 300.000 primerkih. Predprodaja vstopnic (po 10 din) je v pisarni dvorane in Kompasovi turistični poslovni.

Smuka snežnikovcev

Tečaj za šolarje in moške končan, na vrsti so ženske

Posestvo „Snežnik“ iz Kočevske Reke je organiziralo osnovno smučarsko šolo za otroke in mladino, pa tudi starejše iz tega kolektiva. Posestvo je dalo na razpolago vlečnico, plačalo stroške tečaja, toplo malico in prevoz. Prvega tečaja, ki je trajal teden dni, do 25. januarja, se je udeležilo 39 tečajnikov, vodil ga je strokovni učitelj iz Kočevja Borut Hočevar, pomagala pa sta mu domačina Ivo Šern in Boris Božič. Ob zaključku tečaja so se udeleženci pomerili v veleslalomu (350 m, 20 vratc). Rezultati: cicibanji: 1. A. Križ, 2. Vlado Prebilih, 3. M. Šega itd.; pionirji: 1. T. Žagar, 2. I. Mihelič,

3. D. Naglič itd.; pionirke: 1. E. Kopač, 2. M. Šega, 3. R. Okrajšek itd.; mladinci: 1. T. Ličen, 2. G. Mihelič, 3. B. Košorok itd.

Ze 27. februarja se je začel nov smučarski tečaj, in sicer za ženski del kolektiva posestva „Snežnik.“ Trajal bo do 17. februarja. Tudi ta se bo končal z zaključnim tekmovanjem.

A. ARKO

LAVRIČ IN VENCLJEVA

Na klubskem prvenstvu kegljaškega kluba Mercator je pri moških zmagal Franci Lavrič, pri dekletih pa Marija Venclj. Rezultati: Lavrič 6738, Goleš 6593, Gričar 6563, Fliser 6397, ženske: Venclj 3088, Veber 3023, Bukovec 2980, Fliser 2954, Veble 2887.

N. G.

NEVERJETNO SPOSOBEN MOZEG

Ferdo Umič je imel v delovni organizaciji svoj laboratorij in pisarno, v kateri je sedel ure in ure v globokem premišljevanju.

„Umič pa je mozeg, ta pa!“ je večkrat s ponosom rekel direktor vseh direktorjev, vesel, da dela takšna umska kapaciteta prav v Hitrotkalu in ne morda v Hitrošivu, četudi so se delovni ljudje z referendumom odločili, da se združita ti dve delovni organizaciji v sestavljeno organizacijo združenega dela.

„Tovariš Umič že dve leti raziskuje vpliv sončne svetlobe na obstojnost barv s posebnim poudarkom na rde-

či,“ je trobil naokoli tehnični direktor s spoštovanjem v glasu.

Ferda Umiča so v Hitrotkalu na debelo pardonirali: ni mu bilo treba hoditi na sestanke, niso ga vtaknili v samoupravne organe in celo na zborih delovnih ljudi ga ni bilo videti, samo da je lahko v miru raziskoval, premišljeval in se poglabljal v tematiko, ki bi prinesla po končani raziskavi delovni organizaciji prednost v kvaliteti. Mimo Umičeve pisarne so ljudje stopicali po prstih. Sodelavci Ferda Umiča so dobili podzavestni občutek, da se javo iz njegove pisarne valovi čiste

pameti, in to skozi zaprta vrata.

„Ni mi žal niti denarja niti časa,“ je govoril direktor vseh direktorjev, ko so nekateri le postajali nestrpni in so zahtevali od tovariša Umiča rezultate.

„Naučiti se moramo ceniti domačo pamet,“ je v podporo zagovoril direktorja vseh direktorjev pristavil svoj stavek tehnični direktor. „Raziskovalno delo ni isto, kot bi kopali jarek,“ je skušal razgnati balkansko prepričanje komercialni direktor.

Po štirih letih, dveh mesecih in natanko trinajstih dneh je tovariš Umič končal svoje

raziskovalno delo, ugotovitve pa je zapisal v petih debelih zvezkih. Na zadnjem listu petega zvezka je bilo v strnjeni obliki zapisano, da rdeča barva, izpostavljena več dni močni sončni svetlobi, zbledi do opečnato rdeče.

„To ve tudi moja baba. Vsaka ženska, ki suši perilo, to ve,“ je bil ob tem jedeč neposrednik Jožič Repič.

„Ze mogoče, da ve, vendar je prišla do takega zaključka s primitivnim izkustvom. Tovariš Umič pa se je dokopal do ugotovitve z znanstveno metodo, zato ne dovoljujem nikakršnih primerjav,“ mu je zaselotejpal usta direktor vseh direktorjev.

TONI GAŠPERIČ